

Zaradi
novoletnih praznikov
Primorski dnevnik
v torek, 1. januarja 2008,
ne bo izšel.
Naslednja številka
dnevnika bo tako med
bralci 2. januarja 2008.

Primorski dnevnik

NEDELJA, 30. DECEMBRA 2007

št. 307 (19.090) leto LXIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA
V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

Zgodba o čudežu malega naroda

MARTIN BRECELJ

Z novim letom bo Slovenija po načelu rotacije prevzela predsedstvo Evropske unije. Slovenska vlada bo tako pol leta vodila zasedanja Evropskega sveta in posameznih sestavov Sveta EU, predstavljala bo delo Sveta EU pred Evropskim parlamentom in drugimi evropskimi institucijami ter zastopala unijo v odnosu do tretjih držav in mednarodnih organizacij.

Slovenija je medtem že objavila program predsedovanja. V svojem polletju si bo posebno prizadevala za institucionalno utrditev povezave s spodbujanjem in nadzorovanjem procesa ratifikacije pravkar sklenjene Lizbonske pogodbe; vodila bo priprave na nadaljnjo širitev povezave zlasti na območju zahodnega Balkana, pri čemer se bo neizogibno spopadla z gordijskim vozlom bodočega statusa Kosova; skrbela bo za poživitev evropskega gospodarstva v okviru t.i. Lizbonske strategije; vodila bo izvajanje energetske-podnebnega paketa, s katerim naj bi EU postala vodilna oblikovalka trajnostnega razvoja na svetovni ravni; sistematično bo spodbujala medkulturni dialog znotraj EU in na širši mednarodni ravni. Ob tem bo kot predsedujoča EU kajpak neposredno vpletena v vsa pomembnejša dogajanja na svetovnem prizorišču.

Za Ljubljano bo vse to predstavljalo izredno odgovornost in preizkušnjo, pa tudi izredno priznanje. Konec koncev bo državnica z borima dvema milijonomoma duš vodila zvezo 27 držav, ki skupaj štejejo 490 milijonov prebivalcev in predstavljajo enega najpomembnejših »globalnih akterjev«. Povrh je to državnica, ki še pred dobrimi tremi leti ni bila v EU, pred dobrimi 16 leti pa niti na političnem zemljevidu. Slovenci smo se pač le z zamikom lahko razvili iz podložne anonimnosti v moderen narod, in to z velikimi težavami, saj smo morali premagati mnoge ovire ter večkrat nerazumevanje in nasprotovanje sosednjih narodov, pri čemer smo kar nekajkrat tvegali narodno smrt...

Ni čudno torej, da ob prevzemanju predsedstva EU mnogi gledajo na Slovenijo z neprikritim občudovanjem. Bolj kot zgodbo o uspehu naj bi Slovenci poosebljali zgodbo o čudežu malega naroda. Mogoče je to tudi trenutek, ko si Slovenci smemo privoščiti nekaj tistega zadovoljstva sami s seboj, s katerim praviloma tako skoparimo. Saj, ljudje smo konec koncev tudi to, kar drugi v nas vidijo.

PAKISTAN - Vlada predsednika Mušarafa krivi Al Kaido, ki pa zanika vpletenost

Umor Butove vse bolj zagoneten

Privrženci nekdanje premierke ne sprejemajo vladne razlage

GORIŠKA BRDA - Spominska plošča za Mirka Brezavščka

Bil je najmlajša žrtev

Pri svojih trinajstih letih se je včlanil v dijaško protifašistično društvo Črni bratje v Gorici

GORIŠKA BRDA - Z odkritjem spominske plošče v Gornjem Cero-
vem so se Brici včeraj poklonili spom-
ninu 13-letnega Mirka Brezavščka.
Bil je član dijaškega protifašistične-

ga društva Črni bratje v Gorici in naj-
mlajša žrtev fašističnega nasilja v Ev-
ropi pred drugo svetovno vojno. Slo-
vesnosti so se ob množici ljudi ude-
ležili sorodniki članov Črnih bra-

tov, predstavniki društva TIGR, briš-
ki župan Franc Mužič in slovenski
minister za kulturo Vasko Simoniti.

Na 12. strani

ISLAMABAD - Pakistansko notranje
ministrstvo je ob polemikah glede uradne-
ga poročila o smrti opozicijske voditeljice
Benazir Buto, po katerem naj bi v četrtko-
vem atentatu umrla zaradi udarca v glavo
in ne zaradi strellov, kar njeni privrženci za-
vrčajo, zagotovilo, da je vlada povedala res-
nico. Oblasti so odgovornost za napad pri-
pisale Al Kaidi, kar pa je ta zanikala. Paki-
stan je po atentatu na Butovo zajel val ne-
mirov, ki je poleg izgube človeških življenj
povzročil tudi več deset milijonov dolarjev
gospodarske škode. Pakistanska volilna ko-
misija bo na jutrišnji seji ocenila vpliv nasi-
lja na parlamentarne volitve.

Na 16. strani

Pogovor z rektorjem primorske univerze Radom Bohincem

Na 2. strani

Trst: župani okoliških občin o letu 2007

Na 3. strani

Mozaik voščil, želja in pričakovanj ob vstopu v leto 2008

Na 5. strani

Končno spet po stari poti na Kostanjevico

Na 10. strani

Goriška občinska uprava napoveduje priselitev fakultete za arhitekturo

Na 11. strani

TRST - Politika

Rosatov obračun

TRST - Podtajnik pri italijan-
skem notranjem ministrstvu Ettore
Rosato je na včerajšnji tiskovni kon-
ferenci v Trstu, na kateri je podal ob-
račun iztekajočega se leta, izrazil pre-
pričanje, da je vlada prispevala k ob-
likovanju razvojne poti, ki so jo za-
črtale Dežela Furlanija-Juljska kra-
jina in krajevne uprave, pri čemer je
poudaril pomen sodelovanja med
institucijami. Z vstopom Slovenije v
schengensko območje in padcem
meje pa FJK doživlja poseben trenu-
tek, saj sodelovanje s Slovenijo vodi
v razvoj tega območja.

Na 3. strani

BORDON IMPIANTI ELETTRICI
BORDON ELEKTRICNE INSTALACIE

FOTOVOLTAIČNI in TERMICI sistemi

Srečno
toplo
novo leto!

IDROSYSTEM
SKERK PAOLO

SKZ

Slovenska kulturno-gospodarska zveza

Prijetno praznovanje in srečno v letu 2008

NAŠ POGOVOR - Rado Bohinc, novoizvoljeni rektor Univerze na Primorskem

Študentom štipendije in potencialne delodajalce

Sodelovanja s tržaško univerzo bi lahko bilo veliko več - Pritegniti tuje študente

KOPER - Univerza na Primorskem (UP) je pred slabim mesecem dobila novega rektorja. Dr. Luciji Čok, ki je UP vodila od njene ustanovitve, je nasledil dr. Rado Bohinc (**na arhivskem posnetku**), v javnosti znan kot pravnik, še bolj pa kot nekdanji minister za notranje zadeve RS.

V petih letih obstoja se je UP razvila z izredno hitrostjo, za kar ima zagotovo največjo zaslugo ravno prejšnja rektorica, ki je svoje delo opravljala pionirsko in dosledno, včasih tudi svojeglavo. Rezultati pa so konkretni in opazni: UP je danes mlada univerza, ki si lahko dovoli veliko mero svobode v ponudbi študijskih vsebin; šest fakultet članic in uspešno znanstveno-raziskovalno središče se nenehno širi in kvalitetno razvijajo, predvsem pa vsako leto beležijo višje število študentov in raziskovalcev, ki so v kratkem obdobju že spremenili podobo slovenske obale. Vse to je sicer imele tudi svojo ceno - današnje visoko zadolžitve UP, ki pa naj ne bi ovirala dela novega rektorja. Ta ima na začetku svojega mandata namreč jasne cilje.

Takoj po prevzemu rektorske funkcije ste sklicali novinarsko konferenco, katere tema je bilo finančno stanje UP. So dolgovi univerze vaša največja skrb?

Razrešitev finančnega stanja univerze je zagotovo prioriteta, ni pa edina moja skrb. V kratkem bomo pripravili poročilo za leto 2007, program univerze in finančni načrt. Kar zadeva prispevke članic UP pa smo začeli delo na novem modelu financiranja univerze.

Lahko torej pričakujemo novosti na tem področju? Bo delo članic snovno na njihovem financiranju?

Na ravni vlade je v pripravi nova uredba financiranja visokega šolstva in ta uredba bo, tako upam, zagotovila stabilno, predvidljivo in zanesljivo financiranje univerz. Na podlagi te uredbe bomo uredili notranja finančna razmerja tudi pri nas. Gre za to, kolikšen del sredstev, ki jih fakultete pridobijo za razvijanje študijske in raziskovalne dejavnosti, odstopijo za delovanje rektorata. Predpogoj za delovanje rektorata in delovanja UP kot celote je seveda stabilnost financiranja, preglednost in jasnost okoli tega, kolikšen del stroškov je za financiranje rektorata.

Vaš cilj je torej tesno sodelovanje med članicami UP?

To vsekakor. Sem človek konsenza, zato si bom prizadeval, da bodo naši dogovori sad sporazuma, argumentacije in dialoga. Ne bomo jih dosegali s preglaševanjem.

Javnost zanima, kako se bo UP razvijala v vašem mandatu. So na obzorju nove študijske smeri ali celo fakultete?

Moj namen je, da UP razširi svoj tržni delež v slovenskem visokošolskem prostoru in da poveča število programov, število članic in seveda študentov. Študijske programe je treba permanentno prenavljati in privlačni moramo biti za študente, ki zelo pozorno spremljajo trg dela in razvoj tehnologij. Naša odgovornost je, da posodabljam študijske programe. Nedvomno bodo stekli razgovori glede morebitnih novih članic, ki bi nastale iz širših izobraževalnih jeder v območju Primorske, in tudi širše.

Veliko diplomantov, predvsem humanistov, ne najde zaposlitve. Kako je torej nastanek novih smeri in fakultet odvisen od povpraševanja na delovnem trgu oziroma kolikšna je povezanost z lokalnim in primorskim gospodarstvom?

Če je odgovornost ustanovitelja, se pravi države, zagotavljanje stabilnega financiranja in razvoja javnih univerz, je odgovornost javne univerze oblikovanje in aktualiziranje študijskih programov. Ta odgovornost sovpadajo z njenim avtonomnim položajem. Nujno je seveda povezovanje z uporabniki znanj, okoljem, gospodarstvom in zagotavljanje mehanizmov vplivanja bodočih delodajalcev

naših študentov, na znanja, ki jih bodo naši študenti pridobili. Pri teh mehanizmi vplivanja so vse univerze nekoliko premalo učinkovite. Za UP imam v mislih štipendijski sklad, v katerega naj bi vlagali tisti delodajalci, ki bi radi iz vrst UP pridobili kader takega profila, ki ustreza njihovim potrebam. Na drugi strani od tega sklada pričakujemo, da organizira relevantno in strokovno informacijo o tem, kateri in kakšni diplomanti so na voljo.

To dvoje, vzpostavitev informacij o ponudbi in o povpraševanju je orodje, ki konkretno prispeva k stalnemu gospodarskemu prilagajanju vsebin študijskih programov. Na tak način univerze uspešno konkurirajo z drugimi na pritegnitvi novih študentov. Študent, ki pridobi na eni strani zanimiv in zaposljiv program, na drugi strani pa štipendijo, bo prej izbral eno univerzo kot drugo. Tako bomo lahko povečali svoj tržni delež.

Sodelovanje z okoljem, torej. Kaj pa sodelovanje z bližnjima univerzama v Trstu in Novi Gorici? Študijske

smeri se podvajajo in smo še vedno pri konkurenci.

Sodelovanje že obstaja in je dobrodošlo. Lahko pa bi ga bilo še veliko več. Nedavno tega sem se udeležil slavnostne akademije ob začetku akademskega leta v Trstu, šlo je za prvo uradno srečanje z vodstvom ene izmed več kot 20 tujih partnerskih univerz. Letos je stekel nov skupni magistrski program s tržaško univerzo, sodelujemo tudi s tržaškim inštitutom za kineziologijo, obstaja medsebojno obveščanje v zvezi s projekti, prirejam skupne poletne šole. Usklajevanje in konkurenca sta koristni, čeprav je v tem trenutku več konkurence kot usklajevanja. Zagotovo sta potrebna oblikovanje skupnih programov in sodelovanje med profesorji, da lahko dosežemo sinergične učinke na tem področju. To pa ne sme pomeniti, da v celoti odpravimo konkurenco, ki je zdrava in dobra.

Izjavili ste, da mora UP postati zanimiva tudi za tuje študente. Na katere ste mislili, tiste na izmenjavi ali na tiste, ki bi sem prišli na dodiplomski

študij? Študentov iz Hrvaške je v Trstu kar veliko, tu pa jih skoraj ni ...

Nisem mislil samo na študente na izmenjavi, čeprav smo na tem področju že dosegli zanimive številke. Mislil sem tudi na študente, ki niso iz Slovenije, so pa iz tega območja ali pa tudi od kod drugod, na tiste, ki ugotovijo, da so študijske smeri na UP zanimive in bi se odločili za študij na Obali. Tu pa ne bo šlo brez razrešitve problema jezika. Če hočemo doseči internacionalizacijo v vsebinah bomo morali programe v celoti ponujati tudi v kakšnem drugem jeziku.

Bo torej za to, da bo UP zanimiva za čim večje število študentov, treba uvesti študijske programe v angleščini?

Da, a ne samo to. Treba bo ponujati štipendijo in nato še potencialnega delodajalca. Ne smemo pa pozabiti na bivalne pogoje in na investicijo v študentske domove, ki bodo zagotovo prispevali k še večji privlačnosti.

Ko sva že pri tem, kako daleč sta kampus v Izoli in študentski dom v Kopru?

To ni tako daleč. Obstajajo pogoji, da se eden od domov začne graditi v naslednjem letu, vse pa je odvisno od tega, koliko bodo kooperativne državne oblasti v zvezi z našim investicijskim načrtom do leta 2011, in od interesa lokalnih oblasti. Dogovori tečejo že nekaj časa, rad pa bi, da jih čim prej zaključimo in da pride do odločitve: ali imamo ali nimamo. V drugem primeru bomo lokacijo iskali v drugi občini.

Vaša želja je, da se UP povzpne na lestvici najboljših univerz na svetu. Danes nobena od slovenskih univerz ni na lestvici najboljših 500...

V akademskem svetu so te lestvice kontroverzne in kritizirane, so pa tudi najbolj prestižne. Menim, da je mednarodni kriterij, ki jih del akademske skupnosti sprejema, lahko merilo tudi za nas. Vsekakor bomo spremljali pomik UP na teh lestvicah. Dogovorili smo se, da bomo vzpostavili informacijski podsistem, tako da bo lahko v oporo sprotne spremljanju kriterijev teh mednarodnih kakovostnih lestvic - na tak način bomo lahko ugotovili, ali dosegamo nove kriterije ali ne. Tako bomo spodbujali članice, profesorje in raziskovalce, da svoje delo usmerijo v izpolnjevanje teh kriterijev. Cilj univerze in posameznih raziskovalcev je isti: vzpon na lestvici. Ta pa je le eden od kriterijev, obdržali bomo seveda tudi svoj evalvacijski sistem sprotnega ocenjevanja kakovosti.

Mitja Tretjak

KOROŠKA V novo leto z nerešenimi vprašanji

CELOVEC – Kot vsa leta poprej Koroška stopa tudi v leto 2008 z bremenom, da zvezna in deželna politika še vedno nista razrešili vprašanja dvojezičnih krajevnih tabel. »- Od nove velike koalicije socialdemokratov in ljudske stranke smo pričakovali rešitev tega vprašanja v smislu razsodb ustavnega sodišča, toda žal tega ni storila. Tako ob izteku leta 2007 ostaja grenak priokus, da se tudi tokrat ni kaj premaknilo,« je ugotovil predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) Matevž Grilc. Na nerešeno vprašanje dvojezične topografije na južnem Koroškem sta seveda opozorila tudi predsednika Zveze slovenskih organizacij (ZSO) Marjan Sturm ter predsednik skupnosti koroških Slovencev in Slovenk (SKS) Bernard Sadovnik.

Grilc je ob izteku leta 2007 še poudaril, da se je za slovensko manjšino končalo kot vsa leta poprej: decembra je namreč ustavno sodišče spet razsodilo o pritožbah glede dvojezičnih tabel in ugotovilo, da je stanje slej ko prej protiuslavno. Letos je šlo za Haiderjevo, za manjšino ponižujočo dodatno tablico s slovensko oznako za Žvabek. Predsednik NSKS pa je tudi opozoril, da je manjšina tudi letos, ko je bil na mizi Gusenbauerjev predlog, šla do skrajno možnega kompromisa, ki ga pa je na koncu onemogočil koroški deželni glavar Haider.

Predsednik ZSO Marjan Sturm pa je vprašanje dvojezične topografije označil za »žaloigro« in pri tem opozoril, da »vodilni deželni politik«, torej Haider, »zavestno krši norme pravne države, saj si od tega obeta pri naslednjih deželnozbornskih volitvah politično korist«. Ob očitni nemoči avstrijske zvezne vlade, ki se ne upa odločno nastopati proti Haiderju, Sturm svari pred »kolektivno depresijo« in pri tem opozarja, da so tudi drugi, bolj pozitivni primeri, ki dajejo le upanje za bodočnost.

Predsednik SKS Bernard Sadovnik pa je v svojem pogledu na novo leto 2008 menil, da za »prerokanja naj ne bi bilo ne potrebe, ne časa« in da se v »oblastniške boje znotraj manjšine ne namerava vključevati«. Pri tem pa je opozoril, da ima manjšina pravico do pluralne organiziranosti, ki jo zagotavlja tudi sedmi člen Avstrijske državne pogodbe. Sadovnik je ob tem povzal vse politične dejavnike koroških Slovencev, naj si prizadevajo za vsebinsko usklajevanje pri pomembnih vprašanjih narodne skupnosti.

Ivan Lukan

SLOVENC V ITALIJI - Srečanje vodstev SKGZ in SSO ob koncu leta 2007

Leto pozitivnih premikov

Slovenci v Italiji imamo zdaj zakonsko osnovo, ki jo je treba čimbolje izkoristiti - Posebna pozornost skrbi za jezik

TRST - Leto 2007 je bilo za slovensko narodno skupnost v Italiji leto pozitivnih premikov. Tako menita vodstvi krovnih organizacij Slovenske kulturno-gospodarske zveze in Sveta slovenskih organizacij, ki sta se na čelu s predsednikoma Rudijem Pavšičem in Dragom Štoko pred božičnimi prazniki srečali na sedežu SKGZ v Trstu.

Slovenci v Italiji imamo trenutno kar tri zakonske osnove za naš obstoj in razvoj (zakon št. 482/1999, zakon št. 38/2001 in letos izglasovani deželni zaščitni zakon), katerim je treba dodati še v Sloveniji sprejet zakon o Slovincih zunaj meja Republike Slovenije. Pomembno je predvsem dejstvo, da sta tako rimska kot deželna vlada pokazali veliko občutljivost do manjšinskih vprašanj in da je nova sestava paritetnega odbora začela nemoteno delovati in uresničevati zaščitna določila. Na finančnem področju sta krovnii organizaciji pozdravili povišanje sredstev za manjšino, ki ga vsebuje nedavno sprejeti italijanski finančni zakon, čeprav to ne krije vseh potreb in bi morala večjo finančno pozornost izkazovati tudi Dežela FJK. Vsekakor pa zagotovitev primerne zakonske osnove manjšini zdaj narekuje, da jo čimbolje izkoristi ter da poišče najustreznejše poti za uveljavitev zakonskih določil.

Posebno pozornost sta vodstvi SKGZ in SSO namenili skrbi za slovenski jezik in za njegovo uve-

Vodstvi SKGZ in SSO pozitivno ocenjujeta dogajanje v iztekačem se letu

ljavitev tako znotraj naše skupnosti kot tudi v stikih z javnostjo. V tem smislu sta krovnii organizaciji poudarili potrebo, da se čimveč pripadnikov manjšine posluži možnosti, da dobijo dvojezične osebne izkaznice in da z javnimi upravami na najvišji možni ravni komunicirajo v slovenskem jeziku. Drugače bosta o tem vprašanju SKGZ in SSO

bolj poglobljeno razpravljali v začetku novega leta.

Na seji vodstev krovnih organizacij pa so z velikim zadovoljstvom pozdravili zgodovinsko odpravo meja med Slovenijo in Italijo ter dejstvo, da bo Slovenija v prvem semestru novega leta predsedovala EU. Prav tako je bilo poudarjeno dobro sodelovanje s predstavniki italijanske manjšine v Sloveniji in na Hrvaškem.

od leta 1904
GOSTILNA **VALERIA**
odprti vsak dan od 11.00 do 22.00
Dunajska cesta 52 • 34151 Opčine
tel. 040 211 204

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

POLITIKA - Obračun podtajnika za notranje zadeve

Rosato: Vlada podprla pot FJK in krajevnih uprav

O sredstvih Inps bo odločal parlament - Sodelovanje s Slovenijo vodi v razvoj

Italijanska vlada je prispevala k oblikovanju razvojne poti, ki so jo začrtale Dežela Furlanija-Juljska krajina in krajevne uprave, kar dokazujejo tudi protokoli, ki sta jih podpisala premier Romano Prodi in predsednik deželne vlade FJK Riccardo Illy. V to je prepričan podtajnik pri italijanskem notranjem ministrstvu Ettore Rosato, ki je na včerajšnji dopoldanski tiskovni konferenci v kavarni Tommaseo v Trstu podal obračun opravljenega dela ob koncu leta. Slednji je pozitiven, čeprav je ravno v teh dneh prišlo do zapleta, ker italijanska vlada v odlok o finančnem zakonu ni vključila popravka, ki bi Deželi moral zagotavljati sredstva, ki iz FJK prihajajo v blagajno pokojninskega zavoda Inps. Priliv v višini nekaj sto milijonov evrov je pred časom Illyju zagotovil sam Prodi, a to ni bilo vključeno v finančni zakon, vendar je Rosato včeraj opozoril, da je FJK namenjenih že 80 milijonov evrov in da je pot postopnega priliva edina možna, o tem vprašanju pa se bo v nadaljevanju ukvarjal parlament.

Vsekakor FJK doživlja poseben trenutek, je včeraj dejal podtajnik pri notranjem ministrstvu, ki se je navezal na nedavni padec meje ob vstopu Slovenije v schengensko območje. Prodi je vlada je namreč veliko sodelovala s Slovenijo, saj je prepričan, da je to pot, ki vodi do razvoja italijanskega severovzhoda, kar je razumel tudi Trst. Za dosEGO tega je bilo potrebno odstraniti nekaj velikih ovir, prvo od katerih je predstavljalo korektno izvajanje zaščitnega zakona za slovensko manjšino v Italiji. Rosata vsekakor ne skrbi pretirano možnost, da bi tukajšnja italijanska podjetja preselila svojo proizvodnjo v Slovenijo, saj je prepričan, da se bosta sistema obeh držav kmalu uskladila, vsekakor bi bilo dobro pomisliti na kak ukrep, ki bi podjetnike prepričal, naj ostanejo na svojem teritoriju.

Podtajnik Rosato je opozoril tudi na pomen sodelovanja med institucijami KROMA

Rosato je opozoril tudi na »stalno, podtalno in tiho delo«, ki ga je vlada opravila skupaj z Deželo, krajevnimi upravami in pristaniško oblastjo glede tržaškega pristanišča. Slednje bo postalo zelo pomembno, če se bo znalo spopasti z izzivi, ki so po podtajnikovih besedah veliko manj kompleksni, kot bi si lahko mislili. Prav tako je med razpravo opozoril na razvojne možnosti letališča v Ronkah, ki bi moralo delovati v strateški sinergiji z letališčem v Benetkah, koristiti pa ga namerava tudi Slovenija v obdobju svojega predsedovanja Evropski uniji.

Velika politična perspektiva tako za Italijo kot za FJK pa se odpira z na-

stankom Demokratske stranke, je dejal Rosato. Gre za pot zvestobe izbiram, s katerimi se je levsredinska koalicija leta 2006 predstavila volivcem, pa tudi za močno reformistično izbiro. Sedanji institucionalni sistem se sooča s težavami in ovirami, ki jih je treba odpraviti. Pri tem sta državi za zgled lahko tudi FJK in Trst, kjer prihaja do konkretnega sodelovanja na institucionalni ravni med Deželo, Pokrajino in Občino Trst, ki omogoča vsem pozitivne korake naprej in ki ga bo treba v prihajajočem letu 2008 še okrepiti. Zato je podtajnik Rosato že predlagal županu Robertu Dipiazza, naj skliče omizje institucij. (iž)

OKOLIŠKE OBČINE - Ocena

Leto 2007 v očeh upraviteljev

Leto 2007 je bilo za okoliške občine zahtevno, a tudi uspešno. S številnimi uspešno zaključenimi deli in projekti, a tudi z mnogimi zastavljenimi načrti, ki čakajo na izvedbo v novem letu. Tako se v očeh županov in upraviteljev okoliških občin kaže iztekaajoče se leto. Domala vsi pa so med najbolj pomembnimi letošnjimi dogodki omenili prav zadnjega: padec meje s širitvijo schengenskega območja na Slovenijo.

Mirko Sardoč, župan Občine Zgonik: »Leto 2007 bo zapisano v zgodovini naših krajev kot leto, v katerem smo zbrisali mejo. To je po mojem mnenju eden najbolj pomembnih dogodkov zadnjih desetletij. Sedaj bomo morali le zavahati rokave in izkoristiti priložnosti, ki nam jih nova podoba našega skupnega območja ponuja.

Za našo občinsko upravo je bilo leto precej zahtevno. Mnogo energije smo vložili v vizijo razvoja kraškega teritorija. Tako smo priredili predavanja, seminarje in srečanja na to temo, predvsem ob občinski razstavi vin z ovrednotenjem domačih pridelkov in priložnosti kmetijskega in turističnega razvoja naših krajev. V ta okvir sta sodila tudi zaključeni čezmejni projekt Kraškega okraja, ki je dal vpogled v prihodnost skupnega razvoja kraškega območja, in pismo o partnerstvu sodelujočih občin.

Občina je letos opravila številna javna dela. Svojo pozornost je posvetila predvsem šolskim poslopjem. Ponovno so zaživeli mladinski odseki, ki so sodelovali pri številnih pobudah, kar je zelo pohvalno. Velik uspeh pa je doživela tudi občinska civilna zaščita: novo terensko vozilo pomeni priznanje za trud, ki so ga člani vložili skozi celo leto za varstvo in delo na občinskem ozemlju.«

Aleksij Krizman, župan Občine Reventabor:

»Za našo občino je bilo leto precej uspešno. Zadnje tedne jo je zaznamoval padec meje. To je bilo res veliko zadoščenje, saj se je občina spet tesneje povezala s svojim naravnim zaledjem. Občinska uprava ni povišala davkov, kar smatram tudi za lep uspeh. Vprašanje tovarnega terminala na Fernetičih ostaja sicer še odprto. Občina je pripravljena predati del svojega deleža Pristaniški upravi, da bi le ta prevzela upravljanje terminala. Po novem letu bo o prihodnosti terminala govor na skupnem sestanku delničarjev. Treba bo sprejeti odločitev, saj se koprška Luka na sezanskem terminalu širi, Trst pa zaošča. Naj omenim, da je prišlo pred dnevi do zamenjave predstavnika občine v upravnem svetu podjetja Terminali di Ferneti. Dosedanjšega člana Iva Širco, ki se mu osebno in v imenu uprave iskreno zahvaljujem za opravljeno delo, je zamenjal dr. Casimiro Cibi, dolgoletni občinski tajnik z velikimi izkušnjami, ki bo gotovo dobro zastopal občino v tem organu.«

Giorgio Ret, župan Občine Devin-Nabrežina:

»Za našo skupnost je bilo leto 2007 res izjemno, zame, s ponovno izvolitvijo za župana, pa nepozabno. Naši ljudje se sedaj zavedajo, kaj pomeni padec meje. Stik s komenskim zaledjem postaja vse bolj naraven, kar sem osebno zaznal v srečanjih in pogovorih z našimi ljudmi in z ljudmi iz sosedne občine. Nikoli ne bom pozabil, kar mi je povedal gospod iz Gorjanskega v noči, ko je bilo meje konec. "Gospod župan, Nabrežina je sedaj naše morje, Komen in Gorjansko pa vaša zemlja!"

Za občinsko upravo je bilo tudi sicer leto zelo uspešno. Začela se je prenova hotela Europa, stekla so dela v Sešljanskem zalivu. Vzpostavili smo tudi tesno sodelovanje z Občino Tržič, kajti raziskava je pokazala, da se več kot 60 odstotkov naših občanov poslužuje raznih uslug - zdravstvenih, skrbstvenih, trgovskih - v tržiški občini.«

Maurizio Sigoni, podžupan Občine Dolina:

»Leto 2007 je bilo za našo občino zelo pestro, s številnimi uspešnimi projekti, Schengen pa ji je dal prav ob izteku še evropski priidih. Med letošnjimi novostmi naj omenim predvsem uvedbo ločenega zbiranja odpadkov na domu in številna srečanja, ki jih je občinska uprava opravila v luči upravljanja naravnega rezervata Doline Glinščice. Na športnem področju gre podčrtati odprtje prenovljenega nogometnega igrišča in malega igrišča v Dolini. Prav tako pomembne so novosti na socialnem področju z optimalnim ozemeljskim območjem in skupnim osebjem z miljsko občino. Tako bo v Dolini vsak dan prisotna socialna asistentka za vprašanja mladostnikov, ostarelih in uživalcev mamil.«

Nerio Nesladek, župan Občine Milje:

»Za našo občino je bilo to leto dobro leto. Uredili smo vprašanje osebja, s političnega vidika pa je verjetno najbolj pomembna ureditev službe za odvajanje odpadkov. Z novim podjetjem bomo v treh letih prihranili kaka dva milijona evrov in dosegli kar 70 odstotkov ločeno zbranih odpadkov, kar ni malo. Dosegli smo tudi okvirni dogovor o bonifikaciji onesnaženih območij, pridobili sredstva za ureditev prometa v Žavljah in za prenovno šolskih poslopij. Padec meje in izdaja prve dvojezične osebne izkaznice predstavljata nadaljnji dve svetli točki v letošnjem letu, v prihodnjem pa nas čaka še zaposlitev dvojezičnega osebja.«

M.K.

KNJIGA - Pri založbi E. Antony je izšla monografija o znanem tržaškem harmonikarju

Loredana Gec: Denis Novato ali Z nasmehom po notah srca

Delo so ob sodelovanju avtorice in harmonikarja predstavili predsinočnjim v sejni dvorani ZKB na Opčinah

Lepo število ljudi je predsinočnjim napolnilo prostore sejne dvorane Zadrúžne kraške banke na Opčinah, v kateri so predstavili najnovejšo knjigo o tržaškem harmonikarju Denisu Novatu, ki jo je napisala Loredana Gec. Knjiga z naslovom *Z nasmehom po notah srca* je izšla pri založbi E. Antony, njen predstavitveni večer pa je potekal pod pokroviteljstvom Zveze slovenskih kulturnih društev, Občine Dolina, Zadrúžne kraške banke in podjetja Antony Communications.

Kot je v svojem pozdravu povedala napovedovalka večera Mairim Cheber, Denisa Novata v naših krajih ni potrebno posebej predstavljati. Je namreč harmonikar, skladatelj, glasbeni učitelj, poznajo pa ga v Italiji, Sloveniji, Avstriji, Nemčiji, ZDA in Avstraliji.

Rojstvo nove knjige je podobno rojstvu otroka, hkrati pa predstavlja zelo velik izziv. S to mislijo je o svojem delu spregovorila sama avtorica zapisa o Denisu Novatu, Loredana Gec. Knjiga je nastala po pripovedovanju glasbenika, ki ga je tržaška publicistka zapisala, urenila in oblikovala. Svojo dragoceno pomoč je posredoval tudi Saša Martelanc, ki je knjigi zapisal spremno besedo, samega protagonista Denisa Novata pa je spoznal preko njegove pripovedi. Vsebinsko knjigo o Denisu Novatu bogatijo spominski spisi tistih, ki glasbenika poznajo že od mladih nog.

O glasbeniku iz Krmenke je spregovoril tudi nje-

gov dolgoletni prijatelj Jan Leopoli. Poznata se namreč še iz višješolskih let, tedaj se je Novato začel uveljavljati kot harmonikar. Po zaključku študija pa se je znašel pred življenjsko odločitvijo: naj harmonika ostane samo konjiček ali naj se njej posveti tudi poklicno. Prevladala je druga odločitev. Sam slavljenec pa je v zadregi priznal, da mu je sedeti za mizo pred občinstvom precej nenavadno, saj je pred publiko vedno navajen stopiti s svojim nepogrešljivim glasbenim instrumentom, frajtonarico namreč. Za glasbenika pa je odziv publike vselej bistvenega pomena.

Uveljavljeni glasbenik mora seveda stalno skrbeti za svojo zunanjo medijsko podobo. Prav zaradi tega je pred kratkim nastala blagovna znamka, ki nosi ime po Denisu Novatu. V rekordnem času je bil pripravljen in tiskan Novatov koledar za leto 2008, prav v naslednjem letu pa čaka glasbenika in njegove managerje veliko dela. Posebna prilžnost bo 7. junija naslednje leto, ko bo Denis Novato praznoval svojo dvajsetletnico nategovanja meha, in sicer z velikim koncertom v Domžalah.

Predstavitve knjige seveda ni mogla steči brez glasbe iz harmonike. Med posegi posameznih gostov so se zvrstili Novatovi gojenci in zamejstva, Slovenije in Avstrije, slovesnost pa se je zaključila z nastopom slavljenca in njegovega tria, kajpada z najbolj izvajano slovensko melodijo v svetu, Avsenikovo polko Na Golici. (P.Š.)

Z leve Denis Novato, Loredana Gec in Jan Leopoli

KROMA

OBČINA DEVIN NABREŽINA - Davek na smeti (Tarsu)

Retova uprava ne odgovarja na zahteve po dvojezičnih računih in položnicah

»Devinsko-nabrežinska občina že brez sramu posluje mimo zakonov in pravilnikov, ki urejajo pravice in dolžnosti občinskih upraviteljev!« Tako ob zaključku leta ugotavlja občinski svetnik liste Skupaj-Insieme Igor Gabrovec, ki kot zadnji primer nesprejemljivega zadržanja Retove uprave navaja afero v zvezi z računi za plačevanje davka na smeti (Tarsu). »Občinska uprava je že pred meseci preko pooblaščenega podjetja Equitalia vsem družinam razposlala pisma z izračunom davka na smeti izključno v italijanskem jeziku in celo s popačenim uradnim nazivom Občine. Poleg tega je uprava marsikateri družini zasolila nepričakovane poviške davka in nove izračune, ki predvidevajo mastna doplačila tudi za pet let nazaj. Pri vsem tem pa gre poudariti, da so izključno enojezični izračuni davka na smeti in spremna pisma v kričečem nasprotju z občinskim pravilnikom, statutom in z veljavno zakonodajo – torej protizakoniti!«, zatr-

IGOR GABROVEC

juje svetnik opozicije Igor Gabrovec. Na svetnikovo vprašanje, ki je bilo vročeno županu Retu že pred poldrugim mesecem, ni bilo nobenega odgovora, in to kljub temu, da občinski pravilnik obvezuje občinsko upravo, da na vprašanja svetnikov odgovarja v roku tridesetih dni. »Odgovora ni, pa tudi izredna seja, ki jo je opozicija zahtevala prav zato, da izsili obravnavanje perečih odprtih vprašanj, je odpadla potem, ko so dvorano zapustili vsi svetniki Retove večine,« ugotavlja Gabrovec. Zahtevo

po dvojezičnih izračunih davka na smeti so izrazili številni občani, ki so se v tem smislu obrnili neposredno na pooblaščenega podjetje Equitalia. Veliko pa je tudi družin, ki davka preprosto niso še poravnale v pričakovanju na samoumevne dvojezične obrazce.

Spričo nesprejemljivega stanja je Gabrovec ponovno pisal županu Retu in podjetju Equitalia, saj je nesprejemljivo, da oboji molče kršijo zakone in odkrito prezirajo pravice in zahteve občanov. Glede dvojezičnosti poslovanja podjetij, ki imajo v zakupu upravljanje javnih storitev, je svetnik liste Skupaj-Insieme posegel tudi pri Acegasu, ki upravlja del devinsko-nabrežinskega vodovodnega omrežja. »Nujno je, da tudi Acegas začne z izdajanjem dvojezičnih dopisov in položnic, drugače pa naj se odpove upravljanju vodnega omrežja in slednje ponovno prepusti Kraškemu vodovodu,« zaključuje svoje sporočilo javnosti svetnik Igor Gabrovec.

ŽELEZARNA - Kocijančič in Hlacia

Kritika dežele

Po njunem mnenju je zadnje dovoljenje morda le nova usluga lastniku

O sklepu deželne uprave, ki je sprejela tako imenovano »integrirano okelezstveno dovoljenje«, ki škeredenjski železarni omogoča nadaljnje izdelovanje pod pogojem, da tovarno opremijo s primernimi napravami za zmanjšanje emisij, sta se včeraj kritično izrekli predsednik deželne svetovalske skupine Skp Igor Kocijančič in koordinator komisije za delo Paolo Hlacia. Po njunem mnenju je ukrep docela zgrešen, češ da lastništvo, grupa Lucchini Severstal, v vseh teh letih z dejanji ni pokazalo volje za investicije, ki bi omogočale varstvo okolja in zagotovile zaščito zdravja prebivalcev in delavcev. Grupa Lucchini, ugotavlja Kocijančič in Hlacia, bi se lahko zgledovala pri podjetju Danieli, ki je za varstvo okolja vložilo na desetine milijonov evrov.

V takšnih pogojih je torej po mnenju Kocijančiča in Hlacie izdaja dovoljenja morda le nova usluga lastništvu, podobno kot pri turinskem Thyssen Kruppu je cilj predvsem največji

dobiček z najmanjšimi stroški vse do končnega zaprtja obrata. Kot edino možnost, da bi v takšnih razmerah dosegli kakšen uspeh in postavili lastnike ob zid, omenjata programski dogovor, v katerem bi jasno navedli vlaganja in posege, ki bi omogočili kompatibilnost z okoljem, zaščito zdravja občanov in delavcev ter varnost v obratu. Glede obstanka v deželnem odboru in v večini, pravita še Kocijančič in Hlacia, pa gre za odločitev, ki ne pripada posameznikom, temveč stranki.

IGOR KOCIJANČIČ

AVTOBUSI - Urnik

Za novo leto so predvidene spremembe

Kdor se na dan novega leta namerava posluževati avtobusov, mora računati, da bo služba poslovala z omejenim prazničnim urnikom, nekaj prog bodo tudi ukinili, na nekaterih so predvidene tudi spremembe (npr. na progi 3, na progi 27 bodo nekaj voženj iz Milje za Stare Milje preusmerili proti Lazaretu in Sv. Florjanu; na progi A bo odsek Trg Goldoni - Ferdinandej - Katinara nespremenjen, odsek Trg Goldoni - C. Elisi bodo ukinili (glej progo D); na progi D bodo vožnje po odseku Trg Goldoni - Ul. Cumano kot običajno, na odseku Trg Goldoni - C. Marzio bodo avtobusi pri odhodu peljali s Trga Goldoni po poti proge 9 do C. Marzia, povratek bo kot običajno.

Prvi in zadnji odhodi na posameznih progah pa so naslednji:

Proga 1: pod Škedenjem 7.20 - 20.00 (vsakih 20'-25'), glavna postaja 7.00 - 20.00.

Proga 2: ukinjena.

Proga 3: pri odhodu (s Ferlugov) bodo vožnje preusmerili po zgornjem delu Ul. Commerciale, povratek bo kot običajno.

Proga 4: V. Carsia 6.40 - 23.45, Trg Oberdan 7.10 - 0.20 (Borzni trg 20.35 - 0.15).

Proga 5: Trg Perugino 7.20 - 20.00 (zjutraj vsakih 15'), Rojan 7.00 - 19.58 (popoldne vsakih 20').

Proga 6: Trg Gioberti: 7.10 - 20.00 (vsakih 14'), Barkovlje 7.10 - 20.00.

Proga 7: ukinjena (glej progo 27).

Proga 8: Rojan 7.15 - 23.25 (vsakih 35'), Valmaura 7.15 - 23.55.

Proga 9: Trg Gioberti: 7.00 - 19.53 (vsakih 14'), Largo Irneri 7.00 - 20.07.

Proga 10: Valmaura 7.15 - 20.15 (zjutraj vsakih 9'), Trg Venezia 7.15 - 20.15 (popoldne vsakih 14').

Proga 11: Ferdinandej 7.20 - 20.00 (vsakih 16'), Borzni trg 7.00 - 20.00.

Proga 12: kot običajno.

Proga 13: Katinara (bolnišnica) 7.35 - 19.35 (vsakih 30'), Rovte 7.15 - 19.15.

Proga 15: Trg Oberdan 7.30 - 20.30 (vsakih 30'), C. Marzio 7.12 - 20.12.

Proga 16: Katinara 7.15 - 20.15 (vsakih 30'), C. Elisi 7.27 - 19.57.

Proga 17: Šančilin 7.30 - 19.30 (vsakih 30'), Borzni trg 7.00 - 19.30 (po 19.30 glej progo 4).

Proga 18: Ul. Cumano 7.15 - 19.15 (vsakih 40'), Borzni trg 7.00 - 19.40.

Proga 19: ukinjena.

Proga 20: Milje 6.45 - 24.00 (vsakih 20'), glavna postaja 7.15 - 0.15.

Proga 21: Naselje sv. Sergija 7.00 - 19.36 (vsakih 20'), glavna postaja 7.00 - 19.50 (po 19.50 glej progo 20).

Proga 22: Katinara (bolnišnica) 7.00 - 19.55 (vsakih 18'), glavna postaja 7.20 - 20.00.

Proga 24: Sv. Just 8.00 - 19.20 (vsakih 40'), glavna postaja 7.40 - 19.40.

Proga 26/: Katinara (bolnišnica) 7.00 - 23.35 (vsakih 20'), Largo Osoppo 7.00 - 23.35.

Proga 27: Milje 6.55 - 22.10 (Lazaret 8.00 - 19.59), Stare Milje 7.10 - 22.30.

Proga 28: Kolonja 7.20 - 20.00 (vsakih 20'), Borzni trg 7.00 - 19.40 (po 20.00 glej progo 30).

Proga 29: Trg Goldoni 7.10 - 20.15 (vsakih 10'), pod Škedenjem 6.55 - 20.15.

Proga 30: glavna postaja 7.00 - 0.30 (vsakih 20'), (Kolonja 20.30 - 0.20), Ul. Locchi 7.00 - 24.00.

Proga 32: Milje 7.25 - 21.45, Korošci 7.32 - 21.57.

Proga 33: Ul. Campanelle 7.20 - 19.55 (vsakih 40'), Stara mitnica 7.00 - 20.10.

Proga 34: Ul. Paisiello 7.40 - 19.33 (vsakih 45'), Stara mitnica 7.20 - 20.00.

Proga 35: Lonjer 7.20 - 20.00 (vsakih 20'), Trg Oberdan 7.00 - 20.00.

Proga 36: Grljan 7.30 - 20.30 (vsakih 30'), Trg Oberdan 7.00 - 20.00.

Proga 37: Katinara (bolnišnica) 7.15 - 20.15 (vsakih 30'), Stara mitnica 6.45 - 19.45.

Proga 38: Trg Oberdan 6.50 - 22.05 (vsakih 30'), sanatorij 7.10 - 22.30.

Proga 39: V. Carsia 8.25 - 22.40, Opčine postaja 7.35 - 22.45, glavna postaja 7.35 - 23.35.

Proge 39/: 40, 41, 42: kot običajno.

Proga 44: Ribiško naselje 8.11 - 20.51 (vsakih 40'), Nabrežina center 7.17 - 23.29, Trg Oberdan 7.10 - 00.05.

Proga 46: kot običajno.

Proga 47: Milje 8.25 - 20.10, Rabujez 8.47 - 20.32.

Proga 48: Katinara (bolnišnica) 7.30 - 20.30 (vsakih 30'), Stara Mitnica 7.00 - 20.00.

Proga 49/: kot običajno.

Progi 50 in 52: ukinjeni.

Proga A: Trg Goldoni 20.30 - 24.00 (vsakih 30'), Ferdinandej 20.45 - 0.15, Katinara 20.30 - 0.25.

Proga B: Trg Goldoni 20.30 - 24.00 (vsakih 30'), pod Lonjerjem 20.45 - 0.15, Trg Goldoni 20.30 - 24.00 (vsakih 30'), Valmaura 20.45 - 23.45, Trg Goldoni 20.30 - 24.00 (vsakih 30'), Barkovlje 20.45 - 0.30.

Proga D: Trg Goldoni 20.30 - 23.30 (vsakih 30'), Ul. Cumano 20.45 - 23.45, Trg Goldoni 20.30 - 24.00 (vsakih 30'), C. Marzio 20.45 - 23.15.

1. JANUAR - Mir

Po Trstu bo v torek krenil 20. pohod za mir

Prvi dan v letu je že tradicionalno posvečen miru, prav tako tradicionalen pa je tudi mirovni pohod, ki ga prirejajo v Trstu; ob letošnjem 40. svetovnem dnevu miru bo tako na sporedu njegova dvajseta izvedba. Organizatorji pozivajo vse, ki jim je mir pri srcu, da se v torek, 1. januarja, podajo na grič Sv. Justa. Zbirališče je predvideno pred katedralo ob 16. uri, pohodniki pa bodo nato krenili do Goldonijevega trga in po mestnih ulicah vse do Trga sv. Antona. Tu bodo govorili predstavniki organizatorjev, predvajali pa bodo tudi poziv meniha iz Burme. Ob 18. uri bo v cerkvi Sv. Antona tradicionalna maša za mir, ki jo bo daroval tržaški škof Evgen Ravignani.

Pohod, ki želi okrepiti željo po miru in se spomniti vseh dežel, ki trpijo zaradi vojne in terorizma, prirejajo Skupnost sv. Egidija, Odbor za mir, sožitje in solidarnost Danilo Dolci, Katoliška akcija tržaške škofije, Gibanje ognjiščarjev in Omizje miru Furlanije-Juljske krajine.

NOVO LETO - S kakšnimi željami in pričakovanji vstopamo v 2008?

Več strpnosti, resničnosti, energije in ustvarjalnosti

Osem tržaških Slovenk in Slovencev vošči bralcem Primorskega dnevnika

Le nekaj ur nas še loči od silvestrovega večera, ko se bo staro leto prelilo v novo. Zadnji decembrski dnevi nudijo marsikomu priložnost za obračun o opravljenem delu, prehod v novo leto pa običajno spremljajo tudi najrazličnejše želje, zaobljube, dobri nameni. Nekatere tržaške Slovence smo zato vprašali, kje bodo proslavili novo leto, predvsem pa, kaj pričakujejo od njegovega prihoda: zase in za svet, ki jih obdaja.

»Letos se bom takorekoč razpolovil in silvestroval delno v šotoru pri Briščikih (kot organizator), delno z družino pri prijateljih (kot mož in oče),« pravi **Boris Devetak**, voditelj priljubljenega Radioaktivnega vala. »V kateri vlogi se bom najbolj izkazal?« V vlogi organizatorja...kot po navadi,« je že pred časom modrovala moja boljša polovica in sem izredno zadovoljen, da se vsaj enkrat strinja...«

Kaj pa želje in pričakovanja?

»Leto 2008 naj bo leto brez želja: največja želja se nam je uresničila, kajti končno smo zadihali brez meja in to nas brezmejno osrečuje. Res je tudi, da se padca meje vsi ne veselijo, vendar ne sekirajmo se in vzemimo na znanje, da so pač... omejeni! Vsekakor... srečno in korajžno v 2008!«

Zgodovinarko **Marto Verginella** smo včeraj zmotili med povratkom s smučanja: njenih počitnic je za letos konec, Silvestrovo pa bo s prijatelji prežvela na svojem tržaškem domu. Njena novoletna želja je, »da bi v številnih kontekstih, tako svetovnih kot bolj lokalnih, končno prevladal razum. Realnost je trenutno žal drugačna, pomislimo samo na unor Butove. Očitno je, da je politika v priredu interesov, če pogledamo na italijansko politično sceno pa tudi razumemo, zakaj je tako diskreditirana. Želim si tudi, da bi nam uspelo zaustaviti dizgregacijo in degeneracijo družbenega tkiva, predvsem pa več strpnosti.«

Marko Sosič, umetniški vodja Slovenskega stalnega gledališča, se je zadnji trenutek odločil, da bo leto 2008 pričakal ob Bohinjskem jezeru. V novem letu si želi predvsem, »da bi bili vsi bolj resnični, čeprav nam ta resničnost vzbuja strah pred drugimi in pred samim seboj.«

Ilustratorka **Vesna Benedetič** bo prehod v novo leto proslavila na svojem domu pri Sv. Jakobu, saj ima bolj kot množična praznovanja rada tista v krogu svoje družine. Ko smo ji včeraj telefonirali, je bila sredi »generalnega čiščenja«, zato je bila, malo za žalo malo zares, njena prva želja, »da bi to nemogoče delo steklo čim hitreje, saj sem napolnila že tri velike črne vreče smeti«. Od novega leta pa pričakuje predvsem, »da bi vsi in tudi jaz sama znala odpraviti meje v glavah in prečkati tiste osebnostne meje, ki si jih radi postavljamo«. Kaj pa želje ene naših najboljših špor-

Praznično vzdušje, mrzlično pričakovanje: do novega leta nas ločita le dva dneva

tnic, **rolkarke Mateje Bogatec**, ki bo jutrišnji večer prežvela na večerji s prijatelji? »Upam, da bo prihajajoče leto polno energije in volje do dela, da mi bo prineslo zadoščenje v vsem, kar delam. Na širšem športnem področju pa želim, da bi bilo to leto čistih rezultatov, leto brez dopinga.«

Alenka Rebula, avtorica knjižne uspešnice Blagor ženskam, naši skupnosti želi, da bi razvila svojo moč, začutila svojo ustvarjalnost, se pomladila in razmahnila v vseh pogledih. »Kako? Da bi dali več prostora otrokom in doraščajočim (na njihove potrebe radi pozabljamo, nanje se spomnimo predvsem, ko morajo ustvarjati videz številčnosti na naših številnih proslavah in javnih dogodkih). Da bi nadarjenim mladim omogočali, da se uresničujejo v naši sredi, ker jih bomo znali prepoznati in ovrednotiti. Naša prihodnost je odvisna od tega, koliko pogumne ljubezni do življenja bomo zmogli, koliko svežine bo v naših mislih, kako se bomo znali (z nasmehom) posloviti od starih zamer, prerivanja za stolčke in obrabljenih fraz, koliko se bomo pripravljali učiti od drugih, koliko bomo brali, koliko bomo znali biti skromni in obenem ponosni. Po svojih močeh nameravam vse to uresničevati tudi sama in z veseljem ugotavljam, da je tistih, ki si želijo veselja, sprave in skupnega čutenja vedno več. Karkoli bomo delali z veseljem in upanjem, bo obrodilo. Zakaj bi bili mrke kavke, če smo lahko lastovke? Zato: srečno leto vsem dobrim ljudem, ki si znajo podati roke v vsakdanjem delu za blagodejno ozračje med nami!«

Sergij Pahor, predsednik Društva slovenskih izobražencev, bo tudi letošnje silvestrovo preživel v družbi stalnih in zelo tesnih prijateljev. Ob prehodu v novo leto priznava, da je »želja veliko, pričakovani pa manj: perspektive so v Italiji temne, veselimo pa se tistega, kar je Slovenija dosegla v zadnjih letih. Upam, da bo ob sedanjem predsedovanju njen ugled še dodatno zrasel in da bo to spremenilo odnos, ki ga naši someščani imajo do Slovenije in Slovencev. Seveda ne vemo, kakšni bodo učinki padca meje in če bosta Gorica in Trst znala izkoristiti nove priložnosti. Mane prav gotovo ne bo, upamo pa seveda vedno ...«

Za konec pa še voščilo, ki nam ga je **prof. Miran Košuta**, predsednik Slavističnega društva Slovenije, posredoval preko elektronske pošte. »Ker dvatisočosmo ne bo samo evropsko leto medkulturnega dialoga, ampak za nas pisce in sloveniste predvsem čas petstote obletnice rojstva očeta slovenske besede, si pač ne morem kaj, da ne bi bralcem namenil takšno hudo apokrifno, vendar globoko iskreno željo:

Vom, vsem dobrim inu slavoljubezhim kerszhenikom, kir v tih slovenskih inu drugih deshelah prebivate, gnado, mir, milost inu vse dobro v novem leitu Trubarjevem skusi nash Primorski svejstu voszhim.

Vash Miran Koshuta

P.S. : Moje silvestrovo? Tokrat ga bom preživel v hramu ..., vendar Talijinem: v Ljubljani me namreč čaka ogled dveh predstav in nato peninasta zdravica s prijatelji. (cpd)

VELIKI TRG - Jutri Silvestrovo na prostem

Tistim, ki želijo prihod novega leta pričakati v mestnem središču, ponuja tržaška občinska uprava tradicionalno silvestrovanje na Velikem trgu. V okviru njegovih čudovitih palač bo od 22. ure dalje na sporedu koncert, ki ga bosta povezovala in animirala Susana Huckstep in Stefano Ceiner, bolj znan kot Mr. Ueppa. Na odru, ki bo imel obliko zvezde, bo nastopila skupina Magenta Live, medtem ko bodo Montefiori C ponudili svojo glasbeno zmes »discosamba«.

Predvidene so razne družabne igre in pozdravi predstavnikov oblasti, med občinstvom pa bodo delili tudi priložnostna darilca. Ob 24. uri bo nebo nad Tržaškim zalivom osvetlil ognjem, po tradicionalni zdravici pa se bo glasbeni spored nadaljeval.

Koncert v čast škofa Evgena Ravignanija

Zbor Cappelle Civice bo danes ob 18. uri v stolnici sv. Justa počastil škofa Evgena Ravignanija ob njegovi 75-letnici. Koncert se bo pričel ob 18. uri, nastopila bo sopranistka Marianna Prizzon, ki jo bo spremljal organist Manuel Tomadin. Na sporedu so skladbe Mozarta in Bacha. Jutri ob 18. uri pa bo škof daroval zahvalno bogoslužje in zahvalno pesem. Nastopil bo zbor Cappelle Civice.

»Sabovi tedni«

Na pobudo kulturnega združenja Altamarea in tržaške pokrajine ter s prispevkom dežele FJK se nadaljujejo glasbena in kulturna srečanja, poimenovana »Sabovi tedni«. Danes ob 10. uri se bo pričel vodeni obisk pri odkrivanju multikulturnega Trsta Umberta Sabbe (zbirališče v Ul. Giulia, pri spomeniku Domenicu Rossettiju). Obisk traja okrog 2 uri, možen je tudi v slovenščini, angleščini in nemščini. Ob 17. uri pa bo v kavarni S. Marco nastopil Leo Zebarskin Swingin' Quartet. Naslednji vodeni obisk bo 2. januarja, prav tako ob 10. uri.

Jutri odprta samo Rižarna

Od mestnih muzejev bo jutri, 31. decembra, odprta samo Rižarna. Urnik je običajen (9.00 - 19.00).

Negrisinova razstava

Glede na veliko zanimanje za antološko razstavo pred 20 leti umrlega miljskega umetnika Giuseppa Negrisina, so predvideni tudi vodeni obiski, in sicer v nedeljah ob 10. in 12. uri. Razstava je v dvorani G. Negrisin na Trgu della Repubblica 4 in v muzeju v Ul. Roma 9 v Miljah. Razstava bo odprta do 12. januarja, za informacije in rezervacije tel. 040-9278632 (od torka do sobote od 10. do 12. ure in od 17. do 19. ure, v nedeljah od 10. do 12. ure).

Urnik uradov SDGZ

Slovensko deželno gospodarsko združenje in podjetje Servis obveščata člane in stranke, da bodo uradi na sedežu v Trstu in v podružnicah v obrtnih conah Dolina in Zgonik zaprti v ponedeljek, 31. decembra 2007, od 13. ure dalje.

Kontrole redarjev

Mestna policija je v teh dneh zaposlena tudi s pregledovanjem trgovin in stojnic, kjer prodajajo umetne ognje, petarde in druge vragolije, ki jih ljudje kupujejo ob koncu leta. Zaenkrat niso odkrili nič takega, kar ne bi bilo v skladu z zakonom. V kitajskih trgovinah v Terezijanski četrti pa so pred nekaj dnevi zaplenili okrog 50 konfekcij božičnih lučk, ki niso bile v skladu z zakonskimi predpisi.

Obnova avtobusnih vozovnic za invalide

Avtobusne izkaznice, ki zapadejo konec tega meseca in ki so namenjene invalidom, slepim, gluho-nemim, deportirancem, bodo v Trstu razdeljevali v sredo, 2. januarja 2008 od 9. do 12. ure v uradih ANMIC v Ul. Valdirivo 42, v Ul. Valmaura 59 in na Trgu Vittorio Veneto 4/a. V Miljah bodo izkaznice na razpolago v torek, 15. januarja od 14.00 do 15.30 v središču Millo na Trgu della Repubblica, v Devinu-Nabrežini pa 22. januarja od 14.00 do 15.30 v uradu v Naselju sv. Maura 124.

Openski tramvaj še v popravilu

Pri zamenjavi dotrajanih delov na napravah na tramvajski progi so naleteli na nepredvidene nevedčnosti, ki so se pokazale šele v trenutku, ko so dele razstavili. Ker ne sodijo v industrijsko proizvodnjo, jih morajo naročiti pri specializiranih podjetjih, kar zahteva precej časa. Tako tržaška občinska uprava kot podjetje Trieste Trasporti pa odločno zavračata govorice, češ da progo nameravajo ukiniti. Zaenkrat pa ne morejo napovedati datuma, kdaj bo tramvaj lahko spet vozil.

KOROŠCI - Lep koncert MePZ Fran Venturini v cerkvi sv. Barbare

Pričarali so božično vzdušje

Dogodek je potekal v okviru niza, ki ga prirejajo Slovenci v miljski občini - Zadnji koncert bo 6. januarja 2008 v miljski stolnici

V mali cerkvi sv. Barbare pri Korošcih je 18. decembra Mešani pevski zbor Fran Venturini od Domja ustvaril prav lepo sproščeno božično vzdušje. Prisotne je navdušil z nizom božičnih pesmi iz mednarodnega opusa. Začel je z ljudsko pesmijo Adeste fideles, ki je takoj segrela mali prostor, nadaljeval pa je z latinskimi, slovenskimi, italijanskimi, angleškimi, nemškimi in ruskimi skladbami, ki so stopnjevale dobro počutje prisotnih. Prisrčen nastop so sklenili s skladbo Sveta noč, s katero so voščili vsem vesel božič. Zbor, ki je nastal pred enajstimi leti in združuje ljudi slovenske in italijanske narodne skupnosti, prisotne na dolinskem območju, deluje pod okriljem istoimenskega društva, v katerem je v teku leta večkrat nastopal. Od leta 2005 vodi zbor pevovodkinja Cinzia Sancin. Prav pod njeno taktirko so nastopili 13. decembra v bližnjih Žavljah v nabito polni cerkvi. Koncert pri Sveti Barbari je drugi zapovrstjo, ki ga letos v božičnem času organizirajo Slovenci v miljski občini in ki ga ponujajo vsem, ki imajo radi glasbo. Zadnji koncert pred koncem božičnih praznikov bo v nedeljo, 6. januarja 2008, ob 15. uri v miljski stolnici na Trgu Marconi. Nastopila bosta Moška vokalna skupina Lipa iz Bazovice in skupina keltskih harf Girotondo d'arpe. Zamisel za ta nenavaden koncert je imelo Društvo Slovencev miljske občine, ki je želelo pokloniti svojim članom, občanom, prijateljem in simpatizerjem sproščen trenutek, da skupno nazdravijo novemu letu. Koncert je organiziralo društvo v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev, Občino Milje in deželnim združenjem pevskih zborov USCI. (mv)

MePZ Fran Venturini je izvajal spored slovenskih skladb in del v drugih jezikih

POTOVALNI URAD

AURORA VIAGGI

*Zaupajte
izkušenosti!*

TRST - ul. Milano, 20 - tel 040631300

fax 040365587 - www.auroraviaggi.com

Srečno novo leto!

Vesel 2008!

SEMENARNA

Zorn

Erik

Semenarna

-Kmečko orodje - Gnojila
-Antiparazitarna sredstva
-Cvetlične vaze
-Gomolji in rastline na
splošno ter sadno drevje

Srečno novo leto

PROSEK 160
TEL. 040.225400

KAVARNA GRUDEN

*Srečno
novo leto!*

Nabrežina 89

DRUŠTVENA GOSTILNA KONTOVEL

najemnik

G.Papucci & C.

DOMAČA KUHINJA IN DOMAČE VINO

Kontovel 152 - Tel. 040225168

MESNICA DA FUFO

Galvino Vattovaz

SVEŽE MESO IN SPECIALITETE ZA ŽAR

PROSEK - Ul. S. Nazario 46 - TRST
Tel.: 040 2528145

Pekarna

Bukavec

*želi vam
srečno 2008*

Pince, potice, panetoni, darilne konfekcije PROSEK, 160 - tel. 040.225220

★BAR
★SLADOLEDI
★POSLOVALNICA
TOTOCALCIO
DIRKA TRIS
SUPERENALOTTO

**Igrate lahko tudi ob
NEDELJAH ZJUTRAJ**

PROSEK 140 - Tel. 040/225286

HOTEL RESTAVRACIJA

Milič
od leta 1888

BRISCIKI 10 TEL. 040.327330
ČASOPISI - TOBAKARNA
ZAPRTO OB PONEDELJKIH

Drogerija - Drogheria

ADM

za dom in nego - casa e persona

Prosek/ Prosecco, 140 - ul./ via S. Nazario, 3

Tel. 040 2528105

Društvena gostilna v Gabrovcu

Savina & Anna

Gabrovec, 24
Tel. 040 229168

Tipične kraške jedi
Vrt - Velika dvorana - Parkirni prostor

Zaprto ob torkih in sredah

Bar Makadam

MAKADAM snc di Vallenari L. & C.
PROSEK - PROSECCO 1 - Tel. 040 251043

SAFER

Sardo Stefano

- ŽELEZNINA
- BARVE
- GOSPODINJSKE
POTREBŠČINE
- ORODJE

PROSEK 195

Tel. in faks 040 225396

GOSTILNA "LUXA"

domača kuhinja • ribje specialitete

PROSEK 539

TEL. 040 225398

PEKARNA DAVORIN STAREC

*želi vsem cenjenim
kupcem
mir in notranje
zadovoljstvo
ob božičnih praznikih!*

Prosek 138 (postaja avtobusov št. 42, 44)
tel: 040-225257

AVTOMEHANIČNA DELAVNICA

ENZO

Redni vzdrževalni pregledi na avtomobilih
in avtodomih vseh znamk
priprava vozil za tehnični pregled

POOBLAŠČENA

Opčine - Bazoviška ul. / Via di Basovizza 60 tel. 040.214618

ŠOLSTVO - Nižji srednji šoli Srečka Kosovela in Frana Levstika

Božičnici nižješolcev v znamenju padca meje

Na Opčinah in na Proseku tradicionalni prireditvi zadnji dan pouka pred božičnimi in novoletnimi prazniki

Kot je že običaj, sta tudi letos na zadnji dan pouka pred božičnimi in novoletnimi prazniki v dvorani Finžgarjevega doma na Opčinah oziroma v šolskih prostorih na Proseku potekali božičnici, ki so ju priredili učenci openske srednje šole Srečka Kosovela in proseške srednje šole Frana Levstika. Kot vsakokrat je bila tudi letos to prilika za razmislek o vrednotah, ki nam jih božič in njegov simbolični pomen izpričuje, predvsem o potrebi po nenehnem, pa čeprav večkrat nelahkem, iskanju in gojenju stikov s sočlovekom, brez katerih ne more biti miru ne v nas samih ne okrog nas. Še dodatni pomen pa so te vrednote tokrat pridobile ob edinstvenih sočasnih okoliščinah širših razsežnosti, ob ravno na isti dan udejanjeni odpravi upravnih pregrad vzdolž slovensko-italijanske meje. Tako je dogajanje na odru obeh božičnih letos še posebej potekalo v znamenju preseganja ločnic tako med posamezniki kot med pripadniki različnih skupnosti.

Na Proseku je pri uprizoritvi igre,

ki jo je tudi sama napisala, učence vodila bivša profesorica Lučka Susič, ki že vrsto let, odkar ni več v službi na šoli, dalje z veseljem sodeluje z opensko in proseško srednjo šolo kot mentorica njune šolske gledališke delavnice. Tako so proseški učenci kot Angeli miru preko svojih doživetij izkusili, kako težko je vzpostavljati mir med ljudmi, a tudi kako pomembna je zavzetost zanj predvsem v vsakdanjem življenju in v odnosu do naših najbližjih.

Na odru Finžgarjevega doma pa sta na dan odprtja meje vesoljska raziskovalca s prepletanjem telefonskih zvez sicer sprva povzročila veliko preglavic, a naposled le dosegla, kar sta hotela: otroci s tostran in z onstran meje so se na njej srečali, v toplini kraškega doma pa so nato vsi skupaj obudili običaje božične tradicije.

Pohvaliti gre tudi odrske kulise, ki so si jih učenci sami zamislili in izoblikovali, plakate, ki so jih prav tako sami izdelali, na openski božičnici pa tudi sodelovanje učenca pri domiselni sceno-

grafski rabi odrskih luči.

V drugem delu božičnice je na obeh šolah nastopil šolski pevski zbor z izvirnim nizom tako slovenskih kot mednarodno znanih božičnih pesmi. Na Proseku je tokrat zbor vodil učenec tretjega razreda. Na Opčinah pa je pod vodstvom prof. Edith Kocjan petje spremljal orkester učencev, v katerem so se nekateri še posebej izkazali s solističnimi točkami.

Občuteni božičnici sta ponovno potrdili pomen gledališkega in sploh umetniškega udejstvovanja učencev pri šolskem pouku. Vse te dejavnosti bogatijo projekt gledališke vzgoje, v okviru katerega v povezavi z obiskovanjem gledaliških predstav šola posebej ceni tudi prispevek Zadrugne kraške banke za kritje stroškov pri prevozu v gledališče. Predvsem pa sta bili šolama v veliko zaščeno polnoštevilo občinstva na božičnicah in bogata podpora, s katero so prisotni izkazali priznanje zavzetosti učencev in profesorjev za tovrstne kulturne pobude.

Pevski zbor šole Kosovel med nastopom na Opčinah

KROMA

BAZOVICA - Dobrodelni koncert na pobudo OPZ Slomšek

Prižgali so lučko upanja

Nastopile so štiri pevske skupine - Celoten izkupiček je bil namenjen sirotišnici v Bijeli v Črni gori

Otroški pevski zbor Slomšek iz Bazovice je v nedeljo, 23. decembra, v popoldanski urah v sodelovanju z bazovsko župnijo priredil dobrodelni koncert v cerkvi sv. Marije Magdalene v Bazovici z geslom »Prižgi lučko upanja«. V duhu božičnih praznikov so s petjem prižgali lučko upanja najprej otroci pevskega zbora Slomšek pod vodstvom Zdenke Kavčič Križmančič in ob klavirski spremljavi Tamare Ražem. Z dirigentko Moreno Hostinger so se nato predstavili otroci iz osnovne šole Toneta Tomšiča iz Krežaka. Za tem pa še dekliški pevski Kraški slavček iz Nabrežine, ki ga vodi Mirko Ferlan in ob klavirski spremljavi Beatrice Zonta. Nazadnje je zapel še mladinski mešani zbor iz Trsta pod vodstvom Aleksandre Pertot in ob klavirski spremljavi Irene Ferro Casagrande. Skupna božična pesem Happy Xmas, ki so jo zapeli vsi zbori pa je bila za voščilo v pričakovanju božičnih praznikov ter srečne-

ga in uspešnega novega leta 2008. Celoten izkupiček bo seveda dodeljen otroški sirotišnici v Bijeli (Črna gora).

Otroški pevski zbor Slomšek z zborovodkinjo Zdenko Kavčič Križmančič in s starši se iskreno zahvaljuje vsem, ki so v nedeljo prižgali lučko upanja otroški sirotišnici z upanjem, da bo njihova bodočnost svetlejša od današnje. Posebna zahvala naj gre upraviteljem bazovskega doma in Gospodarski zadrugi, ki so dali na razpolago njihove prostore, Slovenskemu kulturnemu društvu Lipa, ki so v okviru te pobude prostovoljno zbirali prispevke, domačemu župniku Žarku Škerlu, ki je dal na razpolago cerkev, gospe Magdi Marc Tonietti za denarni prispevek in Marku Arduini za tehnično in grafično pomoč. Hvala vsem, ki ste na katerekoli način pripomogli k uresničitvi dobrodelnih koncertov v korist manj srečnega otrokom iz Črne gore.

B.G.

Dekliški zbor Kraški slavček iz Nabrežine z dirigentom Mirkom Ferlanom

KROMA

TRST - Danes

Orgelski koncert pri Sv. Jakobu

V cerkvi sv. Jakoba v Trstu bo danes popoldne v organizaciji tamkajšnje župnije in Zveze cerkvenih pevskih zborov ob 18. uri zanimiv orgelski koncert, ki ga bosta oblikovala dva mlada slovenska organista. V prvem delu bo nastopil Mirko Butkovič, ki je doma iz Tržiča, in je začel študij orgel pri profesorju Falilonu na videmskem konservatoriju J. Tomadini, nadaljeval pa ga je na ljubljanski Akademiji za glasbo, kjer je letos z odliko tudi diplomiral. Študij je sklenil s samostojnim recitalom na Schukejevih orglah v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma. Drugi del koncerta pa bo oblikoval Matej Lazar, ki je doma iz Dekanov in ki se je po glasbeni šoli v Kopru vpisal in letos z odliko zaključil študij orgel na glasbeni Akademiji v Ljubljani. Za diplomski koncert je izvedel Vrabčev Ostinato, ki ga bomo lahko slišali tudi na današnjem popoldanskem koncertu

FERNETIČI - Najstarejši občan

Topla voščila Jožefu Komarju

Jožef Komar, najstarejši vaščan na Fernetičih, slavi svoj častitljivi 98. rojstni dan ravno 1. januarja 2008. Učenci in učiteljice OŠ Alojza Gradnika na Repentabru mu želimo vse najboljše ter veliko toplih in srečnih trenutkov

v družinskem krogu. Zelo smo veseli, da smo ga ob božičnih praznikih obiskali, mu zapeli, voščili in poklonili božični izdelek. Ganjeno nas je poslušal. Zadovoljen je bil, ker smo se fotografirali z njim in njegovo hčerko Alino.

ŠOLSTVO - Osnovna šola Virgila Ščeka v Nabrežini

Pesem in igra na božičnici

Petošolci so se udeležili podiranja dvolastniške meje v Mavhinjah

Dobra bera na osnovni šoli Virgila Ščeka, kjer so se učenci poslovlili od letošnjega leta s prikupno božičnico. V popoldnevu s prireditvijo na openski božičnici so učenci od prvega do petega razreda pokazali svojim najdražjim, česa so se naučili. Po kratkem uvodu, ki je bil v duhu bližajočega padca meje, pa do palčkov. Res dobro in zavzeto so zaigrali in tako pokazali, da jim tečaj gledališke vzgoje in lepe govorice res pomaga. Pri tem naj povemo, da obiskujejo vsi učenci šole tečaj gledališke vzgoje pod vodstvom igralca Gregorja Geča. Ob zaključku prireditve so učenci še zapeli tri pesmi s klavirsko spremljavo že priznane mlade Petre Grassi. Tudi tu

je bilo videti, da so se kar potrudili saj na šoli že dve leti obstaja zbor, ki ga vodi prof. Mirko Ferlan. Učenci so v tedni pred božičnico pripravili tudi dan odprtih vrat, ki je bil namenjen predstavitvi delovanja šole in je potekal v obliki laboratorija pod vodstvom floristke Viviane Klun. Na zelo dobro obiskanem dnevu so otroci skupno s starši izdelali božične aranžmaje in voščilnice. Slednje so prodajali na božičnem sejmu, ki je potekal v sodelovanju z društvom Igo Gruden. Vneto so potekale tudi pevske vaje saj so učenci nastopili skupno s sošolci drugih slovenskih šol na tradicionalnem koncertu nabrežinske godbe. Dan pred zaključkom pouka, pred počitnicami, pa so se učenci petega razreda udeležili podiranja dvolastniške meje v Mavhinjah. Tu so podali nekaj misli, ki so jih oblikovali v šoli. Torej kar se da pester december za male Nabrežince. V novem letu 2008 pa jih čaka pomemben cilj in sicer 30. obletnica poimenovanja šole

po Virgilu Ščeku. V okviru tega bo že v februarju stekel tečaj folklornega plesa, pa seveda pevske vaje in še marsikaj. V januarju se bodo sicer udeležili belega tedna skupno z drugimi šolami ravnateljstva.

Vzporedno z rednim delovanjem šole pa poteka tudi delovanje mladega Združenja staršev, ki šoli stoji ob strani z raznimi pobudami. Naj omenimo le tečaj gledališke vzgoje in folklornega plesa. Na vidiku pa je sodelovanje na kraškem pustu. Ob vsem tem pa je v pripravi in v sodelovanju z društvom Igo Gruden, nekaj predavanj za starše in prijatelje šole ter vseh, ki jih bodo tematike zanimalo. Prvo predavanje bo že v mesecu januarju. Nedvomno pomeni delovanje združenja staršev tudi bogastvo šoli, ki iz leta v leto raste skupno z učenci, njihovimi starši in celotno vaško skupnostjo.

Osnovna šola Virgila Ščeka torej stopa v novo leto 2008 z lepimi načrti, ki upamo se bodo uresničili.

ŠTIVAN - Tudi letos se je obnovila tradicija na praznik sv. Štefana

Doživet božični koncert petih devinskih zborov

Nastopili so OPZ Ladjica, MPZ Ladja, ŽPZ Devin, MeCPZ in Fantje izpod Grmade

Devinski pevski zbori so tudi letos na Štefanovo v štivanski cerkvi sv. Janeza Krstnika priredili tradicionalni božični koncert. S spletom tradicionalnih in pa manj znanih božičnih pesmi so udeleženi pevci in pevke pričarali res posebno praznično vzdušje.

Ob otroškem zboru Ladjica, ki ga vodi Marja Feinig, je letos prvič nastopil tudi mladinski zbor Ladja pod vodstvom Olge Tavčar. Za božično magijo so poskrbele tudi pevke ženskega zbora Devin in pevci mešanega cerkvenega zbora iz Devina, ki ju vodi Herman Antonič. Na božičnem glasbenem poklonu je sodeloval seveda tudi moški pevski zbor Fantje izpod Grmade s svojim zborovodjo Ivom Kraljem na čelu. Prijeten Štefanov večer je sklenila Gruberjeva Sveta noč, ki so jo skupaj zapeli vsi sodelujoči zbori.

Otroški zbor Ladjica pod vodstvom Marje Feinig

KROMA

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 30. decembra 2007
EVGEN

Sonce vzide ob 7.45 in zatone ob 16.29
- Dolžina dneva 8.44. Luna vzide ob 24.00 in zatone ob 11.13.

Jutri, PONEDELJEK, 31. decembra 2007
SILVESTER

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 8 stopinj C, zračni tlak 1029 mb ustaljen, brezvetrje, nebo jasno, vlaga 50-odstotna, morje mirno, temperatura morja 9,6 stopinje C.

OKLICI: Silvestro Borracci in Corinna Szoldatich, Dejan Marjanović in Sladana Pavlović, Fouad Attia Majeed in Simona Luminida Voloaga, Franco Furlan in Jhaira Bocanegra Vidal, Michele Gadaleta in Irene Azzolin.

Lekarne

Nedelja, 30. decembra 2007
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Ul. Giulia 14, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Dante 7, Milje - Ul. Mazzini 1/4, Prosek (040 225141).

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Giulia 14 (040 572015), Ul. Costalunga 318/A (040 813268), Milje -

Ul. Mazzini 1/4 (040 271124).
Prosek (040 225340) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Ul. Giulia 14, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Dante 7, Milje - Ul. Mazzini 1/A.
Prosek (040 225340) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Dante 7 (040 630213).

Od ponedeljka, 31. decembra, do sobote, 5. januarja 2007
Urniki lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Giulia 1 (040 635368), Oširek S. Vardabasso (bivša Ul. Zorutti 19 - 040 766643), Žavljje - Ul. Flavia 39/C (040 232253).

Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Giulia 1, Oširek S. Vardabasso 1 (bivša Ul. Zorutti 19), Korzo Italia 14 Žavljje - Ul. Flavia 39/C.

Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Korzo Italia 14 (040 631661).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.
Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Osmice

OSMICO je v Borštu odprl Danjel Glavina.

OSMICO je v Medjivasi odprla Nataša Pernarčič.

V PREČNIKU ima odprto osmico Radovan Šemec.

V SALEŽU na kmetiji Perčič smo odprli osmico. Toplo vabljeni.

Kam po bencin

Danes, 30. decembra, bodo na Tržaškem obratovala naslednje črpalke:

AGIP Drevored Campi Elisi 59, Milje - Trg Caduti Libertà, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2, Devin - državna cesta 14

ESSO Trg Foraggi 7, Opčine - križišče

Q8 Istrska ulica 212

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24
AGIP Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE TAMOIL - Ul. F. Severo 2/3

AGIP Istrska ulica 155, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2

ESSO Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67

SHELL Ul. Locchi 3

V sodelovanju s FIGISC Trst

V torek, 1. januarja, bodo na Tržaškem obratovala naslednje črpalke:

AGIP Istrska ulica, Ul. A. Valerio 1 (univerza)

SHELL Drevored Campi Elisi 1/1
Q8 Domjo (Strada della Rosandra), Ul. D'Alviano 14

TOTAL, Ul. Brigata Casale, Sesljan - drž. c. 202 (km 27)

ESSO Milje - Ul. Battisti 6, Pokrajnska cesta km 8+738

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24
AGIP Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE TAMOIL - Ul. F. Severo 2/3

AGIP Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin SS 14

ESSO Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

OMV Proseška postaja 35

SHELL Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst

Društva in organizacije
vam želijo
srečno novo leto
2008

Sklad Sergij Tončič
se zahvaljuje svojim
donatorjem
in jim vošči
srečno novo leto 2008

KD KRAŠKI DOM
želi članom in prijateljem
srečno in uspešno
v novem letu 2008

AŠD SOKOL

se zahvaljuje

vsem svojim dobrotnikom in sponzorjem ter vošči vsem članom, športnikom, športnim delavcem, prijateljem, simpatizerjem, sorodnim društvom, organizacijam, dobrotnikom in sponzorjem

srečno in uspešno 2008.

Združenje slovenskih športnih društev v Italiji

želi športnikom, športnim delavcem in prijateljem športa

srečno in uspešno 2008

želi svojim
članom, sodelavcem
in prijateljem

**SREČNO, ZDRAVO
IN USPEŠNO 2008**

Vsem svojim članom
in prijateljem

želi vesele praznike
in srečno 2008

**DRUŠTVO
SLOVENSKIH
UPOKOJENCEV
V TRSTU**

Vsem svojim članom in njihovim družinam
želi vesele praznike in srečno 2008

ZVEZA VOJNIH INVALIDOV

AŠK KRAS

vošči vsem članom in simpatizerjem

SREČNO NOVO LETO

Vse najboljše in obilo uspehov
v letu 2008

Vsem našim članom, strankam,
partnerjem, prijateljem in bralcem

Loterija 29. decembra 2007

Bari	70	7	48	38	51
Cagliari	64	71	84	17	7
Firenze	26	22	85	90	58
Genova	37	36	34	55	1
Milan	84	52	72	6	36
Neapelj	74	85	61	23	6
Palermo	12	43	90	87	9
Rim	87	23	26	7	41
Turin	48	39	10	81	44
Benetke	46	15	82	51	34
Nazionale	11	58	40	17	39

Super Enalotto št. 156

12	26	70	74	84	87	jolly	46
Nagradni sklad							3.985.403,70 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot							24.417.351,00 €
1 dobitnik s 5+1 točkami							797.080,74 €
16 dobitnikov s 5 točkami							49.817,55 €
1.765 dobitnikov s 4 točkami							451,60 €
65.503 dobitnikov s 3 točkami							12,17 €

Superstar

11

Brez dobitnika s 6 točkami	-- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	-- €
Brez dobitnika s 5 točkami	-- €
5 dobitnikov s 4 točkami	45.160,00 €
215 dobitnikov s 3 točkami	1.216,00 €
3.223 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
22.088 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
48.410 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Vsem bralcem in naročnikom sporočamo, da bomo obvestila, ki imajo poslovno vsebino in značaj, s 1. januarjem 2008 objavljali proti plačilu v posebnem stolpcu
»POSLOVNA OBVESTILA«

Vsem zainteresiranim strankam sporočamo, da bo za sprejemanje tovrstnih objav pristojna družba Tmedia (zelena tel. številka 800912775).

NOVOLETNA
GLASBA BRŠČIKOV
BRIŠČIKI - ZGONIK
POD VELIKIM OGREVANIM ŠOTOROM
31.12.2007 PONEDELJEK
SILVESTROVANJE
ALL INCLUSIVE
MAMBO KINGS
MAGAZZINO COMMERCIALE
VSE ALL INCLUSIVE
vstopnina 30 €, pižama in hrana GRATIS
od 21.00 do 05.00
rezervacije in info: 346 5231127
URAD VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU
Pod pokroviteljstvom Občine Zgonik

Jutri bo potrkal na

SONJINA vrata

boter Abraham.

Kot je v njeni navadi, ga bo nasmejano sprejela in mu ponudila kozarček domače vitovske in dišeč krof. Predvidevamo, da mu bo zaupala, da tudi po njegovem obisku bo še vedno znala vreči čez ramo skrbi in tegobe in da ji bo vedno znova v užitek veseliti se v razposajeni družbi.

Boter Abraham ji prinaša najlepša voščila

vseh njenih dragih,

ki cenijo njeno umirjeno razsodnost in srčno dobroto.

Posebno pa ji bo priporočil, naj bo potrpežljiva z nečakoma Markom in Tomažem, ki se bosta vedno rada zatekala v njeno "spovednico".

Izleti

NOVOLETNI POHOD NA MEDVED-JAK: Planinci in prijatelji SPDT se bodo zbrali 1. januarja 2008 ob 14.00 uri na Poklon pri restavraciji Furlan na Repentabru. Skupaj se bodo podali na Medvedjak, kjer bodo nazdravili letu 2008.

KRAŠKO
POGREBNO PODJETJE
LIPA
Lipa
San Giusto
ONORANZE FUNEBRI
ob trenutku žalosti...
...diskretnost, tradicija,
vljudnost in kakovost
BREZPLAČNA ZELENA ŠTEVILKA
800 833 233
na Opčinah
50m od tramvajske postaje
Opčine - Narodna ulica 32
tel. 040.211399 - fax 040.2155392
Boljunec št. 44/a
tel. 040.369696 - fax 040.3487704
Trst - ul. Torrebianca 37/a
tel. 040.660755 - fax 040.3479959

ZVEZA CERKVENIH
PEVSKIH ZBOROV - TRST
in
ŽUPNIJA SV. JAKOBA AP.
V TRSTU

vabita na

ORGELSKI KONCERT

letošnjih diplomantov
MIRKA BUTKOVIČA
in **MATEJA LAZARJA**

danes, 30. decembra,
ob 18. uri v cerkvi
sv. Jakoba ap. v Trstu

Čestitke

1. januarja stric **MIRO osemde-seti rojstni dan praznuje, zato mu Marko osemdeset poljubčkov daruje. Vse najboljše mu voščijo Erika, Sandro in Adi.**

1. januarja bo slavil **80. rojstni dan MIRO. Vse najlepše mu iz srca želijo žena Claudia in vsi sorodniki.**

1. januarja bo praznovala naša mama, nona in pranona **ZOFKA 88 let. Da bi še mnogo let bila zdrava in vesela ji iz srca želi žlahta cela. Pranoni koš poljubčkov pošiljajo Sanja, Jan in Emil.**

Kino

ALCIONE - 14.50, 17.00, 19.10, 21.20 »Nella valle di Elah«.

AMBASCIATORI - 15.15, 17.00, 18.45, 20.30, 22.20 »Natale in crociera«.

ARISTON - 16.00 »I vicerè«; 18.05, 20.10, 22.15 »Giorni e nuvole«.

CINECITY - 11.00, 13.10, 15.00 »Winx club - Il segreto del regno perduto«; 10.50, 12.50, 14.45, 16.40, 18.35, 20.25, 22.20 »Una moglie bellissima«; 10.45, 13.00, 15.15, 17.35, 19.50, 22.05 »La bussola d'oro«; 10.50, 12.50, 15.00, 17.05 »Come d'incanto«; 10.55, 13.00, 15.10, 17.30, 19.15, 20.00, 21.30, 22.10 »Natale in crociera«; 11.00, 12.50, 14.50, 16.40, 18.30, 20.20, 22.05 »Bee movie«; 10.45, 14.55, 17.20, 19.45, 22.10 »Il mistero delle pagine perdute«; 17.00, 19.30, 22.00 »L'amore ai tempi del colera«.

EXCELSIOR - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Irina Palm - Il talento di una donna inglese«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.15, 20.15, 22.00 »Caramel«.

FELLINI - 15.30 »Ratatouille«; 17.15, 18.50, 20.30, 22.15 »La promessa dell'assassino«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 15.30, 17.40, 19.55, 22.10 »L'amore ai tempi del colera«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.00, 17.30, 19.10, 20.40, 22.20 »Leone per agnelli«.

KOPER - KOLOSEJ - 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30 »Roboti z Marsa 3D + Božiček in Snežak 3D«; 13.10, 15.10, 17.10, 19.10, 21.10 »Bivši«; 19.30, 21.50 »Noč čarovnic«; 12.40, 14.40, 16.40, 18.40 »Čebelji film«; 20.40 »Ameriški gangster«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00, 14.30, 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »La bussola d'oro«; Dvorana 2: 11.00, 14.30, 16.00, 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 »Bee movie«; Dvorana 3: 11.00, 14.20 »Come d'incanto«; 16.00, 18.00, 20.10, 22.20 »Il mistero delle pagine perdute«; Dvorana 4: 11.00, 14.20 »Winx - Il segreto del regno perduto«; 15.50, 17.20, 19.00, 20.40, 22.20 »Una moglie bellissima«.

SUPER - 16.15, 18.00, 20.15 »Come d'incanto«; 22.00 »L'assassino di Jesse James«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.20, 17.40, 20.00, 22.15 »Natale in crociera«; Dvorana 2: 15.45, 17.45, 20.10, 22.20 »Una moglie bellissima«; Dvorana 3: 15.30, 17.00, 19.50, 22.15 »Il mistero delle pagine perdute«; Dvorana 4: 15.00, 16.45, 18.30 »Bee movie«; 20.00, 22.10 »La promessa dell'assassino«; Dvorana 5: 15.15, 17.30, 19.50, 22.10 »La bussola d'oro (The golden compass)«.

Šolske vesti

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO DOLINA obvešča, da bodo v obdobju vpisovanja v osnovne šole in otroške vrtce informativni sestanki potekali v naslednjih dneh: OV Miškolin BORŠT - 8. 1. 2008 ob 16.00; OV Kekec BOLJUNEC - 8. 1. 2008 ob 16.15; OV Palčica RIC-MANJE - 9. 1. 2008 ob 16.30; OV Pika Nogavička DOLINA - 10. 1. 2008 ob 16.00; OV Mavrica MILJE - 14. 1. 2008 ob 16.30; OŠ »P. Voranc« Dolina - 7. 1. 2008 ob 16.15; COŠ »A. Bubnič« Milje - 7. 1. 2008 ob 16.15; COŠ »M. Samsa« Domjo - 7. 1. 2008 ob 17.00; COŠ »F. Venturini« Boljunec - 14. 1. 2008 ob 17.00. Tajništvo sprejema prošnje za vpis vsak dan od 9. do 14. ure; ob ponedeljkih do 16.30. Rok vpisovanja se zaključí 30. 1. 2008.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO pri Sv. Ivanu sporoča, da bo 31. decembra 2007 tajništvo zaprto.

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠERNA sporoča, da bodo uradi tajništva in ravnateljstva zaprti v ponedeljek, 31. decembra 2007.

OŠ FRANA MILČINSKEGA vljudno vabi na informativni sestanek ob vpisu v 1. razred za šolsko leto 2008/09. Srečanje bo v lonjerskem vrtcu v torek, 15. januarja 2008 ob 16. uri.

NIŽJA SREDNJA ŠOLA Sv. Cirila in Metoda (sedež pri Sv. Ivanu - glashbena smer in oddelek na Katinari - navadna smer) prireja dve informativni srečanja o delovanju obeh smeri in ki bosta: v sredo, 16. januarja 2008 ob 17. uri na sedežu pri sv. Ivanu, ul. Caravaggio 4 v Trstu in v četrtek, 17. januarja 2008 ob 17. uri na sedežu na Katinari, Reška cesta (Str. di Fiume) 511.

Mali oglasi

LJUBITELJEM ŽIVALI podarimo enomesečno staro psičko mešane pasme. Tel. 040-229224.

PRODAM HIŠO pri Sv. Ivanu, mirna lega, veliko zelenja, dve spalni sobi, dve kopalnici, opremljena kuhinja, dnevnic, CK na plin, velik vrt s štirno. Pokličite na tel. št. 347-5514315 med 13. in 15. uro.

V OBČINI ŠKOFJA LOKA prodajamo enonadstropno hišo, po želji z opremo, takoj vseljivo. V pritličju kuhinja, dnevna soba, mala soba, kopalnica in klet. V prvem nadstropju dve veliki sobi, manjša soba in kopalnica ter mansarda, pokrita garaža in vrt pred hišo. Telefonirati okrog 13. ure na tel št.: 346 - 4003876.

Obvestila

KMEČKA ZVEZA obvešča, da so združnice zaprte do 6. januarja 2008.

KMEČKA ZVEZA obvešča, da so uradi sedeža zaprti v ponedeljek, 31. decembra 2007.

KRUT obvešča, da bo urad zaprt od ponedeljka 31. decembra 2007 do vključno petka 4. januarja 2008.

OBČINA DEVIN - NABREŽINA sporoča občanom, da bo okence urada za stike z javnostjo zaprto do 1. januarja 2008 zaradi božičnih praznikov.

OBČINA DEVIN NABREŽINA obvešča, da bodo anagrafski in matični urad, tajništvo in protokol v ponedeljek, 31. decembra odprti od 9.00 do 12.00, v popoldanskih urah bodo zaprti.

OBČINA REPENTABOR obvešča, da bodo v ponedeljek, 31. decembra 2007 v popoldanskih urah uradi zaprti za javnost.

OBČINA ZGONIK obvešča, da bodo v ponedeljek, 31. decembra 2007 anagrafski urad, protokol in občinska knjižnica zaprti v popoldanskih urah.

OBČINSKA KNJIŽNICA v Boljuncu bo zaprta za božične praznike do 31. decembra 2007. Redno bo delovala z običajnim urnikom od srede, 2. januarja 2008 dalje.

OBČINSKA KNJIŽNICA v Nabrežini obvešča cenjene bralce, da bo zaprta za praznike do 6. januarja 2008.

ODSEK ZA ZGODOVINO PRI NŠK bo zaprt do vključno 31. decembra letos.

SLOVENSKI RAZISKOVALNI INŠTITUT obvešča, da bodo uradi zaprti do 4. januarja 2008.

UPRAVA OBČINE DOLINA obvešča, da bodo ob priliki božičnih in novoletnih praznikov občinski uradi zaprti v ponedeljek, 31. decembra, cel dan.

ZVEZA VOJNIH INVALIDOV obvešča, da bo urad zaprt od ponedeljka 31. decembra 2007 do vključno petka 4. januarja 2008.

SLOVENSKI KULTURNI KLUB IN MOSP razpisujeta ob dnevu slovenske kulture:»likovni, fotografski in literarni natečaj za mlade (do 30. leta starosti) iz zamejstva«. Tema in tehnika sta prosti.Kdor želi, lahko ustvarja na temo: »Kje domovina si?«. Dela morajo biti podpisana le s psevdonimom; ime, datum rojstva in tel. številka avtorja pa naj bodo v priloženi zaprti kuverti z istim psevdonimom. Dela lahko oddate v uradih Slovenske prosvete (pon.-pet., 9.-17.) ali po pošti: ul. Donizetti 3, 34133 Trst, do 31. januarja 2008. Literarne prispevke lahko pošljete na: rast_mladika@hotmail.com. Razglasitev zmagovalcev in nagrajevanje bosta v ned., 10. februarja, zvečer.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča cenjene člane, da bodo uradi od 21. decembra 2007 od 10.30 dalje do 4. januarja 2008 zaprti. Ponovno vam bomo na razpolago od ponedeljka, 7. januarja 2008 dalje. Želimo vam prijetne zimske praznike.

DRUŠTVO SLOVENCEV miljske občine v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev, Občino Milje in deželnim združenjem pevskih zborov USCi vabi na koncert Nativitas »S pesmijo vam želimo...« v nedeljo, 6. januarja ob 15.uri v stolnici v Miljah. Nastopili bosta Moška vokalna skupina Lipa iz Bazovice in skupina keltskih harf Girotondo d'Arpe iz Trsta.

O.N.A.V. - Vsedržavno združenje pokuševalcev vina prireja tečaj degustacije, ki daje možnost pridobitve diplome uradnega pokuševalca. Tečaj (18 lekcij) se bo začel 25. januarja in bo potekal ob sredah in petkih od 20.00 do 22.30 v športno kulturnem centru v Lonjerju. Vpisovanje vsak torek od 19.00 do 20.00. Za informacije kličite na tel. štev. 333-4219540 ali 340-6294863; email: lucandek@tiscali.it.

Prireditve

RAZSTAVA CLAUDIE RAZA bo na ogled v Bambičevi galeriji do 5. januarja 2008, od ponedeljka do petka, z naslednjimi urniki: 10.00 - 12.00 ter 17.00 - 19.00.

V NABREŽINSKI ŽUPNIJSKI DVORANI bo do 6. januarja 2008 na ogled tradicionalna razstava jaslic. Sodeluje gospa Vida Pacorini. Urnik: četrtek in sobota od 16. do 19. ure, nedelja in prazniki od 10. do 12. in od 16. do 19. ure. Možen je tudi ogled jaslic v cerkvi sv. Roka.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV v sodelovanju z USCi vabi na niz koncertov v sklopu revije Nativitas: 3. januarja 2008, ob 20.00, »Novoletni koncert«, nastopajo MePZ Primorec (dir. Martina Feri), VS Grgar (dir. Andrej Filipič), MePZ Skala-Slovan (dir. Herman Antonič); Bocen, Cerkev Cristo Re, 5. januarja 2008, ob 20.45, »Božični koncert«, nastopajo MePZ Lipa (dir. Tamara Raseni), Zbor Castel Flavon di Bolzano (dir. Loris Bortolato); Milje, Stolnica, 6. januarja 2008, ob 15.00, »S pesmijo vam želimo...«, nastopata MoVS Lipa (dir. Anastazija Purič), Girotondo d'Arpe (dir. Tatiana Donis).

SKLAD MITJA ČUK vabi v Bambičevo galerijo na razstavo akvarelov Claudie Raza Svetlobni tresljaji. Urnik: od ponedeljka do petka, od 10 do 12. ter od 17. do 19. ure. Razstava bo na ogled do 6. januarja 2008.

OBČINA DOLINA (odborništvo za kulturo) v sodelovanju s KD Fran Venturini in župnijo Boljunec vabi na božični in novoletni koncert v ponedeljek, 7. januarja 2008, ob 20.30 v cerkvi Sv. Janeza Krstnika v Boljuncu. Na koncertu nastopata MePZ Fran Venturini (dirigira Cinzia Sancin) in zbor Cappella Tergestina (dirigira Marco Podda).

† Zapustil nas je naš dragi mož, oče in nono

Mirko Ciuk

Žalostno vest sporočajo

žena Meri, hčeri Zmaga z družino in Anica s Tino

Pogreb bo v petek, 4. januarja 2008 ob 13.00 iz ulice Costalunga v trebensko cerkev

Trebče, 30. decembra 2007

Kraško pogrebno podjetje Lipa

Zadnji pozdrav ljubljenemu nonotu

Martin in Andrej

ZAHVALA

Boris Širca

Ob izgubi našega dragega se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na kakršenkoli način sočustvovali z nami in počastili njegov spomin.

Svojci

Nabrežina, 30. decembra 2007

Pogrebno podjetje Alabarda Opčine

Ob prerani izgubi dragega Borisa Širce izreka svojcem iskreno sožalje

ŠKD Cerovlje-Mavhinje

ZAHVALA

Mirko Bandi

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam stali ob strani in počastili njegov spomin.

Svojci

Dolina, Trst, 30. decembra 2007

Drago Bogatec

Nam manjka tvoja vedrina, tvoj nasmeh, tvoja prisotnost, nam manjša ti. Ostaneš prisoten v naših srcih, spomin nate je vedno živ.

Giuli, Mara in tvoji najdražji

Trst, Briščki, 30. decembra 2007

Ob izgubi drage mame Anamarije izrekamo Marku Debeljuhu in svojcem iskreno sožalje.

Košarkarski klub Bor

Ob prerani izgubi drage mame Božene izrekamo Egonu in Ediju občuteno in iskreno sožalje.

Aleksandra Pangerc z družino

GORICA-NOVA GORICA - Tu je meja že bila prepustna, danes pa je steza spet prosto prehodna

Stara pot na Kostanjevico naravni in zgodovinski biser

Pričakujemo, da ga bosta mestni upravi Gorice in Nove Gorice znali ovrednotiti

Meja je bila povsod meja in vendar ponekod bolj prepustna kot drugje, po sili tradicije in preteklosti, pa čeprav je bilo njeno prečkanje nezakonito dejanje. Nenaravna in skregana s prostorom meja ni bila samo na ploščadi pred severno goriško železniško postajo, ki jo je oropala mesta, kateremu je služila, in ji dala drugo mesto, ki pa je moralo še nastati. Šestdeset let je bila zaradi meje prekinjena tudi stara in nekoč edina pot, ki je vodila na Kostanjevico, na Kapelo namreč, po ulici Cappella v Gorici. Od dneva, ko je novi schengenski režim ukinil mejne kontrole, je stara pot do kostanjeviškega samostana spet prosto prehodna. Sicer so jo poskušali z meddržavnim dogovorom odpreti pohodnikom že februarja letos - tako kot na Sabotinu -, a je Italija potrdila dogovor šele v novembru, ko smo meji že itak odštevali dneve. Po njenem odprtju se je stara pot, po kateri so nekoč stopali tudi bourbonski dvorjani, čez noč obljudila. Goričanom, ki jo danes ubirajo, se po stezi do kostanjeviškega griča odstira kotiček idile, nova perspektiva na lastno mesto.

Na dnu ulice Cappella se je čas ustavil. Znamenje tam še vedno opozarja, da je cesta slepa. Da pa je imela zgodovina tu drugačen ritem, priča kamniti tlak, kjer se pot začne vzpenjati. Asfalt ga ni izgnal. Tudi hiše imajo značilni goriški videz in jih čas ni izmaličil. Ob robu poti najdem kapelico žlahne izdelave, ki so jo v osemdesetih letih obnovili - znamenje, da pot vodi k svetišču. Še par korakov in se znajdem pred grmom, ob katerem zarjavelo znamenje opozarja na bližino meje. V grmu je odprtina, ki se ob vsakem prehodu širi. Na dnu steze med stenama iz trstja sem prečkal nevidno mejo. Tam me preseneti staro stopnišče, ob robu kapelica brez svete podobe. In že sem na vrhu, v objemu luči in nasada oljk. Neverjetna je bližina med Kostanjevico in zadnjimi goriškimi hišami, ki danes niso več mestni rob! Z vrha s pogledom zaobjamem Rafut, Rožno Dolino, goriški grad, na drugi strani severno postajo, Škabrijelovo, Erjavčevo, Sabotin, Sv. Goro. Tu sem končno zadihl s polnimi pljuči. Nazaj v Gorico sem se odpravil po Strelški poti v Sloveniji, ki se skozi živo mejo mimo mejnega kamna spoji z ulico Poligono v Italiji - isto ime za ulico! Lahko sedaj le pričakujem, da bosta mestni upravi Gorice in Nove Gorice znali ta skupni naravni in zgodovinski biser ovrednotiti.

Igor Devetak

Prehod skozi grmičevje, kjer še vedno stoji tabla z opozorilom, da je v bližini neprehodna meja

FOTO PDK

Takoj čez mejo staro stopnišče, ki vodi k samostanu (levo); Strelška pot in »Via del Poligono« (desno zgoraj), mejni kamen na zaraščenem stičišču dveh ulic (desno spodaj)

FOTO PDK

GORICA - Direktor odhaja v pokoj

Ministrstvo načrtuje gradnjo novega zapora

Italijansko pravosodno ministrstvo in uprava kaznilnic razmišljata o gradnji novega goriškega zapora. To je včeraj napovedal Giuseppe Attina, dosedanjí direktor goriške kaznilnice v ulici Barzellini, ki s prvim januarjem 2008 odhaja v pokoj. Do imenovanja novega direktorja bo za goriški zapor poverjen direktor videmske kaznilnice Franco Macri.

»S prvim januarjem zapuščam upravo kaznilnice, zato da se na lastno prošnjo upokojim,« je včeraj pojasnil Attina in navedel etape svoje poklicne poti: »Kariero sem začel leta 1974 v Padovi in spoznal skoraj vse zapore Južne Tirolske, Veneta in Furlanije-Juljske krajine. V Gorico sem prišel leta 2001 in žal našel problematično stanje zaradi dotrajane in slabo vzdrževane strukture, dalje zaradi prekomernega števila zapornikov in nezadostnega osebja. V vrhu mojih skrbi je zato bilo iskanje rešitev, saj sem si prizadeval za znosnejše razmere v zaporu. Le-

GIUSEPPE ATTINA

BUMBACA

ta 2003 nam je uspelo odpreti prostore, ki so bili veliko let zaprti, iskali pa smo še dodatne prostore za zapornike in osebje. Izpeljali smo tudi številne pobude v korist zapornikov po zašluzi sodelovanja z goriško pokrajino, s skupnostjo Arcobaleno in številnimi prostovoljci. Kar pa zadeva strukturo, zdi se, da pravosodno ministrstvo in uprava kaznilnic razmišljata o gradnji novega poslopja,« je napovedal Attina v dopisu, s katerim je včeraj sporočil svojo upokojitvev.

GORICA - Pokrajinski upravitelji v slovenskem višješolskem centru

Širiti želijo botanični vrt

Pokrajina bo pri deželi skušala doseči, da odstopi parcelo - Januarja bo Gherghettov odbor zasedal na šoli

ENRICO GHERGHETTA

BUMBACA

MARA ČERNIC

BUMBACA

MAURIZIO SALOMONI

BUMBACA

Goriška pokrajina se bo zavzela, da bo dežela FJK odstopila slovenskim višjim srednjim šolam v Gorici neizkoriščeno zemljišče za šolskim centrom v ulici Puccini. Parcela, ki meri 626 kv. metrov, je namreč na dražbi, slovenske višje šole pa bi jo rade izkoristile za širjenje svojega botaničnega vrta. Ravnateljstvu višješolskega centra sta na to možnost opozorili slovenska odbornika goriške pokrajine Maro Černic in Marka Mariničiča ter odbornika za šolstvo Maurizia Salomonija.

Parcelo v lasti dežele so si v četrtek prišli ogledat predsednik pokrajine Enrico Gherghetta, Černičeva in Salomoni, spremljala pa sta jih ravnateljica višješolskega tehničnega pola Mirolava Brani in tehnik licejskega pola Niko Klanjšček. »Skenili smo, da bomo poskusili prepričati deželo FJK, da nam parcelo odstopi, saj jo bo glede na lego težko prodala. Obisk je bil tudi prilož-

nost za to, da si je predsednik Gherghetta ogledal slovenski višješolski center. Odločili smo, da bo januarja v njem potekala seja pokrajinskega odbora,« je povedala Černičeva.

Med četrtkovim srečanjem so pokrajinski upravitelji predstavili projekt za leto 2008, na podlagi katerega bodo šolam »varčevalkam« vrnili denar, ki ga bodo med letom prihranile s smotnejšo porabo električne energije in ogrevanja. »Šolam, ki bodo v primerjavi s prejšnjimi leti prihranile na energiji in ogrevanju, bomo vrnili denar, ki ga bodo lahko uporabile za lastne potrebe,« je poudarila Černičeva. Med sprehodom po prostorih klasičnega liceja Primož Trubar so bili upravitelji seznanjeni, da bo prihodnje leto potekala 500-letnica rojstva začetnika slovenske književnosti. »Tudi pokrajina bo primerno obeležila pomembno obletnico,« je še napovedala odbornica Mara Černic. (Ale)

GORICA - Občinska uprava potegnila obračun in predstavila načrte

Stavijo na razvoj univerze, znižali bodo davek ICI

Župan Romoli: »V našem mestu sedež tržaške fakultete za arhitekturo«

Romolijev občinski odbor med včerajšnjim obračunom dela

FOTO COCO

SILVESTROVO - Poziv k previdnosti

Pozor, petarde!

Na tržiškem praznovanju bo njihova uporaba prepovedana

SILVESTROVO Praznično na ulicah

V Gorici letos ne bo silvestrovanja v priredbi občinske uprave, zato je pričakovati, da se bo marsikdo odpravil čez mejo. Po ustaljeni praksi pa bo praznovanje ob prehodu v novo leto preplavilo trg Republike v Trzinu; začelo se bo ob 22.30, na odru se bodo vrstili bendi, k dobri volji pa bo prispevala tudi ponudba kioskov. V Novi Gorici bo praznovanje od 21. ure dalje potekalo na Kidričevi ulici s petimi ansambli, in sicer z Giannijem Rijavcem in Big Benom, Moniko Pučelj, Lepim Dasom, Atomic Harmonic in Tabu; poskrbljeno bo za hrano, pijačo in polnočni ognjem. V Šempetru bo silvestrovanje v ogrevanem šotoru na trgu Ivana Roba, od 21. ure dalje bosta goste zabavala Brendi in Korado. V Ajdovščini pa bodo silvestrovali v ogrevanem šotoru v grajskem obzidju; od 20. ure dalje bo nastopal ansambel Ideja, ob polnoči bo zbrane nagovoril župan Marjan Poljšak, sledil bo ognjem.

Na Silvestrovo se tudi letos obeta brezplačni avtobusni prevoz na relacijah Solkan - Nova Gorica - Šempeter - Vrtojba in Nova Gorica - Šempeter; organizira ga novogoriška mestna občina. Prvi avtobus bo začel voziti na relaciji Solkan - Vrtojba ob 21. uri iz Solkana in zadnjo vožnjo iz Vrtojbe ob 4.30 zjutraj. Ob 22. uri pa začne voziti drugi avtobus iz glavne avtobusne postaje Nova Gorica proti Šempetru in pelje zadnjo vožnjo ob 4.15 iz Šempetra. Prvi avtobus z začetkom v Solkanu ima eno-urni interval, drugi z začetkom v Novi Gorici pa pol-urni. Prvi avtobus vozi po progi številka 2 na relaciji Solkan - Nova Gorica - Šempeter - Vrtojba. Odhodi avtobusa iz Solkana bodo po sledečem urniku: 21.00, 22.00, 23.00, 0.00, 1.00, 2.00, 3.00, 4.00; odhod avtobusa iz Vrtojbe pa ob 21.30, 22.30, 23.30, 0.30, 1.30, 2.30, 3.30, 4.30. Drugi avtobus vozi na relaciji glavna avtobusna postaja Nova Gorica - Rožna Dolina - Šempeter trg; odhodi iz Nove Gorice bodo ob 22.00, 22.30, 23.00, 23.30, 0.00, 0.30, 1.00, 1.30, 2.00, 2.30, 3.00, 3.30, 4.00; odhod avtobusa s trga v Šempetru pa ob 22.15, 22.45, 23.15, 23.45, 0.15, 0.45, 1.15, 1.45, 2.15, 2.45, 3.15, 3.45 in 4.15. (km)

Policisti pozivajo k skrajno previdni in razumni uporabi pirotehničnih sredstev, ki vsako leto povzročajo poškodbe na ljudeh in še predvsem med mladino. Petarde je potrebno kupiti le v avtoriziranih trgovinah in nikakor ne segati po prepovedanih izdelkih, svetujejo policisti in opozarjajo, da neeksplodiranih petard, ki jih najdemo na tleh, se ne smemo v nobenem primeru dotikati in jih nikakor ne skušati ponovno sprožiti. V zadnjih letih se je največ nesreč pripetilo ravno 1. in 2. januarja, ko se otroci in odrasli lotevajo neprevidnega pobiranja neeksplodiranih petard in jih nato ponovno prižigajo.

Eksplodivna telesa je treba uporabljati le na odprtem, nikakor pa ne v stanovanjih, kjer se lahko vnamejo požari. Na prizoriščih javnih praznovanj bodo temu namenili zavarovana mesta. Poleg tega je treba petarde prižigati daleč od avtomobilov, stekla in seveda ljudi, nikakor pa jih ne smemo manipulirati, rezati ali na kateri koli način spreminjati njihovo obliko. Pri prižiganju petard policisti svetujejo uporabo rokavic, ki obvarujejo roke pred opeklinami, pozorni pa moramo tudi biti, da nimamo na sebi oblačil, ki se z lahkoto vnamejo. Policisti nazadnje pozivajo starše, naj otrokom dovolijo uporabo pirotehničnih sredstev le pod neposrednim nadzorom in naj jim preprečijo katero koli manipuliranje petard.

Ravno včeraj je novogoriška policija posredovala vest, da se je v petek na Ajdovskem pripetila nesreča pri uporabi pirotehničnih sredstev; poškodovana sta bila otroka devetih in desetih let. Nesreča se je zgodila okoli poldneva, ko sta se otroka igrala s petardami. Eden od njiju je petardo, imenovano »čičolinka«, vstavil v prazen tulec že uporabljene petarde in prižgal. Petarda, ki je počila prej, kot sta se uspela umakniti, je oba poškodovala. Desetletnik je dobil manjše rane na spodnjem delu nog, mlajši pa je dobil manjšo raztrganino na nogi; oba so odpeljali na zdravljenje.

V Sloveniji zakon določa, da je mladoletnikom do 15. leta starosti dovoljeno prodati in uporabljati pirotehnične izdelke le pod nadzorstvom staršev ali skrbnikov. Teh izdelkov pa ni dovoljeno uporabljati v strnjenih stanovanjskih naseljih, v zgradbah in vseh zaprtih prostorih, v bližini bolnišnic, v prevoznih sredstvih za potniški promet in na površinah, kjer potekajo javni shodi ali prireditve. Prepovedana je tudi predelava pirotehničnih izdelkov zaradi povečanja učinka, uporaba v drugih predmetih, lastna izdelava pirotehničnih izdelkov in njihova prodaja. Globa za kršitelje znaša od 417 do 1.251 evrov, za kršitve, ki jih zagrešijo mladoletniki do 15. leta, pa so kaznovani starši ali skrbniki. Globe so predvidene tudi v Italiji, zoper tiste, ki bodo povzročili škodo, pa bodo vpisali sodno ovadbo. Da bi preprečili kakršno koli škodo, bo uporaba petard letos prepovedana na silvestrovanju, ki ga prireja na glavnem trgu v Trzinu občinska uprava in krajevna Pro Loco.

Goriška občinska uprava napoveduje, da bo v letu 2008 znižala davek ICI za eno odstotno točko, s pomočjo državnega prispevka pa namerava v letu 2009 znižati dajatev na prvo hišo še za en odstotek. Namen goriške občine je včeraj izrazil župan Ettore Romoli, ki je s svojimi odborniki predstavil obračun prvih sedmih mesecev svojega županovanja in hkrati tudi smernice za prihodnost. Med temi so v ospredju razvoj univerze v Gorici, ki bi lahko v prihodnje dobila tudi fakulteto za arhitekturo, ustanavljanje novih medobčinskih zvez ASTER ter okrepitev turistične privlačnosti mesta ter pouličnih prireditev in dogodkov. Po Romolijevih zagotovilih bodo v prihodnjem letu startala mnoga že načrtovana in večkrat napovedana javna dela - od obnove ulic Garibaldi, Mazzini in Monache do slovenskih jasl in južnega vhoda v mesto -, nadaljevali pa bodo tudi s preučevanjem možnosti, da bi na širšem območju pokrite tržnice odprli mestno veleblagovnico.

»V letu 2008 namerava občinska uprava izpolniti obljubo in znižati davčni pritisk. Kot smo povedali med volilno kampanjo, bomo za eno odstotno točko znižali davek na nepremičnine ICI. Po vsej verjetnosti bomo pri udejanjanju takšne politike lahko računali tudi na vladno finančno podporo. Če nam bo državni prispevek omogočil, da ne bomo z znižanjem davka preveč obremenili občinske bilance, bomo v letu 2009 znižali dajatev na prvo hišo še za dodatno odstotno točko.« je včeraj napovedal Romoli in poudaril: »Davek na prvo hišo je treba znižati na deželno raven, zato da ne bodo goriške cene najvišje v Furlaniji-Juljski krajini.«

Romoli je spregovoril tudi o razvoju

univerze v Gorici. Omenil je konferenčni center, ki bi ga ob goriškem sedežu Tržaške univerze morali odpreti v prvi polovici prihodnjega leta, izpostavil pa je tudi možnost, da bi lahko mesto v prihodnjih letih postalo sedež prestižne fakultete. »Med pogovorom z rektorjem Tržaške univerze Francescom Peronijem je prišla na dan možnost, da bi v Gorico prenesli sedež fakultete za arhitekturo. Gotovosti sicer ni. V primeru, da bi se načrt uresničil, pa bi se mesto lahko ponašalo s privlačno in prestižno fakulteto,« meni župan. V teku so tudi stiki s tržaškim znanstvenim in raziskovalnim parkom, je dodal župan, na podlagi katerih bi na območju pri Štandrežu, ki ga upravlja družba SDAG, ustanovili raziskovalno središče.

»V prihodnjem letu bomo še naprej spodbujali naveze z ostalimi občinami pokrajine, od katerih se je Gorica v zadnjih letih nekoliko odtujila, in iskali možnosti širitve medobčinskih zvez ASTER. Z odbornikom Francescom Del Sordijem bova pozorno spremljala problema Korna in Livarne, s pritiski na deželno vladno pa bomo še naprej skušali zagotoviti jamstva za goriško zdravstvo,« je povedal župan Romoli. Del Sordi je omenil, da nameravajo na deželo nasloviti pismo s predlogom, da bi v poslopju socialnega centra Clandestino v ulici Ponte del Torrione, pri pevskem mostu, uredili sedež gozdarske straže in naravoslovni muzej Soče. Odbornik Dario Baresi in župan sta tudi povedala, da bo na podlagi novega deželnega teritorialnega načrta potrebno obnoviti regulacijski načrt, pri čemer bo po županovih besedah treba upoštevati dejstvo, da se Gorica in Nova Gorica po vstopu Slovenije v schengensko območje stikata na mnogih mestih. (Ale)

NEZAŽELENI JEZ

»Izjave skregane s stališčem uprav«

Na pripravljenost goriške Trgovinske zbornice, da krije polovico stroškov za gradnjo novega soškega jez, kar je v petek napovedal predsednik zbornice Emilio Sgarlata, sta takoj reagirala Julijan Čavdek in Silvan Primosig. »O tem ni bil nikoli govor,« sta poudarila Čavdek in Primosig, ki sta svetnika v razširjenem odboru Trgovinske zbornice.

»Napoved Emilia Sgarlate o pripravljenosti Trgovinske zbornice, da krije polovico stroškov za izgradnjo jez na Soči med Pevmo in Štmavrom, je pravo presenečenje, saj na zadnjih sejah odbora zbornice nismo o tem nikoli govorili. Zato nam ni jasno, kateri je resnični namen izjav, ki so v nasprotju s stališči krajevnih uprav, od goriške pokrajine do občine Gorica in rajonskega sveta Pevma-Štmavrom-Oslavje. Napovedana namera predsednika Sgarlate prehitve korake, ki so v postopku za sprejem takšne odločitve obvezni. Potrebno bi bilo na primer sprožiti čezmejno dogovarjanje in soočanje s prebivalstvom na obeh straneh meje. Predvsem pa je nujno potrebno opraviti predhodno analizo učinka na okolje in prebivalstvo, ki bi ga imel tovrstni poseg. Pomembno je tudi vprašanje vodostaja reke Soče med Štmadrom in Sovodnjami, saj smo še posebno v poletnih mesecih tam priča pojavu pomanjkanja vode, ki negativno vpliva na splošno biološko stanje reškega življenja. Še posebno hudo je bilo to pomanjkanje leta 2003, ko je poginilo veliko rib. To so le nekateri vidiki, ki bi jih moral predsednik goriške Trgovinske zbornice upoštevati, preden napoveduje namere ustanove, ki ji predseduje. O tem pa bi bilo treba predhodno seznaniti svetnike in upoštevati njihova stališča.«

»Podčrtujeva - tako Čavdek in Primosig -, da je posodobitev namakalnega sistema, ki ga načrtuje konzorcij za bonifikacijo posoške ravnine, obvezen korak, saj bo omogočil znatno znižanje porabe vode in boljše oskrbo kmetijskih površin. Na tej poti pa gre vzeti v poštev več možnih rešitev, ne le ene. Zato je nujno potrebno, da se na to temo skliče širše posvetovanje z ustanovami na teritoriju, kjer teče reka Soča, od slovensko-italijanske meje do vključno občine Sovodnje.«

ROMJAN - Tradicionalna in množična »cantada«

Prvič slovenski napev

Prepevalo ga je na tisoče ljudi, zbranih na trgu - Na pobudo slovenskih društev iz Laškega

Slovensko pesem je letos prvič prepeval ves trg. Slovenska društva, ki delujejo v Laškem, so s skupnimi prizadevanji namreč dosegla, da so slovenski napevi vključili v pevski program tradicionalnega romjanskega praznovanja ob Sv. Štefanu. Več tisoč ljudi - tudi letos je bila udeležba množična - je poleg italijanskih in bejskih pesmi zapelo slovensko Kolikor kapljic, tolko let. Društvi Jadro in Tržič ter združenje staršev romjanskih otrok bolj primerne napeva ne bi mogli predlagati, saj je bil kot nalašč za zdravico ob iztekajočem se letu.

Praznovanje je v sredo potekalo na trgu Sv. Štefana od jutra do večera. Gre za tradicionalni praznik, ki so ga oživili leta 1966 in odtlej privablja na tisoče ljudi; za pogostitev skrbijo krajevna društva, ki na mestijo kioske, obenem pa odprejo tudi svoje sedeže, da prikažejo svoje delovanje. Vrhunec je bil tudi letos opoldne, ko se je pod taktirko Paola Zonta ljudski zbor lotil t.i. »cantade« s prepevanjem božičnih napevov. K mogočnemu prepevanju slovenske pesmi je Zonta povabil »Bejjake slovenske narodnosti« in vse zbrane ljudi.

Zonta in »ljudski« zbor na romjanskem trgu

ALTRAN

GORNJE CERОВО - Odkritje plošče v spomin na Mirka Brezavščka

Poklon najmlajši žrtvi fašizma pred drugo svetovno vojno

Trinajstletni Brezavšček je bil član društva Črni bratje - Minister Simoniti: »Kot Jan Palah«

Z odkritjem spominske plošče v Gornjem Cerovem, na mestu, kjer je nekdaj stala šola, so se Brici včeraj poklonili spomnu Mirka Brezavščka, 13-letnega domačina. Brezavšček je bil član dijaškega protifašističnega društva Črni bratje v Gorici in najmlajša žrtev fašističnega nasilja v Evropi pred drugo svetovno vojno. Slovesnosti so se udeležili sorodniki članov Črnih bratov, predstavniki društva TIGR s predsednikom Marjanom Bevkom na čelu, briški župan Franc Mužič in slovenski minister za kulturo Vasko Simoniti.

Letošnja 90. obletnica Brezavščkovega rojstva je Brice spodbudila k postavitvi trajnega obeležja na najmlajšo žrtev fašističnega nasilja na Goriškem in verjetno tudi v Evropi pred drugo svetovno vojno. Brezavšček je bil član Črnih bratov; njihovo zgodbo je v svojem knjižnem delu opisal tudi France Bevk, včeraj pa jo je povzela Mira Cencič. V letu 1930, v času najbolj okrutnega potujčevanja in največjega razmaha fašizma, so se nekateri dijaki v Gorici organizirali v družino Črni bratje. Delovali so tri mesece, povsem samostojno in brez vednosti odraslih. Šteli so osem-

najst članov, delovali so podtalno, vezala jih je prisega. Izdelovali so in trosili letake s protifašistično vsebino. Ko je goriška policija aretirala enega izmed njih in nato zaprla še nekatere druge člane, med njimi Brezavščka, so italijanske oblasti hotele dokazati, da so prišle na sled mednarodni teroristični organizaciji. V zaporu so fante zasliševali in jih hudo mučili; Mirku so zdrobili ledvice in šele na robu zavesti je spregovoril. Iz zapora so ga premestili v bolnišnico, nato pa domov, na Cerovo, kjer je umrl. Njegov pogreb je bil nema, množična demonstracija celih Brd, ki je potekal pod budnim očesom policije. Edini še živeči član Črnih bratov, 93-letni Just Brezigar, rojen v Podgori, danes živi v Mariboru.

»Spraujem se, ali se vsi zavedamo veličine žrtve 13-letnega Mirka Brezavščka,« je dejal minister Simoniti in spomnil na podoben primer, ko se je leta 1969 sredi Prage sežgal Čeh Jan Palah. »O Palahu je tedaj govoril ves svet. Motiva obeh sta bila podobna. Oba je občutek neznosne krivice gnal v upor in oba sta za to dala svoje življenje,« je zaključil minister.

Katja Munih

Župan Mužič nagovarja zbrane na prizorišču odkritja plošče, za njim slovenski minister Simoniti

FOTO K.M.

JAMLJE - Praznik včlanjevanja v domačo sekcijo VZPI-ANPI

Članstvo narašča

Semolič obžaloval, da v odboru sekcije ni žensk, ki »so v boju proti zatiralcu bile včasih pomembnejše od moških«

V jameljskem kulturnem centru je ob koncu minulega tedna potekal praznik včlanjevanja sekcije VZPI-ANPI za Dol in Jamlje. Pod rdečo zastavo, slovensko borčevsko zastavo in praporom sekcije je tajnik izdal preko šestdeset izkaznic, kar je za tako majhni vasi, kakor sta Dol in Jamlje, zavidljivo število. Predsednik sekcije Jordan Semolič je v pozdravnem nagovoru spomnil na vlogo borčevske organizacije pri ohranjanju resničnega spomina in predvsem pri zaščiti ustave, saj bo prihodnje leto potekala 60-letnica njene razglasitve. Semolič je naštel številne pobude v letu 2007 in napovedal za naslednje leto okroglo mizo o zgodovini NOB, h kateri bo povabil zgodovinarje, vidne predstavnike VZPI ter ZZB in bivše borce. Opozoril pa je, da v odboru sekcije ni predstavnic ženskega spola. »Tudi ženske so se enako kakor moški borile proti zatiralcu - fašistu, nacistu ali domačemu plačancu. Bile so kurirke, bolniške sestre, učiteljice in opravljale so še mnogo drugih nevarnih nalog. Včasih so bile pomembnejše od moških,« je zaključil Semolič. Ob tej priložnosti so vsi člani tudi nazdravili padcu meje.

Pod rdečo zastavo, slovensko borčevsko zastavo in praporom sekcije

FOTO P.Z.

GORICA - Slovenski vrtec v ulici Fabiani

Božičnica z živalcami

Oporo imajo pri zavodu Contavalle in rajonskem svetu za Sv. Ano in Podturn

»Živalce« in ostali nastopajoči so se za spomin nastavili fotografu

FOTO A.V.

S prizorom o živalcah v gozdu, ki pričakujejo Jezusčka, so otroci obeh sekcij slovenskega vrtca v ulici Maks Fabiani pričakali božič. Božičnico so tudi letos priredili v dvorani bližnjega zavoda Contavalle, ki so jo starši, dedki in babice ter drugi svojci napolnili do kraja. Postregli so jim z božično zgodbo, ki so jo pripravili v okviru letošnjega programa, ki ga v vrtcu izvajajo pod naslovom Ta čudoviti živalski svet. Ob koncu je Majda Bratina v ime-

nu staršev izrekla zahvalo vsem, ki so omogočili božičnico, med drugimi upraviteljem zavoda Contavalle, Michelu De Castro, ki je otroke spremljala pri klavirju, in rajonskemu svetu za Podturn in Sv. Ano, ki je prispeval za nakup didaktičnih pripomočkov. Rajonski svet pa ima tudi zaslugi za miklavževanje, ki je potekalo 7. decembra in ga je sooblikovalo 70 otrok iz slovenskega vrtca iz ulice Fabiani in italijanskega vrtca v ulici Lasciac.

TRŽIČ - Eaton Z novim letom režim mobilnosti za 20 delavcev

Med 15 in 20 delavcev tovarne Eaton v Trziču, ki proizvaja ventile za avtomobile, bo z novim letom v režimu mobilnosti. Alarm je sprožil sindikat UGL (Unione generale del lavoro), ki se zgraža nad dejstvom, da glede tega sindikalna združenja CGIL, CISL in UIL zaenkrat molčijo. »Z uvedbo režima mobilnosti za delavce se v bistvu ukinja 18 ur in pol dolga izmena,« je povedal predstavnik sindikata UGL Andrea Marcolini in dodaja: »Kateri je cilj? Sindikalna predstavništva molčijo. Upamo, da takšna poteza lastništva tovarne ne bo privedla do zaprtja obrata, kot se je že zgodilo drugod v Italiji in Španiji, ker je družba prenesla glavno proizvodnjo na nemška in poljska tla.« Po besedah predstavnika sindikalnega združenja FIOM Gianluca Casotta pa alarma ni, saj bodo na mobilnost odšli le delavci pred upokojitvijo, ki so prostovoljno sprejeli predlog podjetja.

Novoletni spust kajakašev

Na prvi dan novega leta bo spet potekal tradicionalni novoletni spust po Soči. Kajakaši bodo tokrat prvič prevzeli odsek od Solkana do priveza pri Pevmi, saj je v minulih letih spust potekal le na italijanski strani meje. Letošnji veslaški podvig bo torej »brezmejen«, uperjen pa bo tudi proti načrtovani gradnji novega jezua na Soči. Start bo ob 12. uri pri čolnarni v Solkanu, prihod pa predvidoma ob 13. uri v Pevmi, kjer bodo udeleženci spusta in spremljevalci nadaljevali praznično druženje.

Danes baklada brez meja

Danes bosta rajonski svet iz Štandreža in krajevna skupnost Vrtojba priredila tradicionalno baklado. Letošnji nočni pohod bo prvi po padcu meje. Sprevod bo krenil na pot ob 17. uri s trga sv. Andreja v Štandrežu; vodila ga bosta goriški nadškof Dino De Antoni in koprski škof Metod Pirihi.

Otroci v goriški duhovniji

V nedeljo, 6. januarja, ob 10. uri bo v cerkvi sv. Ivana v Gorici maša, pri kateri bodo sodelovali otroci. Po maši bo v sosednji dvorani Franca Močnika ogled diapozitivov o tekmovanju v jaslicah in igrice Franke Ferletič z naslovom Zimska zgodba; nastopali bodo otroci, ki se v slovenski duhovniji pripravljajo na prejem zakramentov pod vodstvom Fanike Klanjšček in Costanze Frandolič.

Koncert društva Lipizer

Nocoj ob 20.45 bo v Verdijevem gledališču v Gorici novoletni koncert društva Lipizer. Nastopil bo romunski orkester M. Jora z mlado južnokorejsko violinistko Wonhyee Bae, letošnjo zmagovalko natečaja Lipizer.

Drzni tat iztrgal torbico

V petek zvečer je drzni tat v Novi Gorici Italijanki iz rok iztrgal torbico. Tatvina se je zgodila po 20. uri na Delpinovi ulici. Italijanka je imela rdečo usnjeno torbico, ko se ji je približal mlajši fant, visok do 170 centimetrov, oblečen v modra oblačila, na glavi pa je imel večbarvno kapo. Fant ji je iz roke iztrgal torbico, v kateri je ženska imela gotovino in dokumente; s plenom je zbežal v smeri tržnice. (km)

V Štarancanu o odpadkih

Občinski svet iz Štarancana je na zadnji seji soglasno sprejel sklep o ustanovitvi posebne komisije, ki jo bo vodil predstavnik opozicije in bo preverjala dejavnost družb, v katerih ima občina delniško kvoto. Odločitev je občinski svet sprejel na podlagi razprave o referendumu, ki je potekal 2. decembra in na katerem se je 56 odstotkov udeležencev izreklo proti sistemu nabiranja odpadkov od vrat do vrat.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOBERDOB - Božičnice

Leto pozdravili s petjem, plesom in recitacijo

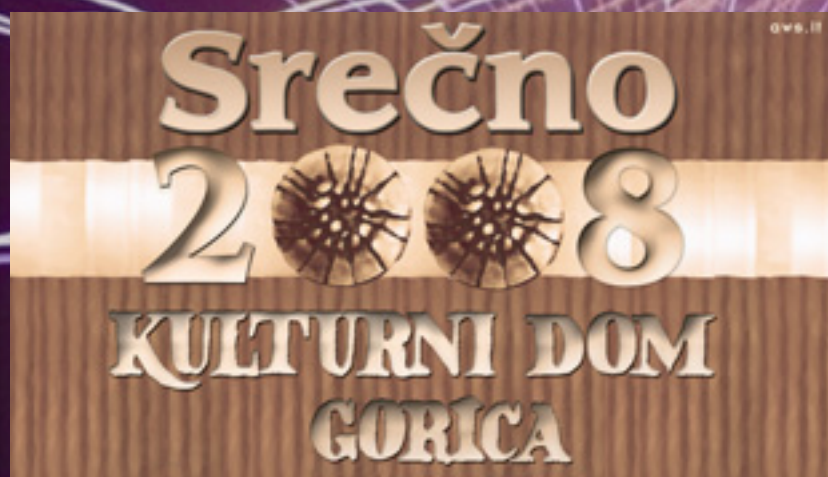
Pred zasluženimi božičnimi počitnicami so se otroci Večstopenjske šole Doberdob poslovili od leta 2007 s praznično obarvanimi nastopi. Osnovnošolci iz Romjana so v nabito polni cerkvi v Romjanu prikazali slovenske tradicije pri praznovanju božiča, malčki štirih sekcij romjanskega vrtca pa so predstavili božični prizorček o jelki in zapeli. S harmoniko jih je spremljal Aljoša Saksida, ki na pobudo Združenja staršev iz Romjana vodi glasbene delavnice v vrtcu. Na glasbi in pesmih osnovano božično učenje iz Doberdoba v župnijski dvorani je skupaj z učitelji pripravila Jana Drasič. Le-ta vodi glasbene delavnice v šoli in v doberdobskem vrtcu, ki se je na božičnici tudi predstavil s spletno pesmi in recitacij. V prostorih KD Skala iz Gabrij so nastopili otroci vrtca v Rupini in učenci šole za Vrha. Malčki so navdušili starše s plesnimi in pevskimi točkami, osnovnošolci pa so se ob petju izkazali tudi z božičnim prizorčkom. Sovodenjski osnovnošolci in otroci vrtca so nastopili v domačem kulturnem domu, kjer so pod vodstvom učiteljice in Jane Drasič pripravili zanimiv program s petjem, plesom in recitalom.

Sovodenjski otroci med nastopom

BUMBACA

Srečno novo leto! Vesel 2008!

**POCITNICE
V NARAVI**

LA SUBIDA
kraj Monte 22
Krmin (GO)
Telefon: 0481.60531
www.lasubida.it

**NARDIN G. ZASTOPSTVO
GORICA FORST**

Ulica Svetega Mihaela 324
Tel. 0481.21065, Faks 0481.522410

MARK S.r.l.
Ul. S. Michele, 334, 34170 - GORICA
Tel.: +39 0481 21711 - Fax.: +39 0481 20719
E-mail: info@mark-medical.com - www.mark-medical.com

Mir božične noči, naj se naseli v jutra novih dni. Novo leto pa naj bo: zdravo kakor med, sveže kakor jutro, vedro kakor cvet, SREČNO 2007!

**PEKARNA
SLAŠČICARNA
OŽBOT**

Trg Sv. Roka 7
Tel. 0481.531466
GORICA

VSE ZA PORT K2SPORT
RA TEL 19, tel. 0481/531884

K2 PORT OUTLET
Ra tel 12, tel. 0481.532458

**K2 PORT
TECHNICAL FOOTWEAR**
Ra tel 8, tel. 0481.33465

K2 KIDS
OTRO KA OBUTEV IN OBLAČILA
Ul. Oberdan 8, tel. 0481.30248

OBUTVE KOSIČ
Ra tel 7, tel. 0481.535162

GEOX SHOP
Ul. Oberdan 7, tel. 0481.535520

ALUMINIJASTE ZASTEKLITVE KOVASKI IZDELKI

Tabaj F.lli s.n.c.
Miloš in Rajmund
ŠTANDREŽ - GORICA
Ulica A. Gregorčič 24 • Tel. 0481/21514 • Fax 0481/21987

**GRADBENO PODJETJE
DEVETAK IZTOK
& C. S.A.S.**

DOBERDOB
Ul. Prešeren 8 - Poljane
Tel. (0481) 78116

GORICA KOSIČ GORICA

**GOSTILNA
PODVERŠIČ**
GORICA,
ul. Brigata Pavia 61, tel. 0481 530518

**GOSTILNA 1971 GOSTILNA
V. PRIMOŽIČ**

DOMAČA KUHINJA

**GORICA Drevored
XX. Septembra, 134**

Tel. 0481.82117
Faks 0481.548864

Kovac
TURISTIČNA KMETIJA
Tel. +39 0481 78125
Doberdob - Pot v Drago 3
www.kovac.it
e-mail: info@kovac.it

MARIO MUCCI & C. s.n.c.

**PROIZVODNJA
IN INŠTALACIJA
KLEPARSTVA**

Ulica A. Gregorčič 20/2 • 34170 GORICA
Tel. 0481/21828 • Fax 0481/524657
info@muccilattonerie.com • www.muccilattonerie.com

**AVTOLIČARSTVO
GAIOTTO B. & PODGORNICH D. & MARCO**

**UL. TRIVIGIANO 15
ŠTANDREŽ**

☎ 0481 / 21366

**ZASTOPSTVA ZA
INŠTALACIJSKE
MATERIALE**

ATLAS S.R.L.
IMPORT - EXPORT

GORICA
ulica Carnia 28
Tel. 0481.33773-530155
faks: 0481.535555
e-mail: atlas@adriacom.it

**Gostilna
Peric
Branko**

POLJANE - Tel. 0481/78117

**gioielleria
virgilio russian**

draguljarna
srebrni dodatki in pribori
ugled in tradicija

korzo italia 47 - gorica
tel. 0481 530290

**Passion for Performance.
HP2 Megamoto.**

**Koncesionar BMW
Braidotti Moto**

Moš (GO): ul. Olivers 45, Tel. 0481.80003
Gorica: Ul. Crispi 5/B, Tel. 0481.533580
Trst: Ul. Fabio Severo 138, Tel. 040.350735

BMW Motorrad HP2 Megamoto

Užitek v vožnji

**Vošči
vesele
praznike**

**Koncesionar
Ford**

NOVATI & MIO SRL - TRŽIČ, ul. C.A. Colombo, 13

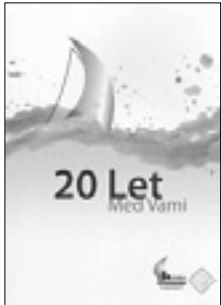
TRŽIČ - Dvanajsto glasilo društva Jadro

20-letna skrb za korenine

Slovenski živelj iz Laškega v sliki in besedi

Društvo Jadro iz Ronk praznuje dvajseti rojstni dan. Ob okrogli obletnici, ki priča o vztrajnosti, zanosu in narodni zavesti članov, je Jadro izdalo dvanajst številko glasila, ki ga bodo predstavili januarja. V obsežni publikaciji se uredništvo ozira na prehojeno pot in predvsem na delo, ki ga je društvo opravilo od izdaje zadnje številke glasila leta 2003. Ob društvu je publikacijo založila Zveza slovenske katoliške prosvete, za izdajo pa sta prispevali Zveza slovenskih kulturnih društev in Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu.

»Na Goriškem smo Slovenci iz Laškega edini, ki smo neposredno povezani z morjem. Zato radi govorimo o svojem morju in o vsem, kar je povezano z njim,« piše uredništvo v spremni besedi in dodaja: »Laško na Trziškem ni le pristanišče, iz katerega odjadra glasilo v vaše cenjene roke, ampak je tudi kraj, kjer živimo, razmišljamo, ustvarjamo, trpimo, se srečujemo in vzajemno bogatimo našo osebnost, s tem pa krepimo tudi našo narodno zavest.« Publikacijo sestavljajo številne barvne in črno-bele fotografije ter 25 prispevkov - med njimi so prozna besedila in verzi, pa tudi recepti -, ki so jih ob uredništvu napisali različni avtorji. Objavljeni so prispevki Velika noč (Ivo Petkovšek), »I Bisiachi« (Silvo Torkar), Na pragu 70. in 80. let je v Ronkah delovalo ŠD Iskra (Vili Prinčič), Morske novice (Karlo Mucci), Mama (Lilijana Visintin), Letalske novice

PLATNICA GLASILA

(Karlo Mucci), Slovenci iz Ronk obiskali Polhov Gradec (Milka Bokal), Pomembna pesniška prireditve v Trziču (uredništvo), Mogoče ne veš, da... (Karlo Mucci), V iskanju svojih skritih korenin (Aleksandra Pahor), Kefalonija (Danjel Radetič), Simpozij na temo manjšin in človekovih pravic v Trziču (uredništvo), Južnoafriška rastlina osvaja Kras in Evropo (Vladimir Vremec), Materi (Viktor Lovriha), Moj spomin na gospoda Kazimirja Humarja (Marjeta Pahor), In memoriam Bernardki Radetič in Filibertu Benedetiču (ur.), Orgle za spodbudo ženskega pevskega zbora (K. Mucci), Misel ob dnevu slovenske kulture (Rudica Požar), Stari strešniki (Amerigo Visintini), Biser severnega Jadrana (Živka Marc), Utrinka iz preteklosti (Vera Caharija), Time stop (Ivo Petkovšek), Recepti, Recenzija knjig in Farni zavetniki povezujejo skupnosti in Slovence (Karlo Mucci).

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU
DI MARINO, ul. Bersaglieri 2, tel. 0481-489174.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

Gledališče

DRAMSKI ODSEK PD ŠTANDREŽ bo premierno uprizoril komedijo Primorske zdrahe (26. januarja 2008 ob 20. uri, v abonmanskem programu 27. januarja ob 17. uri). Predstava bo v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu; informacije na tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj) in v Katoliški knjigarni v Gorici.

GLEDALIŠČE VERDI V GORICI sezona 2007-08: 5. januarja 2008 koncert-balet Ruske armade; 10. januarja 2008 koncert »Farinelli - La voce perduta«; informacije v blagajni, ul. Garibaldi 2/a v Gorici, tel. 0481-33090.

OBČINSKO GLEDALIŠČE V KRMINU: »Sipario Ragazzi« 13. januarja 2008 ob 16. uri »Hansel e Gretel«; »Sipario Prosa« 17. januarja 2008 ob 21. uri »L'Avaro« (Molière); informacije v Občinskem gledališču (ul. N. Sauro 17 v Krminu, tel. 0481-630057).

OBČINSKO GLEDALIŠČE V TRŽIČU Proza: 14. in 15. januarja 2008 »L'uomo, la bestia e la vrtù«; informacije v blagajni Občinskega gledališča v Trziču (korzo del Popolo 20, tel. 0481-790470), v turistični agenciji Appiani v Gorici, v Ticketpointu v Trstu in v ERT-u v Vidmu.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE NOVA GORICA Sezona 2007-08: 3. januarja 2008 Letoviščarji (Maksim Gorki); informacije in prodaja vstopnic na tel. 003865-3352247.

SSG IN SNG NOVA GORICA: v ponedeljek, 28. januarja 2008, v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici drama Edwarda Albeea Kdo se boji Virginie Woolf?; informacije na tel. 0481-

547051 (goriški urad SSG v KB Centru, na korzu Verdi 51).

Kino

GORICA KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.45 - 20.00 - 22.10 »Natale in crociera«. Dvorana 2: 15.20 - 17.30 »La bussola d'oro (The Golden Compass)«; 19.50 - 22.15 »Il mistero delle pagine perdute«. Dvorana 3: 15.45 - 17.45 - 20.00 - 22.00 »Una moglie bellissima«. **CORSO** Rdeča dvorana: 16.00 - 17.50 - 20.00 - 22.15 »Bee Movie«. Modra dvorana: 15.45 - 17.50 - 20.00 - 22.15 »Leoni per agnelli«. Rumena dvorana: 15.00 »L'assassinio di Jesse James«; 17.50 - 20.00 - 22.15 »Irina Palm«.

TRŽIČ KINEMAX Dvorana 1: 15.20 - 17.40 - 20.00 - 22.15 »Natale in crociera«. Dvorana 2: 15.45 - 17.45 - 20.10 - 22.20 »Una moglie bellissima«. Dvorana 3: 15.30 - 17.00 - 19.50 - 22.15 »Il mistero delle pagine perdute«. Dvorana 4: 15.00 - 16.45 - 18.30 »Bee Movie«; 20.00 - 22.10 »La promessa dell'assassino«. Dvorana 5: 15.15 - 17.30 - 19.50 - 22.10 »La bussola d'oro (The Golden Compass)«. **OBČINSKO GLEDALIŠČE V KRMINU:** 16.00 - 18.15 »Ratatouille«. **NOVA GORICA:** 19.00 »Varuškin dnevnik«; 21.00 »1408«.

Razstave

NA ŽELEZNIŠKI POSTAJI v Redipulji bo do 6. januarja 2008 na ogled fotografska reportaža z naslovom »Sentieri di Pace«.

V FRANČIŠKANSKEM SAMOSTANU NA SV. GORI bo do 6. januarja 2008 med 10. in 18. uro na ogled razstava jasic. S svojimi eksponati se predstavljajo ljudski umetniki iz Slovenije, Italije in Hrvaške. Na ogled so tudi skupinski izdelki šolskih otrok OŠ iz Romjana in OŠ Abram iz Pevme.

V GOSTILNI KORŠIČ v Števerjanu bo do 13. januarja na ogled razstava Renata Elie z naslovom Brez meja.

NA GRADU DOBROVO je na ogled razstava akvarelov Andreja Kosiča; od torka do petka med 8. in 16. uro, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 12. in 16. uro.

V HIŠI KULTURE V ŠMARTNEM je do 3. februarja na ogled razstava keramičnih del sedmih članic kulturnega centra Tullio Crali iz Gorice; odprta je ob četrtkih in petkih od 10. do 15. ure in ob sobotah in nedeljah od 13. do 16. ure.

V MESTNI GALERIJ NOVA GORICA (Trg Edvarda Kardelja 5) bo na ogled do 14. januarja 2008 multimedialna razstava z naslovom IOS - Podobe duše Martina Avsenika; od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro in med 15. in 19. uro; ob sobotah od 9. do 12. ure; ob nedeljah in praznikih zaprto; 31. decembra bo galerija odprta samo v dopoldanskem času.

V PAVILJONU POSLOVNEGA CENTRA HIT na Delpinovi 7/a v Novi Gorici bo do 31. januarja 2008 med 10. in 19. uro na ogled razstava del Etki Tutte.

V PILONOV GALERIJ V AJDOVŠČINI (Prešernova 3) bo do 18. januarja 2008 na ogled razstava fotografij, ki so nastale na letošnjem fotografskem srečanju Castrum foto 07. Od torka do petka med 10. in 17. uro, v nedeljo med 15. in 18. uro; zaprto ob sobotah, ponedeljkih in praznikih.

V RAZSTAVNIH PROSTORIH FUNDACIJE GORIŠKE HRANILNICE v ul. Carducci 2 v Gorici bo do 6. januarja 2008 na ogled razstava Od Alp do Jadrana po Južni železnici (1857) in Bohinjski progi (1906); med 10. in 13. uro ter med 15. in 19. uro ob nedeljah in praznikih; ob sredah, četrtkih in petkih med 15. in 19. uro.

V SPOMIN ALEKSANDRINKAM je naslov razstave, ki bo na ogled do 6. januarja 2008 v Kulturnem domu na Gradišču nad Prvačino. Odprta bo vsako nedeljo med 14. in 16. uro, možni pa so tudi skupinski obiski s predhodno najavo na tel. 003865-3304600.

V PALAČI ATTEMS-PETZENSTEIN v Gorici bo do 24. februarja 2008 na ogled razstava »Abitare il Settecento«. Ob nedeljah bodo vođeni obiski brezplačni.

Koncerti

ANSAMBEL GAŠPERJI iz Gorenjske bo ponudil svojevrstno voščilo v glasbi v nedeljo, 6. januarja 2008, ob 18. uri v občinski telovadnici v Sovodnjah. Glasbeni večer prireja sovodnjska občinska uprava.

KD SABOTIN v sodelovanju z župnijo sv. Mavra in Silvestra, ZCPZ Gorica, krajevno skupnostjo Pevma, Štmaver in Oslavje ter ZSKP Gorica vabi vse ljubitelje glasbe na glasbeni projekt z naslovom »Vsi verujemo v enega Boga« v soboto, 5. januarja 2008, ob 20. uri na Borjaču domačije Kušič (okraj Lenzuolo Bianco 3 na Oslavju). Nastopila bosta pevka Francka Šenk in Tilen Draksler, sledila bo družabnost. **VEČERNI KONCERTI KULTURNEGA ZDRUŽENJA LIPIZER:** danes, 30. decembra, ob 20.45 v teatru Verdi v Gorici Filharmonika Bacau (Romunija); informacije v turistični agenciji IOT, ul. Oberdan 16 v Gorici (tel. 0481-533838), v Ticketpointu v Trstu (tel. 040-3498276) in v uradu ACUS v Vidmu (tel. 0432-2014191).

Šolske vesti

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO OSNOVNIH ŠOL S SLOVENSKIM UČNIM JEZIKOM sporoča, da bo vpisovanje v otroške vrtce (za otroke, ki dopolnijo 3 leta do 31. januarja 2009) in v 1. razred osnovne šole (za otroke, ki dopolnijo šest let do 30. aprila 2009) na ravnateljstvu v ul. Brolo v Gorici od 7. do 30. januarja 2008. **GORIŠKI ŠOLSKI URADI** bodo 31. decembra zaprti.

NIŽJA SREDNJA ŠOLA IVANA TRINKA v Gorici obvešča, da rok vpisovanja otrok v prvi razred srednje šole in prvi razred višje srednje šole zapade 30. januarja 2008. Starši otrok petošolcev bodo dobili vpisne pole na tajništvo Didaktičnega ravnateljstva v ul. Brolo oz. na Večstopenjski šoli v Doberdobu. Vpisne pole za vpis v prvi razred izbrane višje šole pa bodo starši dobili na nižji srednji šoli Ivana Trinca od 7. januarja 2008 dalje.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA V DOBERDOBU sporoča, da bo vpisovanje v otroške vrtce (za otroke, ki dopolnijo 3 leta do 31. januarja 2009) in v 1.

razred osnovne šole (za otroke, ki dopolnijo 6 let do 30. aprila 2009) na ravnateljstvu v Doberdobu (tel. 0481-78009) od 7. do 30. januarja 2008.

Čestitke

V Gorici hišica stoji, v njej naš GREGOR deset let slavi. Vse najboljše mu želijo tata, mama, sestra ter nono in nona.

Izleti

SPDG sporoča, da bo zbirališče za zimovanje v kraju Zoldo Alto (Civetta) v sredo, 2. januarja 2008, pri glavni blagajni smučišča med 9. in 9.30; informacije na tel. 338-5068432 (Loredana).

SPDG vabi na 29. nočni spominski pohod Po poti Cankarjevega bataljona s Pasje ravni v Dražgoše v noči iz 12. na 13. januar 2008. Potrebna primerna telesna pripravljenost in zimska oprema; informacije na www.spdg.eu, prijave do 31. decembra na tel. 320-1423712 (Andrej) ali andrejro@gmail.com.

Obvestila

ATER GORIŠKE POKRAJINE sporoča, da bodo uradi na korzu Italia 116 v Gorici zaprti 31. decembra. Urad v ulici Verdi 44 bo spet odprt 7. januarja 2008.

DRŽAVNA KNJIŽNICA V UL. MAMELI v Gorici sporoča, da bo do 5. januarja 2008 odprta samo zjutraj do 13.30.

DRUŠTVO KARNIVAL obvešča, da je odprto vpisovanje za vozove in skupine, ki bi se želeli udeležiti pustnega spreveda; informacije in vpisovanje na tel. 0481-882119 (Ladi) ali na ZSKD (tel. 0481-531495, fax 0481-550004). Pustovanje v Sovodnjah bo od 1. do 3. februarja 2008.

FEIGLOVA KNJIŽNICA v Gorici bo do 6. januarja 2008 zaprta. **GORIŠKA KVESTURA** obvešča, da bo urad za priseljence izjemoma odprt v sredo, 2. januarja 2008, med 8.30 in 12.30.

KAJAK KLUB ŠILEC vabi na novoletni spust 2008, prvič od Solkana do Podgore (brez meje) v torek, 1. januarja 2008 ob 12. uri pod jezom v Solkanu s ciljem na privezu v pevmskem parku; informacije na tel. 0481-20734 ali na kksilec@libero.it.

MLADINSKI CENTER NOVA GORICA vabi na zimske ustvarjalne delavnice v družbi mentorjev Mladinskega centra Nova Gorica 30. decembra od 10. do 12. ure ter 31. decembra od 13. do 15. ure; informacije na tel. št. 003865-3334020.

NATEČAJ SREČKO KOSOVEL: Tržiški kulturni konzorcij razpisuje tretji natečaj za prevode proznih in pesniških del iz slovenščine v italijanščino. Prvovrščeni deli bosta objavljeni; deljeni bosta nagradi v skupni vrednosti 2.500 evrov. Strojno napisano besedilo prevoda v dveh izvodih in z izvodom literarnega dela v izvirnem jeziku je treba dostaviti po pošti ali izročiti osebnoma na sedežu konzorcija, Vila Vicentini Minuissi, trg Unità 24, 34077 Ronke, do 12. ure v ponedeljek, 30. maja 2008.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bosta v ponedeljek, 31. decembra, anagrafski in davčni urad zaprti v popoldanskem uradu.

OBČANA SOVODNJE sporoča, da bodo občinski uradi v ponedeljek, 31. decembra, popoldne zaprti.

OBČINSKA KNJIŽNICA V DOBERDOBU bo zaprta do 2. januarja 2008.

RAJONSKI SVET ZA ŠTANDREŽ v sodelovanju z župnijo sv. Andreja, dekanijo Šempeter ter društvu iz Štandreža in Vrtojbe prireja baklado danes, 30. decembra, z odhodom ob 17. uri s trga sv. Andreja v Štandrežu. Na prvem nočnem pohodu po padcu meje bosta prisotna nadškof Dino De Antoni in škof Metod Pirih. Na mejnem prehodu Štandrež Vrtojba bo srečanje s prijatelji iz Vrtojbe. Sledila bo družabnost. Izkupiček baklade bo namenjen hospicu »Via di Natale« pri CRO v Avianu.

TEHNIČNI URAD občine Sovodnje obvešča, da je bila sprejeta varianta št. 7 splošnega občinskega regulacijskega načrta, ki je vsem na vpogled v

Naši veliki družini se je pridružil nov član. Dobrodošel

Jacopo!

Mamici Antonelli in očku, odborniku in igralcu, Štefucu iz srca čestitamo.

ŠZ Olympia

občinskem tehničnem uradu (ponedeljek in četrtek 12.00-13.00, sreda 16.30-18.00; tel. 0481-882876) v roku 30 dni po objavi obvestila v deželnem uradnem listu (dne 19. decembra 2007). Vsakdo bo lahko vložil pripombe v roku 30 dni na občini; v istem roku bodo lahko vložili ugovore lastniki nepremičnin, ki jih zadeva omenjena sprejeta varianta.

URADI FUNDACIJE GORIŠKE HRANILNICE bodo 31. decembra zaprti. **URADI TRGOVINSKE ZBORNICE** bodo zaprti 31. decembra popoldan.

Prireditve

PD VRH SV. MIHAELA vabi na božičnico z naslovom »Hvala Jezuščku za pokvarjen avtomobil« danes, 30. decembra, po maši, ki se bo pričela ob 11. uri v cerkvi sv. Lovrenca na Vrhu.

V CERKVI SV. IVANA v Gorici bo v nedeljo, 6. januarja 2008, ob 10. uri maša pri kateri bodo sodelovali otroci. Po maši bo v sosednji dvorani F. Močnik ogled diapozitivov o tekmovanju v jasicah in igrice Franke Ferletič z naslovom Zimska zgodba v izvedbi otrok, ki se v duhovnjivi pripravljajo na prejem zakramentov.

TRADICIONALNI PIGNARUL, ki ga prireajo rajonski sveti za goriške Stražice, Podgoro ter Pevmo-Štmaver-Oslavje v sodelovanju z župnijo in ŠZ Azzurra, bo v nedeljo, 6. januarja, z začetkom ob 19.30 na travniku med ulicama Bauzer in Kocjančič.

Mali oglasi

PRODAM suha gozdna drva akacije in hrasta z dostavo na dom; tel. 0481-390238 ob uri obedov.

V GORICI v ul. Duse 28 oddajamo stanovanje v najem; tel. 338-1797566.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Ivanke Devetak darujejo Drago, Dari in Ivana Butkovič 150 evrov za društvo krvodajalcev iz Sovodenj.

Pogrebi

JUTRI V FARI: 11.00, Livio Medeot s pokopališča v cerkev in na pokopališče. **JUTRI V TRZIČU:** 9.50, Pierino Bidoli iz bolnišnice v cerkev sv. Nikolaja in v Trst za upepelitev; 10.50, Giulio Vittorio Liessi iz bolnišnice v cerkev sv. Nikolaja in na pokopališče. **JUTRI V BEGLIANU:** 14.00, Giorgio Gallo (iz trziške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
ESSO- Ul. Aquileia 40
ESSO- Ul. Lungo Isonzo 77
ERG- Ul. San Michele 57
AGIP- Ul. Trieste 179
TRŽIČ
SHELL- Ul. Boito 43
AGIP- Ul. Matteotti 22
ERG- Ul. G.F. Pocar
KRMIN
OMV- Drev. Venezia Giulia 53
GRADIŠČE
SHELL- Drev. Trieste 50/a
RONKE
AGIP- Ul. Redipuglia, na državni cesti 305 km 14+
ŠTARANCAN
AGIP- Ul. Trieste 47
MARIAN
AGIP- Ul. Manzoni 164
ŠKOCJAN
AGIP- Ul. Battisti 22 (Pieris)
ROMANS
AGIP- Ul. Aquileia 34

SLOVENSKE ZALOŽBE V ITALIJI - Tržaška Mladika

Marij Maver o bralcih, medijih in seveda založbi

Kritično o kritiki, ki je danes ni - Naslednje leto bodo izšli prevodi pesmi Umberta Sabe

Marij Maver

KROMA

December je spričo knjižnega sejma, ki je v začetku meseca potekal v Ljubljani, čas obračunov in načrtov vseh slovenskih knjižnih založb. Kakšno je stanje slovenskega založništva v Italiji? O tem smo se pogovorili z odgovornimi štirih slovenskih knjižnih zavodov v Italiji. K pogovoru smo tokrat povabili Marija Maverja, predsednika tržaške založniške zadruga Mladika.

Katera je ciljna publika založbe Mladika?

Ciljna publika naše založbe so na splošno slovenski bralci. Ker je Mladika nastala v tem prostoru, so njeni bralci in njeni sodelavci predvsem iz zamejstva. Nekateri tematike, ki jih načenjamo, pa seveda zanimajo tudi bralce iz matične domovine, zato imamo razvito distribucijsko mrežo tudi v Sloveniji. Nekaj knjig gre tudi v zdomstvo, k slovenskim rojakom po svetu.

Koliko naslovov je v letu 2007 izdala Mladika?

Letos smo izdali petnajst naslovov, kar je že utečen trend zadnjih let. Med temi je samo ena pesniška zbirka, nekaj je otroške književnosti, prevladujeta pa publicistična in memoarska proza.

Kako so vašo letošnjo knjižno bero sprejeli bralci?

Po tem, kar je bilo zaznati na nedavnem knjižnem sejmu, smo opazili, da slovenske bralce zanimata predvsem Julius Kugy in njegova vloga v prvi svetovni vojni. Kugy je tudi na Slovenskem zelo znan planinec, prihodnje leto bomo namreč praznovali 150-letnico njegovega rojstva.

Med bralci iz matice je za spoznanje manj odziva doživela knjiga Devet velikih jokov Bojana Pavletiča. Avtor je namreč v naših krajih precej znan, v Sloveniji pa zanekrat še veliko manj. Vsebina knjige

pa je namenjena tudi bralcu iz matice, predvsem Štajercem, saj je dogajanje postavljeno v tisto okolje.

Kakšen je bil letos odziv kritike?

Pisatelj Alojz Rebula pravi, da danes kritike pravzaprav ni. Danes tisk o knjigah v veliki meri objavlja zapise, odzive in poročila. Včasih te pripravljajo celo založbe same. Založniki pa v medijih pogrešamo neke pravi kritični odnos. Malo ali povsem nič je namreč časnikarjev oz. publicistov, ki bi kritično spremljali dogajanje na založniškem področju. Trditev seveda ne velja samo za naš prostor, ampak tudi za matično domovino.

Ker trdite, da prave kritike ni, bi vas vprašal, ali ste zadovoljni s poročili oz. vidljivostjo v medijih.

Zadovoljni smo le deloma, saj moramo na svojo prisotnost stalno opozarjati. Opažamo, da se mediji za nas premalo zanimajo. Velikokrat moramo o knjigi, ki smo jo izdali, poročilo zapisati sami.

Nam lahko razkrijete, kaj pripravljate za naslednje leto?

Za leto 2008 načrtujemo marsikaj. Izdali bomo namreč pesniške prevode Umberta Sabe, za katere je poskrbela Jolka Milič. Že letos bi morali iziti prevodi Cirila Kosmača v italijanščini, in sicer dve noveli z daljšim spremnim esejem, ki ga je napisala Marija Bidovec. Izdali bomo tudi roman, in sicer knjižni prvenec Jasne Jurečič. K temu naj dodam novo izvirno knjigo Andreja Zagheta, ki bo tokrat pisal o regresivni hipnozi v psihoterapiji. Ob 90-letnici konca prve svetovne vojne bo izšel dnevnik Karla Jurca. Njegov sin Leopold Jurca, ki je bil koprski prost, je v dvajsetih prepisal in uredil očetov vojni dnevnik. Spremni esej k tej knjigi je prispeval David Bandelj. V pripravi pa je slikovna knjiga o Alojzu Rebuli, ki jo pripravlja Alice Zen.

Primož Sturman

Cirila Jagodica ni več

V 89. letu starosti je umrl ustanovni član Lutkovnega gledališča Ljubljana, dolgoletni tehnični vodja, igralec in animator Ciril Jagodic, ki je do svoje upokojitve leta 1980 vsestransko prispeval k razvoju osrednjega slovenskega lutkovnega gledališča. Zelo pomemben je tudi njegov prispevek na področju lutkovne tehnologije, ki pogojuje možnosti umetniškega izražanja. Žalna komemoracija bo v torek, 8. januarja, ob 13. uri v Mali dvorani Lutkovnega gledališča Ljubljana. Jagodic se je že na samem začetku svojega lutkarstva lotil izboljšave marionetnega vodila, ki ga je postopoma razvijal in izpopolnil do te mere, da ga danes lutkarji upravičeno imenujejo izum Cirila Jagodica. (STA)

Umrli režiser Kawalerowicz

V starosti 85 let je v Varšavi umrl poljski režiser Jerzy Kawalerowicz, ki je sodeloval s filmarji Andrzejem Wajdo, Andrzejem Munkom in Kazimierzem Kutzem. Kawalerowicz je posnel 17 filmov, najuspešnejši je bil film Faraon iz leta 1966, ki si je prislužil tudi nominacijo za oskarja. Kawalerowicz je od leta 1956 sodeloval s produkcijsko hišo Kadr, njegovi filmi pa so veliko pozornosti pritegnili na festivalih v Cannesu, Benetkah in Berlinu. (STA)

Ruslan in Ljudmila za nov začetek

Leta 2009 naj bi bila končana obnova Bolšoj teatra, znano pa je že, katere predstava bo odprla gledališče. To bo Ruslan in Ljudmila Mihaila I. Glinke, premiera je predvidena za 1. oktober. Spektakel bo režiral Dmitrij Černjakov, dirigiral pa Aleksandar Vedernikov. Bolšoj teater je svoja vrata zaradi obnove zaprl 1. julija leta 2005. Prvo gostovanje v Bolšoj teatru bo pripadlo milanski Scali, in sicer 18. in 19. novembra leta 2009. (STA)

FILM - Režiser Salvatore Maira je v Trstu vodil tečaj

Valzer, film posnet v enem zamahu

Za svojstven film, ki govori o osebah s težavami, je prejel več priznanj - V pogovoru je izpostavil probleme italijanske filmske industrije

V prvi polovici meseca so v prostorih tržaške kinodvorane Ariston izpeljali drugi tečaj kinematografije, med predavatelji pa je bil tudi italijanski režiser Salvatore Maira, ki so ga oktobra meseca nagradili na festivalu v Tokiu za film Valzer. Valzer je res svojvrsten film. V prvi vrsti zaradi načina, kako so ga snemali, drugič zaradi nadvse aktualne tematike. Film je namreč režiser snemal v enem mahu, to se pravi z devetdesetminutnim nepretrganim snemanjem in brez montaže. Naslov je film dobil po valčku, ki v ozadju spremlja film, gre pa za dogajanje v nekem hotelu, kjer se prepletata dve zgodbi. V pritličju oče misli, da bo po dvajsetih letih znova srečal hčerko, ko spozna, da neka neznana ženska uporablja hčerkino identiteto. V zgornjem nadstropju pa se »gospodarji« nogometa srečajo, da bi se poskušali izmazati iz afere, ki je zajela italijanski žogobrcarski svet...

Režiser Salvatore Maira je nastanek svojega filma tako opisal:

»Na začetku sem mislil bolj na neke vrste eksperimentiranje, nato pa je iz eksperimenta zrasel pravi film, ki je imel zelo dober odziv na vseh festivalih, kjer sem ga predstavil. Prejel je eno izmed najpomembnejših nagrad na tokijskem festivalu in navdušeno so ga sprejeli tako kritiki, kot izvedenci, kot navadni gledalci, ki v vse večjem številu obiskujejo festivale.«

Glavna značilnost filma je, da ste vseh devetdeset minut nemali nepretrgoma...

»Mislim, da so film gledali s tolikšnim zanimanjem prav zaradi neobičajne tehnike. Potem ko film vidite, pa je ta stilistični element, ta značilnost popolnoma podrejena zgodbi, dogajanju. Za snemanje takega filma pa je naloga igralcev še toliko bolj zahtevna.«

Kolikokrat pa ste zakričali običajno besedo »ciak«, preden ste bili s snemanjem zadovoljni?

»Ne vem točno kolikokrat. Vem samo, da smo se tri tedne pripravljali na snemanje. Nato smo začeli snemati vedno daljše odlomke, najprej pet, potem deset, nato petnajst minut. Četrty teden smo začeli s snemanjem celotnega filma. Na koncu četrtega tedna smo imeli sedemosem devetdesetminutnih trakov celotnega filma. Od teh so bili štiri uporabni, med temi štirimi pa sem nato moral izbrati "pravega".«

Zakaj izbira te vrste snemanja?

»Ker pripovedujem o osebnostih, ki imajo hude notranje težave, in s tem, da film nima montaže, ampak gre za neprekinjeno snemanje, prisilim samega sebe in igralce na popolno koncentracijo. S tem, da filma z montažo ne spreminjaš po končanem snemanju, še bolj izpostaviš notranje težave filmskih osebnosti. Je kot akrobat, ki odloči, da bo nastopil brez varnostne mreže. Dela iste vaje, ampak je toliko bolj koncentriran, ker se zaveda, da bi lahko bila napaka usodna.«

Ob posebnem načinu snemanja je značilnost filma tudi dvojno dogajanje. V spodnjem nadstropju je dogajanje, ki zadeva preproste ljudi, v zgornjem pa zadeva vodilne moške italijanskega nogometa. Verjetno tudi izbira, da so "navadni smrtniki" spodaj, ni slučajna...

»Nedvomno. Gre za dve vzporedni zgodbi, dogajata se seveda istočasno, ki imata naenkrat stično točko, ki povzroči pravo dramo. Seveda ločitev dveh zgodb z vodilnimi v zgornjih nadstropjih, preprostimi ljudmi pa v spodnjih, je shematizacija sodobne družbe. To je

enostavno sedanje stanje, kjer je velika masa ljudi popolnoma ločena od "elite", ki ima vse manj stikov s spodnjimi nadstropji. Elita je popolnoma zaprta v svojem svetu, kot so bili ti nogometni veljaki zaprti v sobah tega hotela. Brez pravih stikov z zunanostjo. Ko iščejo stike z maso, ne iščejo fizičnega stika, pač pa se kažejo preko raznih medijev. Torej se ne pokažejo taki, kakršni so v resnici, ampak se pokažejo kot neka namišljena, idealna figura. Pokažejo se kot ideja, ki jo ima o njih masa navadnih ljudi. Ne spominjam se, kdo je trdil, da ni več razrednega boja, ampak razredna ločitev. In jaz to ločitev ponazarjam s popolno ločitvijo med nadstropji. Dva svetova, ki imata edine stike, ko je interes vodilnih manipulirati z maso.«

V vašem filmu pa imajo višja in nižja nadstropja nekaj skupnega: težave. Težave in poskus jih odpraviti...

»Res je, ampak v spodnjih nadstropjih je še poskus, da se pri rešitvi težav ohrani človeške stike in človeškost oziroma človekoljubje.«

Z vsemi škandali, ki so zajeli italijanski polotok, zakaj ste se v "zgornjem nadstropju" odločili za nogometno afero?

»Najprej moram povedati, da sem napisal besedilo za film pred dvema letoma, to se pravi, ko o aferi še ni nič poročnilo v javnost. Ko pa govorimo o manipulaciji medijev, je treba govoriti o konkretnih in točno določenih zadevah. Želel bi pisati o modi, o televiziji, saj so tudi v teh okoljih afere na dnevnem redu, a sem se odločil drugače. Nisem namreč hotel govoriti o nogometu, temveč o tem, kako mediji izkoriščajo nogomet. Po mojem mnenju je med različnimi sistemi manipulacije nogomet najbolj razširjen in vpliven. Nogomet je planetaren in na te-

levizijah ima ogromno prostora. Vsak dan, ob vsaki uri, imaš po televiziji nogometno tekmo. In prenatrpanost ni slučajna.«

Sklepam, da niste bili presečeni, da je prišla na dan nogometna afera...

»Da nekaj ni v redu, se je dobro vedelo. A nisem mislil, da bo karkoli prišlo na dan. Žal smo po aferi na istem. Vse je treba spremeniti, da se nič ne spremeni. Metode so iste, osebe so iste, manipulacije so iste.«

Kakšno pa je stanje italijanske filmske industrije? Zgleda, da so edine produkcije z dostojnim proračunom božični filmi dvojice Boldi-De Sica...

»Hud problem italijanske kinematografije je monopolistični sistem, ki so ga uvedli nekateri. Priča smo pravi amerikanizaciji sistema, ki onemogoča mladim režiserjem, da bi prodrli. Monopol pa je funkcionalen amerikanizaciji. In mladih talentiranih režiserjev, da o igralcih sploh ne govorimo, je na pretek. Kdor zaostaja, so institucije. Vsako leto nižajo državne podpore filmskim produkcijam. Vem, da je pripravljena novela zakona, ki bi zelo pomagala malim producentom, ampak monopolisti, o katerih sem komaj govoril, temu zakonu nasprotujejo. In verjetno je sedanja vlada prešibka, da bi zakon sprejela. V Franciji snemajo približno 250 filmov letno, v Italiji 30. In razlika je le sad določenih zakonov, ki so onkraj Alp privilegirali notranjo produkcijo. Ni sprejemljivo, da je Danska s šestimi milijoni prebivalcev na isti ravni kot Italija, ki ima 10-krat toliko prebivalcev. Dokler bodo v Italiji dve ali tri osebe odločale, če se določen film spleča oziroma je primerno snemati ali ne, kriza ne bo mimo.«

Iztok Furlančič

PAKISTAN - Čeprav je Al Kaida zanikala odgovornost za umor Benazir Buto

Pakistanska vlada vztraja pri svojem poročilu o atentatu

Zavrnjena mednarodna pomoč pri preiskavi - Danes o morebitni preložitvi volitev

ISLAMABAD - Pakistansko notranje ministrstvo je ob številnih vprašanih glede uradnega poročila o smrti opozicijske voditeljice Benazir Buto, ki ga njeni privrženci zavračajo, včeraj zagotovilo, da je vlada povedala resnico oziroma da je njeno poročilo točno. Obenem je sporočilo, da ne potrebujejo mednarodne pomoči pri preiskavi o atentatu na Butovo, saj da mednarodna skupnost ne razume razmer v tej 160-milijonski muslimanski državi.

Pakistansko notranje ministrstvo je v petek, kot je znano, sporočilo, da je Butova umrla zaradi udarca z glavo v strešno okno avtomobila, ko se je poskušala skloniti in se tako zaščititi pred napadalcem. V njenem telesu da zato niso našli ne krogle ne šrapnela. Hkrati so odgovornost za napad pripisali teroristični mreži Al Kaidi, kar pa je ta zanikala.

Privrženci Butove so razlago vlade o smrti nekdanje premierke zavrnil in jo označili za laži. Tiskovna predstavica Butove Šeri Rehman je včeraj zatrdila, da je nekdanja premierka umrla zaradi strela v glavo. Strelno rano je Rehmanova po last-

nih navedbah videla, ko je umirala truplo Butove, preden so jo v petek pokopali.

Predstavniki notranjega ministrstva je včerajpovedal, da bi vlada dovolila izklop trupla nekdanje premierke za nadaljnje preiskave, če bi to stranka Butove, Pakistanska ljudska stranka, zahtevala.

Pakistan je po atentatu na Butovo zanjel val nemirov, v katerih je po podatkih notranjega ministrstva umrlo 38 ljudi, 53 pa je bilo ranjenih. Nasilje je povzročilo tudi več deset milijonov dolarjev gospodarske škode, saj so se protestniki znesli nad več kot 900 trgovinami in uradi, 174 bankami, 78 vlaki in več sto vozili.

Pakistanska volilna komisija je za danes sklicala izredni sestanek, na katerem bo ocenila vpliv nasilja na parlamentarne volitve, načrtovane za 8. januar. V nasilnih protestih je bilo namreč uničenih tudi devet pisarn volilnih komisij, kar ima negativne posledice za tiskanje glasovnic, usposabljanje volilnih ekip in druge predvolilne dejavnosti. Volilna komisija ob tem ni pojasnila, ali bo v ponedeljek odločala tudi o predlogu za preložitve volitev. (STA)

Pakistanska vojska skuša zatreti nasilje, ki je izbruhnilo po vsej državi

ANSA

KENIJA - Na osnovi delnih izidov predsedniških volitev

Opozicija Raila Odinga je včeraj razglasila zmago

NAIROBI - Kenijska opozicija je včeraj razglasila zmago na predsedniških volitvah, čeprav volilna komisija še vedno ni preštela vseh glasov. Po prvih delnih rezultatih po četrtkovih volitvah je opozicijski voditelj in eden od kandidatov za predsednika Raila Odinga prejel 49,5 odstotka glasov, sedanjí predsednik Mwai Kibaki pa 45,3 odstotka. Štetje glasov, kot omenjeno, še vedno poteka, čeprav so bile razmeroma mirne volitve že pred dvema dnevoma. Rezultatov iz nekaterih okrožij, pojasnjujejo v volilni komisiji, iz neznanih razlogov še ni, zato pristojni pozivajo vsa volišča, da čim prej pošljejo podatke. To v opozicijskih vrstah sicer sproža sume, med prebivalci pa nemire.

Odingov štab po razglasitvi zmage na podlagi lastnega štetja od Kibakija zahteva, naj spoštuje voljo Kenijcev in prizna poraz. Poleg tega ga pozivajo, naj svojim uslužbencem naloži, da začnejo postopke za gladek prenos oblasti.

V Kibakijevem taboru se zaenkrat še niso odzvali na razglasitev zmage s strani Odinge, vendar za sedaj niso želeli priznati poraza.

Število glasovnic, na podlagi katerih je kenijska volilna komisija včeraj objavila prve delne rezultate, predstavlja okrog polovico od skupaj 14,2 milijona registriranih volivcev v Keniji. Odinga je po teh rezultatih prejel 3,73 milijona, Kibaki pa 3,42 milijona glasov. (STA)

Volitve v Keniji so spremljali številni neredi

ANSA

EVRO - 15 članic S 1. januarjem v območje evra še Ciper in Malta

BRUSELJ - Malta in Ciper bosta kot 14. in 15. država članica EU s 1. januarjem 2008 uvedla evro. Kot prva med novinkami v EU je v območje evra kot 13. članica pred letom stopila Slovenija.

Prebivalci obeh držav, podjetja in banke naj bi bili na novo valuto pripravljeni, poudarjajo v Bruslju, sicer pa so se trgovci tako na Malti kot na Cipru zavezali k poštenemu postavljanju cen. Menjalno razmerje je določeno pri 0,585274 ciprskega funta za en evro oziroma 0,4293 malteške lire za evro. To pomeni, da je en ciprski funt vreden 1,71 evra, ena malteška lira pa 2,33 evra.

Uvedba evra na obeh otokih pomeni drugo širitev območja evra, po Sloveniji, sicer pa je bil evro kot knjižni denar v 11 državah uveden leta 1999. Kovanci in bankovci so se začeli v praksi uporabljati 1. januarja 2002. V prihodnjih letih naj bi evro postopno uvedle vse nove članice EU.

BORZE - Svetovni indeksi v letu 2007

Ljubljanska borza »kraljica« v Evropi

RIM - V letnem obračunu, ki ga je italijanska tiskovna agencija Ansa posvetila svetovnim borznim trgom, je slovenska borza v Ljubljani razglasena za »kraljico Evrope«. Največ so v odhajajočem letu sicer zaslužili tisti, ki so vlagali na azijskih borzah, med evropskimi borzami pa je na prvem mestu ljubljanska z 78-odstotnim letnim zvišanjem indeksov, medtem ko je bila najslabša irska borza v Dublinu s 26,12-odstotno izgubo.

Pravo zlato leto so preživele borze v Aziji in Srednjem vzhodu, ki so praktično povsod beležile stopnje rasti, kakršnih se v Evropi in ZDA niti ne spominjamo več. Vlogo velikana je igrala Kitajska, ki je na krihlih svoje silovite gospodarske rasti zabeležila 161,55-odstotni skok osrednjega indeksa na šanghajski borzi. Z izjemo japonskega indeksa nikkei in so rekordne rasti zabeležili tudi na borzah v Bangladešu (+86%), Paki-

stanu (+47,12%), Indiji (+46,57%), Hongkongu (+37,09%) in Južni Koreji (+30,77%). Na Srednjem vzhodu so se najbolj odrezale borze v Omanu (+59,90%), Abu Dabiju (+45,45%) in Saudovi Arabiji (+42,42%), med afriškimi borzami tiste v Nigeriji (+71,33%) in Egiptu (+49,96%), v Južni Ameriki borze v Braziliji (+43,65%), Peruju (+36,02%) in Kostariki (+22,61%), medtem ko je newyorška borza pridobila 10,73%.

V Evropi je torej kraljica Ljubljana z 78,13-odstotno rastjo osrednjega indeksa, sledi ji Zagreb (+62,28%), tretja je bolgarska borza (+44,42%), četrta nemška (+22,29%), peta grška (+17,12%), šesta španska (+7,32%) in sedma londonska (+4,12%), ostale evropske borze, začeniši z milansko, pa so negativne; osrednji indeks italijanske borze je izgubil 6,95%, najslabše pa je bilo leto 2007 za irsko borzo v Dublinu, ki je izgubila 26,12%.

ITALIJA - Premier Romano Prodi pred odhodom na smučanje

Trajam zato, ker delam

Vlado čaka izjemno vroč januar - Jutri novoletna poslanica predsednika republike

BOLOGNA - »Jaz delam. Trajam zato, ker delam. Ne delam zato, da bi trjal. V nasprotnem primeru bi že tisočkrat padel.« S tem prepričanjem se je premier Romano Prodi včeraj odpravil na dopust v Alpe, medtem ko se v Rimu »igra leta« nadaljuje v znamenju vprašanja, kdaj bo padla Prodijska vlada.

Premier se na to očitno ne ozira in si kot delovno geslo za leto 2008 postavlja »delati, ukrepati, odločati«. Požvižgajoč se na tiste, ki predvidevajo krize, nove volitve in institucionalne vlade. To so predvsem opozicijske stranke, ki zahtevajo čimprejšnje predčasne volitve, z izjemo Casinijeve UDC, ki se ogreva za institucionalno vlado. Najbolj nevarni za Prodijsvo mirno spanje pa so glasovi, ki se dvigajo iz vrst njegove koalicije, kjer se nezadovoljstvo ne omejuje le na Dinijo, ampak je vse bolj otipljivo tudi na skrajni levici.

Prodijsvo vlado čaka nenavadno vroč januar s tako imenovanim preverjanjem (izraz sicer premieru ne ustreza) znotraj koalicije, ki bo zadevalo pred-

Priprave na smučarski oddih

ANSA

vsem dve ključni vprašanji: reforme, vključno z volilno, in poživitev delova-

Zaradi aretacije Markača odstopil hrvaški minister

ZAGREB - Haaško Mednarodno sodišče za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije je izdalo nalog, s katerim od hrvaške vlade zahteva takojšnjo aretacijo nekdanjega hrvaškega generala Mladena Markača in njegovo premestitev v Haag že danes. Policija je Markača včeraj popoldne nato aretirala, hrvaški minister za notranje zadeve Ivica Kirin pa je obenem v povezavi s tem primerom nepreklicno odstopil s položaja. Sodišče v Haagu se je za ta korak odločilo, ker je omenjeni haaški obtoženec s tem, ko je pred dnevi svoj dom zapustil brez dovoljenja, prekršil določbe o hišnem priporu, ki mu ga je sodišče odobrilo do začetka sojenja. Kot je znano, je Markač skupaj z generaloma Ivanom Čermakom in Antejem Gotovino obtožen za zločine med operacijo Nevihta leta 1995, vsi trije generali pa obtožbe zanikajo. (STA)

Italija in Libija skupaj proti nezakoniti imigraciji

RIM - Italija in Libija sta včeraj podpisali dogovor o skupnem patroliranju libijske obale. Tako bosta državi poskušali zavezati nezakonito priseljevanje na italijanske obale. Dogovor, ki predvideva tudi sodelovanje na področju boja proti trgovini z ljudmi, sta notranji minister Giuliano Amato in libijski minister za zunanje zadeve Abdel Rahman Šalkam podpisala v Tripoliju. Z novim dogovorom bodo skupne enote opazovale obalo, pristanišča in zalive, je povedal Amato. Minister je še dodal, da je dogovor podoben tistemu z Albanijo izpred nekaj let, ki je Italiji pomagal občutno znižati število albskih priseljencev.

Egiptovski poslanec ogorčen nad Sarkozyjevim obiskom

KAIRO - Ljubezenske počitnice francoskega predsednika Nicolasa Sarkozyja in pevke Carle Bruni v Egiptu so bile razlog za versko obarvano ogorčenje egiptovskega poslanca Gamala Zahrana. Ta je v parlamentu na vlado naslovil »nujno vprašanje«, ali si Sarkozy in njegova spremljevalka delita isto sobo. Islamsko pravo namreč strogo prepoveduje skupno prenočevanje neporočenih parov. V svojem vprašanju se poslanec pritožuje tudi nad nespoštovanjem »etičnih in verskih vrednot naše družbe«. Vlada in predsednik Hosni Mubarak pa naj bi poslala »napačne« signale, da smo »pripravljeni tolerirati prostitucijo pod okriljem državnega vodstva«, je še zapisal egiptovski poslanec. (STA)

N

EDELJSKE

T E M E

Čeprav mediji o tem niso poročali, sem prepričan, da si je premier Romano Prodi za božič privoščil obilno rezino »panettona« in jo pohrustal s posebnim užitek. »Panettone« sicer ne sodi v tradicionalni božični jedilnik Emilije, vendar letos si je predsednik vlade, ki je sicer vezan na običaje svoje dežele, dovolil izjem. V letu, ki se izteka, so tolikokrat škodoželjno napovedali padec njegove vlade (ne nazadnje je »de profundis« sedanji vladi zapel tudi predsednik poslanske zbornice Fausto Bertinotti v intervjuju, ki je bil vsebinsko v kričnem nasprotju z institucionalno dolžnostjo predsednika enega doma parlamenta), ki si zato naj ne bi mogla privoščiti »panettona«, da je lahko premier za božič z velikim užitek segel po rezini znane milanske sladice in se ob tem porogljivo nasmehnil vsem, ki so ga želeli predčasno politično upokojiti.

To je jasno prišlo do izraza najprej v božičnem intervjuju z novinarko televizijskega dnevnika Sky TG24, med katerim je voditelj opozicije Silvia Berlusconi okrcal zaradi stalnih napovedi o skorajšnjem zrušenju vlade, nato pa še med novinarsko konferenco ob koncu leta v Vili Madama v Rimu, med katero je tudi jasno izzval senatorja Lamberta Dinija, naj predlaga nezaupnico vladi, če ga želi zrušiti. »Vlade se ne zruši z govorom ali z intervjujem, ampak tako, da se ji izglasuje nezaupnico v parlamentu,« je bil odločen premier, ki je sicer dodal, da bo tako z Dinijem kot z ostalimi koalicijskimi partnerji nadaljeval dialog.

Sicer pa je Prodi lahko upravičeno zadovoljen. V senatu, kjer ima zelo pičlo večino, je vlada v nekaj tednih dobila kar štiri zaupnice, čeprav je v primeru odloka o varnosti veliko tvegala in prevladala za en sam glas (senatorica Demokratske stranke Paola Binetti je namreč glasovala proti vladi, ker v sozvočju z Vatikanom ni soglašala s členom, ki je predvidel stroge kazni za diskriminacijo homoseksualcev). Ravno ta člen je vseboval hudo napako, zaradi katere je bila vlada tudi na pritisk predsednika republike nato prisiljena odlok opustiti, preden bi se o njem izrekla poslanska zbornica in bo morala celoten ukrep formulirati na novo. Vendar ta spodrsrlaj, ki ga sicer ni zakuhala vlada, ampak senatorji leve sredine, ko so v komisiji skušali uskladiti različna stališča in zadovoljiti tako Dinija in njegove sredinske somišljenike, kot radikalno levo, ni skasil premierove dobre volje. Prodi je med novinarsko konferenco ob koncu leta dal dokaj pozitiven obračun opravljenega dela. Izpostavil je uspehe v boju proti organiziranemu kriminalu in še posebej proti mafiji, še najbolj zadovoljen pa je z gospodarskim obračunom. Italijanski gospodarski stroj po njegovih besedah kar teče, brezposelnost je nižja kot v drugih evropskih državah, letni primanjkljaj bo nižji od predvidenega, z davčnim presežkom je vlada lahko dvignila najnižje pokojnine in revnim družinam zagotovila enkratni prispevek 150 evrov. S tem seveda ni rešila problema plač, katerih kupna moč, kot je pred nedavnim poudaril tudi guverner Banke Italije Mario Draghi, je bila v zadnjih petih letih krepko okrnjena. Zato je Prodi kot glavni cilj v letu 2008 napovedal dogovor s podjetji in z delavci, ki naj bi delavcem zagotovil večjo kupno moč, delodajalcem višjo storilnost, davki naj bi manj obremenili srednje in nizke dohodke. Vendar se premier ni omejil samo na to: z letom 2008 naj bi Italija končno odločneje zakorakala v prihodnost z ukrepi, ki bi pospešili delo sodstva, krepko zajezili beg možganov, katerim naj bi zagotovili doma boljše pogoje za delo, spodbudili varčevanje z energijo in uporabo obnovljivih virov. Skratka vlada naj bi na-

daljevala z uresničevanjem svojih ciljev in naj bi ostala v sedlu do konca mandatne dobe. Kot stalno doslej, je Prodi tudi med novinarsko konferenco ob koncu leta pokazal trdno odločenost, da nadaljuje po dosedanji poti. Njegova odločnost, obenem pa tudi pripravljenost na dialog sta mu omogočili, da je doslej ohranil krmilo vlade trdno v rokah tudi v trenutkih, ko so se zdele razmere skoraj brezupne. Kaj se bo zgodilo v letu 2008, pa je težko napovedati, ker je neznank veliko. Zelo verjetno pa je, da bo Prodi ostal za krmilom najmanj še nekaj mesecev, čeprav je Dini poudaril, da je sedanja vlada že na končni postaji, ker v zgornjem domu nima več večine.

Toda eno so besede in napovedi, drugo so dejanja. Tudi Lambertu Diniju je jasno, da on in njegovi trije senatorski somišljeniki, ki se proglašajo za liberalne demokrate, lahko imajo neko politično težo samo v sedanjih razmerah, ko so eden od jezičkov na tehtnici in so odločilni za preživetje vlade in Unije. Če se razmere spremenijo in njegov

glas ni več odločilen, je nekdanji premier zopet prisiljen na obrobje, tudi zopetna izvolitev v parlament bi lahko postala vprašljiva. Vsekakor si Dini tudi ne more privoščiti, da bi takoj odrekel podporo vladi in povzročil Prodijev padec. Prehitra kriza vlade bi namreč omogočila predčasen razpust parlamenta in predčasne volitve, vendar s sedanjim volilnim zakonom Dini nima velikih možnosti za zopetno izvolitev. Zato je eden od njegovih ciljev predhodna institucionalna vlade, katere glavna naloga bi bila zagotoviti nova volilna pravila. Vendar to se lahko zgodi samo, če sedanja zakonodajna dobra traja še približno eno leto, kar bi tudi parlamentarni tarcem omogočilo, da imajo za sabo več kot polovico mandatne dobe z vsemi bonitetami, ki jim jih to prinese.

Prodi je bil v svojem odgovoru Diniju dokaj jasen. Ob poudarku, da je pripravljen nadaljevati dialog, pa je jasno povedal, da mora vsaka vlada imeti večino v obeh domovih parlamenta. V senatu se morda lahko oblikuje tudi neko novo zavezništvo, različno od tiste-

ga, za katerega se je spomladi 2006 izrekla večina italijanskih volivcev, toda v zbornici, kjer ima Unija krepko večino in kjer je tudi položaj premiera veliko bolj trden, bi morebitna nova povezava lahko tudi tvegala poraz.

Ob Diniju pa je bilo premierovo opozorilo namenjeno tudi vsem tistim v Uniji, ki menijo, da bi sedanji dialog med voditeljem Demokratske stranke Walterjem Veltronijem in prvim možem opozicije Silviom Berlusconiem lahko vodil v neko prehodno obdobje z oblikovanjem morebitne institucionalne vlade. Sedanja vlada nima alternative, je poudaril Prodi in dodal, da so po padcu njegove vlade predčasne volitve edina možna rešitev. Ni naključje, da je dnevnik L'Unità, ki je skoraj neuradno glasilo Demokratske stranke, v komentarju Bruna Miserendina takoj ocenil, da Palača Chigi skuša združiti vse sile, ki nasprotujejo institucionalni vladi, kar naj bi šlo v nos Veltroniju in njegovi skupini, ki vidi v premierovi držbi oviro za dogovarjanje z Berlusconiem o novem volilnem zakonu. Najbrž tudi ni naključje,

da je premier ugotovil, da volilna pravila niso stvar vlade, ampak predvsem parlamenta, vendar je v isti sapi opozoril, da je treba volilna pravila odobriti s širokim soglasjem in da manjših strank ne gre potisniti na obrobje. Pri tem je treba seveda poudariti, da gre za tiste sile, ki so dokaj nezaupljive do dogovarjanja med voditeljem Demokratske stranke in prvim možem opozicije.

Italijanski politična scena je v tem trenutku zelo razgibana in izredno nejasna, ker figure na tej šahovnici premika veliko igralcev, od katerih ima vsak svoj cilj. Razmerje sil pa se lahko spremeni v marsikaterem trenutku, čeprav je doslej Prodiu uspelo, da je ohranil večino in je zelo verjetno, da bo ostal v sedlu tudi v prvih mesecih prihodnjega leta. Medtem pa bo že v januarju nekaj dogodkov, ki bi lahko tok dogodkov nekoliko preusmerili in ali zagotovili Prodiu bolj trdno osnovo ali pa dodatno razrhljali vezi v levi sredini. Prvi tak dogodek bo srečanje vladnih koalicijskih partnerjev, ki je napovedano za 10. januar, ko naj bi govorili predvsem o novih volilnih pravilih, bo pa verjetno tudi uvod v daljše preverjanje, čeprav Prodi ta termin zavrača in pravi, da je vladni program še vedno veljaven. 16. januarja naj bi se ustavno sodišče izreklo, ali je referendum, s katerim poseben odbor predlaga spremembo sedanjega volilnega zakona, v skladu z ustavo. Če bo sodišče menilo, da je referendum možen, bo vlada morala razpisati volitve eno nedeljo med 15. aprilom in 15. junijem, odločitev pa bo nedvomno vplivala na dogovarjanje med strankami o novem zakonu in tudi na odnose med vladnimi koalicijskimi partnerji. Isti dan bo senat razpravljal o odstopu, ki ga je napovedal senator Willer Bordon (v zadnjih časih je bil v dokajšnjem sozvočju z Dinijem), ki napoveduje svojo kandidaturo za rimskega župana. Teden potem pa bo senatni volilni odbor obravnaval pritožbo o tolmačenju 3-odstotnega praga za izvolitev v zgornji dom, ki je predviden v sedanjem zakonu. V primeru, da bi bila pritožba sprejeta (čeprav ne kaže, da bi bilo možnosti veliko) bi se leva sredina v zgornjem domu nekoliko okrepila, v tem primeru bi tudi Prodi lahko bolj sproščeno zadihal.

Politična slika v Italiji bi lahko bila čez nekaj tednov jasnejša, morda pa tudi še bolj zamegljena in nejasna kot doslej. Težave in nejasnosti so v precejšnji meri posledica volilnega zakona, ki ga je tik pred koncem prejšnje mandatne dobe desna sredina vsilila v parlamentu in ki je znatno prispeval k zastrupitvi (ni naključje, da je njegov pobudnik Roberto Calderoli priznal, da je zakon »prava svinjarija«) odnosov na italijanski politični sceni. Kako se izvleči iz sedanjega nevarnega godlje, ni jasno nikomur, tudi ker vsaka stranka brez izjeme napeljuje predvsem vodo na svoj mlin in je veliko manj pozorna za interese celotne skupnosti. Po drugi strani pa je tudi civilna družba videti razočarana in tako vdana v osudo, da ne pritiska na politiko in je ne spodbuja k iskanju rešitev. Eden od redkih, ki ima nekoliko bolj jasno vizijo, je prav premier Romano Prodi. Čeprav si je (nekaj po lastni krivdi, veliko po krivdi prepirljivih koalicijskih partnerjev) zapravljal del zaupanja ljudi, ki ga je užival takoj po izvolitvi, je pa s svojimi ukrepi omogočil Italiji, da ni potonila zaradi posledic petletne Berlusconijske vlade. Skupaj z gospodarskim ministrom Tommasom Padoo Schioppo sta sanirala bilanco, postavila sta temelj za manj bolečo reformo socialne države, sedaj se zavzemata, da bi dvignila kupno moč tistih, ki imajo nizke prihodke. Morda ni to cilj, ki bi lahko ogrel srca in motiviral razočarane in v usodo vdane, vendar v sedanjih razmerah tudi ni tako malo. Tudi glede na to, kar ponujajo drugi.

NAVKLJUB STALNIM NAPOVEDIM O PADCU VLADE

Prodi si je tokrat lahko privoščil rezino »panettona«

VOJMR TAVČAR

SARABANDA

- * trafika
- * časopisi
- * papirnica

PROSEK - Ul. S. Nazario 44 - Tel. / Fax 040.225961

cenitve,
nasveti za nepremičnine,
kupoprodaja

TRST
Ul. Cicerone 8, Tel. 040 662111
Fax. 040 634301
www.immobiliarepuntocasa.it

martina

JESTVINE

Srečno 2008

Bazovica Ul. Gruden, 39 TEL. 040.9220109

Agraria Agrososic S.r.l.

na Bazoviški cesti št. 2 - OPČINE
Tel./fax 040.213760

Trgovina Konfekcije
Draga
Sancin Karolina
Tel. 040 228133
Boljunec, 391

■ PRAZNJENJE GREZNIC
IN ČISTILNIH NAPRAV

■ ČIŠČENJE
ODTOČNIH KANALOV
Z VODNIM PRITISKOM

■ PREGLEDI S TV KAMERO
IN ZIDARSKA DELA

V NOVI OBRTNI CONI ZGONIK
PROSEŠKA POSTAJA 29/C
TEL. 040 25280113 - FAX 0402528124
e-mail: info@danev.it

gradbeni material
CELESTINO DANIELI snc
Paolo Iscra Skerl e C.
Opčine - Dunajska cesta 19B, Tel/Fax: 040/213963

IZOLACIJSKI MATERIAL - SREDSTVA PROTI VLAGI
VODNI IZOLATORJI - ŠAMOTNI MATERIAL - ODOČNE CEVI

peč na drva

pizzeria - bar - gostilna

»VETO«

DEBENJAK NADA snc

TIPIČNE DOMAČE JEDI DIVJAČINA

OPČINE
Proseška ulica 35
Tel. 040.211629
ob torkih zaprto

Hotel Restauracija

Sonia S.r.l.

Domjo 47 Tel. 040.820229
www.albergosonia.it info@albergosonia.it

PREHRAMBENI
DISKONT

MIMA
Snc

SREČNO NOVO LETO!
FERNETIČI 24 REPENTABOR
TEL. 040.2176832

BARVE
FURLAN & MILIČ

BARVE - STENSKÉ TAPETE - TOPLJ PODI - SONČNE ZAVESE - KOMARNIKI
Opčine - Dunajska cesta 56A - Tel. 040.212168

GOSTILNA
VALERIA
od leta 1904

odprti vsak dan

Dunajska cesta 52 • 34151 Opčine
tel. 040 211 204

»BAR
KANARIN«

želi vsem
srečno novo leto

OPČINE,
DUNAJSKA cesta 50/A
Tel. 040 212147

termoideale

Obrtna cona Dolina 547/1
www.termoideale.it

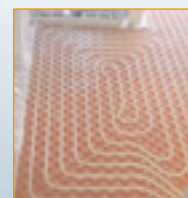

Svojim strankam se zahvaljujemo za zaupanje,
vsem pa voščimo

**vesele praznike in
uspehov polno leto 2008!**

Zelena Stevilka
800 913 420

040 8325073 TEL/FAX
info@termoideale.it

TERMIČNE in FOTOVOLTAIČNE NAPELJAVE - ALTERNATIVNI ENERGETSKI VIRI - SISTEMI ZA ENERGETSKO VARČEVANJE

eto! Vesel 2008!

TRGOVINA
Kosmina Sergij

*tu, hi-fi, gospodinjski
stroji tudi za ugradnjo*

NABREŽINA CENTER - TEL. 040200123

VITAL

Servisi za podjetja
in privatnike za tržaško
in goriško pokrajino

PESEK 42
34012 Občina Dolina
Tel. 040 226868 - Fax 040 226791
e-mail: vitalcoop@tin.it
www.vitalcoop.net

Residence **Gruden**

**S
r
e
č
n
o**

Praprot, 14

2
0
0
8

tel. 040/200151

MAIDA FRIZERSKI SALON

UNISEX PRIČESKE
NEVESTE: ureditev pričeske na domu

ob sobotah 8.00 - 16.30
OPČINE (TS) - Tel. 040211359 - Proseška ul./Via di Prosecco 20

PAHOR

Prodaja barvnih
in nebarvnih kovin

Ul. Grado 64 - TRŽIČ (GO)
zraven Kinemapa
Tel. 0481-40469 - 43423 * Fax 0481-40570
www.pahor.it * e-mail: info@pahor.it

**BAR
AL 4VENTI**

Ul. Galvani 16 - TRŽIČ (GO)
Nasproti bolnice)

KAVARNA IN SNACK-BAR
ČAKAMO VAS!!

SREČNO NOVO LETO

PEPROJECT
COMPUTERS

Dunajska cesta, 544 34016 Opčine TRST
tel. 040 214472 fax 0402159294
http://www.peproject.com e-mail: posta@peproject.com

TAC S.A.S.
GRUDEN MATEJ & C.
SESLJAN 24/I - TEL. 040.299259

**gradbeni
material**

VW Audi VW
GOSPODARSKA VOZILA

GUŠTIN
SERVICE PARTNER

Pooblaščenca Mehanična Delavnica in Avtokaroserijska

OBRTNA CONA "ZGONIK"
Ul. Proseška Postaja, 29/a - Zgonik (TS)
Tel. 040.225343

Vsem srečno 2008!

nerofumo

ZADRUGA DIMNIKARJEV

ČIŠČENJE IN POSEG Z VIDEOKAMERO
VSEH VRST DIMNIKOV.
IZDAJANJE POTRDIL PO ZAKONSKIH PREDPISIH

33100 VIDEM - Ul. C. Percoto 23
Tel. 0432-204276 - Fax 0432-202484
za TRST - Mob. 3402566949

GOSTILNA GUSTIN

ZGONIK 3/A Tel. 040.229123
domača kuhinja - pizza iz krušne peči

Gradbeno podjetje in izkopi

**BIZJAK
BORIS**

Nabrežina kamnolomi 83/A
Tel. 040.200103
Fax 040.202415 - Mob. 335 6939992

**Srečno in uspešno
2008**

Cunja Group
www.cunjagroup.com
Forwarding & Logistics Company

POMEMBNE, A NAM NEPOZNANE TRŽAČANKE

Breda Šček Orel

(skladateljica, 1883 - 1968)

Breda Šček Orel (levo) in na koncertu v Umetniškem klubu v Trstu 22. junija 1931 (spodaj)

Breda Ščekova je ena izmed redkih slovenskih skladateljic. Na splošno se je na Slovenskem malo žena posvetilo komponiranju. Tudi Breda Ščekova se ni omejila samo na to glasbeno zvrst; bila je tudi zelo dobra pevka, nastopala je kot mezzosopranistka in kot solistka požela zaslužena priznanja. Zelo znana je tudi kot pevodkinja in organistka. Njeno ustvarjanje in poustvarjanje na glasbenem področju je bilo zelo široko zastavljeno in obenem vedno tudi kakovostno, pa naj je bilo namenjeno širokim ljudskim plastem, posebno na podežlju, ali zahtevnemu občinstvu.

Breda se je rodila v Trstu 20. avgusta l.1893. Njen oče železniški strojevodja Jožef Šček je bil po rodu Vipavec, mati Vincencija Kante pa kraševka iz bližine Trsta; po njej je Breda podedovala svoj glasbeni talent. Bila je predzadnja od dvanajstih Ščekovih otrok. Ob rojstvu je dobila ime Friderika, klicali pa so jo vedno Frida. Breda, ime s katerim je danes znana tako v glasbenem svetu kot tudi v javnem življenju, se je rodilo z njeno glasbo in postalo njeno edino ime. Pavle Merkù je v Biltenu Društva slovenskih skladateljev ob njeni smrti l.1968 (št. 2) zapisal, da ji ga je predlagal Fran Saleški Finžgar in jo tudi prepričal, da ga je sprejela, ko je začela objavljati svoja glasbena dela. Postala je torej Breda Šček, in s tem imenom je od takrat povsod zapisana.

Že kot otrok se je Frida razlikovala od svojih sovrstnic. Nikdar je ni zanimala igra s punčkami. Najraje je posedala ob kuhinjski mizi in na njej »igrala klavir«, tako da je s prsti bobnala po leseni plošči, zaradi česar so jo prstki zvečer močno boleli. Od babice in mame se je že zelo zgodaj naučila dosti pesmi, ki jih je rada prepevala. Ded njene matere Tomaž Kante je bil na Krasu daleč naokoli znan kot odličen cerkveni pevec. Zbiral je ljudske napeve in imel že l.1821 debelo knjižico lastnoročno napisanih narodnih pesmi. Izročilo pravi, da je tudi sam kaj zložil. Bil je v svoji vasi edini pismen. Nekaj besedil, ki jih je zapisal, hrani danes Slovenska Akademija znanosti in umetnosti (SAZU) v Ljubljani.

Osnovno šolo je Frida obiskovala v Trstu, kjer se je vestno in pridno učila pisanja, branja in vseh ostalih šolskih predmetov, ob tem pa vedno mislila na glasbo. Menda je komaj enajst let stara zložila svojo prvo skladbo. Ni je sicer mogla zapisati, saj not še ni poznala, zato jo je zapela. Bil je valček, ki ga je zapisala šele mnogo pozneje.

Življenje v veliki Ščekovi družini je bila skromno. Težko bi Fridi kupili klavir, ki si ga je močno želela, ko bi jim ne priskočil na pomoč materin stric, premožen mizar v Trstu. S stričevim denarjem so Ščekovi kupili Fridi pravi klavir in jo vpisali v italijansko glasbeno šolo Catolla v Trstu. Slovenske takrat še ni bilo. Štirinajstletna Frida je takrat dolge ure presedela pri klavirju, da jo je morala mati s silo odgnati proč. Z denarjem iz stričeve zapuščine so si Ščekovi postavili v Gorici hišo in se l.1968 preselili tja. Tam je Frida nadaljevala šolanje na učiteljskišči. Na slovenski glasbeni šoli Pevskega in glasbenega društva se je učila klavir pri goriškem glasbenem pedagogu Emilu Komelu. Bilo je to v času prvega razmaha slovenskega glasbenega življenja na Primorskem. Glasbena matica v Ljubljani je imela za seboj že več desetletij uspešnega delovanja, ko se se tudi druga mesta odločila za podobne glasbene ustanove.

L.1908 se je rodilo v Gorici Pevsko in glasbeno društvo, ki je imelo drugačno ime, a enak program kakor Ljubljana, torej tudi glasbeno šolo. Po treh letih klavirja, se je staršem zdelo, da zna dovolj, zato je v glasbeno šolo niso več vpisali, nadaljevala pa je šolanje na učiteljskišči.

Že kmalu po prihodu v Gorico, se je Fridino življenje nepričakovano zasukalo v novo smer. Viri navajajo, da je prišel nekoga dne k Ščekovim domov furlanski farni župnik g. Ziach in ukazal petnajstletni Fridi, naj mu zaigra kaj na klavir. Pogum-

no je zaigrala Mlade vojake in župnik jo je sprejel v službo kot organistko z letno plačo 120 florintov. Breda je res že prej igrala klavir, orgel pa še nikdar ni preizkusila, zato se je ves teden pred prvim nastopom v cerkvi sama pridno učila orgljanja in rabe orgelskih pedalov. V.S.R. (Vida Rufolf) je l.1938 v Ženskem svetu (str. 143) zapisala, da ji je pri prvi maši, ki jo je vodila »kar dobro šlo od rok - in nog«; bilo je to v župni cerkvi pri sv. Vidu na Placuti.

Svoj prvi pevski zbor je Frida ustanovila že na učiteljskišči. Bil je kvartet in z njim je tudi javno nastopala. Odtlej so jo vabili kot pevovodkinjo v razne kraje. Vodila je zbor Marijine kongregacije, v župni cerkvi deklinški in moški zbor, v stolnici moški kvartet in še mešani zbor v Podgori pri Gorici. V stolnici so bili pevci kvarteta že starejši bradati pevci, ki so mladi Fridi nadeli šaljivo furlansko ime »la fisula«, to je »la piccola« ali po naše »ta mala«. Vse to zahtevno delo pa ni vplivalo na njen šolski uspeh. Maturo na goriškem učiteljskišči je l.1912 opravila z odliko in pridobila pravico do poučevanja v slovenskem, italijanskem in nemškem jeziku. Prvo učiteljsko službo je dobila v Števerjanu v Brdih (l.1912-13). V Bukovici in Štandrežu je poučevala v letih 1913 do 1916. Njena glasbena dejavnost je stopila v ozadje, pri manjkovalo je časa zanjo. Izbruh svetovne vojne in bližina fronte sta spremenili tudi tok njenega življenja. Družina se je iz Gorice umaknila v Trst, kjer je Frida dobila najprej službo v Škednju (1916 - 1924), potem v Dolini (1924 - 1926), v Slivnem (1926 - 1930), l.1930 pa v Materadi v Istri. S svojim narodnim delom si je nakopala nenačelnost italijanskih oblasti, zato je tako pogosto romala z enega službenega mesta na drugo. Takoj po prihodu v Trst je vodila Ciril-Metodov zbor pri Sv. Ivanu, cerkvene zборе na Proseku, v Ospu, na Repentabru in drugod. Leta 1927. je skupno s prof. Emilom Adamičem predavala na tečaju za pevovodje ter zboru Zveze učiteljskih društev v Italiji.

Pri mašah, kjer so peli slovensko, je zelo rada zaigrala stare ljudske božične pesmi, med njimi tudi Kaj se vam zdi, pastirčki vi? V Gorici so pri sv. Vidu peli te pesmi pri maši ob šestih zjutraj. Tam je bil skupaj s Ščekovo v njenih prvih službenih letih za kaplana skladatelj David Doktorič, ki je nasprotoval polpreteklemu živahnemu cerkvenemu petju in se močno zavzel za novo ceciljansko gibanje, zato je prepovedal stare božične pesmi. Mlada organistka ga je ubogala, niso se pa s tem sprijaznili ljudje, posebno stari ne. Pritožili so se, da ne občutijo pravega božičnega razpoloženja, če se ne pojejo stare božične pesmi. Organistka je napisala in poslala gospodu kaplanu prošnjo, da bi se smela stara pesem spet igrati. Kaplan Doktorič je odgovoril: »Dovolim, da se zapoje enkrat in sicer samo ena kitica«.

V odmaknjeni istrski Materadi, kamor so jo premestili l.1930. je ostala le malo časa, takoj je prejela nov dekret. Posla-

li so jo na jug, v kalabriško vas Vaccirizzo Albanese, kamor pa ni odšla; mesto je odklonila. Sledil je odpust iz vseh šol v Italiji, kar je takrat doletelo vse narodnozavedne slovenske učiteljice. S starši se je preselila k bratu Virgilu, župniku v Avberju, in vložila prošnjo za potni list, na katerega pa je čakala cela štiri leta, medtem je poučevala verouk, vodila pevski zbor in pridno komponirala.

Že prej je poleg učiteljske službe pridno študirala. Po petih letih študija na zborovodskem oddelku tržaškega konservatorija Giuseppe Tartini je z odliko napravila izpit za poučevanje zborovskega petja na srednjih šolah. Predsednik komisije je bil znani skladatelj Antonio Slareglia.

Medtem je študirala solopetje na zasebni glasbeni šoli Tine Bendazzi Garulli, kontrapunkt in kompozicijo pa pri njenem sinu znanem skladatelju Valdu Garulliju. Vendar je to še ni zadovoljilo. Svoje študije je nadaljevala na konservatoriju Giovanni Battista Martini v Bologni, kjer je šest let pozneje (l.1930) položila državni izpit iz solopetja. Kot koncertna pevka je dobivala zelo pohvalne ocene. Pri italijanskem Umetniškem krožku (Circolo artistico) v Trstu je pela svoje izvirne italijanske samospeve na besedila Giovannija Pascolija in slovenske samospeve in priredbe slovenskih ljudskih pesmi v italijanskem prevodu. V Trstu so bile javno predvajane tudi nekatere njene instrumentalne skladbe in nekaj klavirskih del. Večkrat je omenjena njena Mala suita za komorni godalni orkester, (izvajana l.1931 v Trstu), katere rokopis se je izgubil po oddaji na ljubljanskem Radiu, ki jo je pripravil Drago Mario Šijanec, o čemer poroča Pavle Merkù v Biltenu Društva slovenskih skladateljev l.1968.

Po štiriletnem čakanju na potni list, se je l.1934 z možem Silvestrom Orlom preselila v Jugoslavijo. Učiteljsko službo je dobila v Ločah pri Poljčanah. Ves svoj prosti čas je posvetila komponiranju. Tik pred drugo svetovno vojno se je l.1940 preselila v Ljubljano, kjer je potem do l.1948, ko se je upokojila, poučevala na osnovni šoli na Viču, stanovala pa je v bližnji Rožni dolini. Ves ta čas in tudi še po upokojitvi je vodila pevске zборе. Kot skladateljica je bila izredno plodovita. Pavle Merkù je zapisal, da obsega seznam njenih skladb 654 del. Zorko Prelovec piše, da je Ščekova po produktivnosti prekosila celo Emila Adamiča.

Njene skladbe segajo v čas od l.1925 naprej. Ocenjevali so jih ugledni slovenski glasbeniki, med njimi Lucijan Marija Škerjanc, Stanko Premrl, Matija Tomc, Ivan

Klemenčič, Ivan Grbec in Zorko Prelovec. Vsi soglašajo v oceni, da je njena glasbena govorica samonikla, izvirna, v njej se odraža veliko strokovno in kompozicijsko tehnično znanje. Njena usmerjenost je precej izrazito novoromantična. Včasih uporablja prost diatonični stavek, spet drugič pa pusti svoji domišljiji prosto pot, da se v skladbi razživi. Njen opus sega od krajših pesmic do obsežnih zbirk pesmi za zборе, kantat in samospenov do instrumentalnih skladb. Zname so njene zborovske skladbe, tako cerkvene kot posvetne.

Že 8. maja l.1932 je Škerjanc zapisal, da so temeljne poteze njenega komponiranja »preprostost, nežnost, odkritosrčnost in sveža, dostopna, melodična invencija«. Ob izidu zbirke Vidim voznika, v kateri so zbrane večinoma nepoznane pesmi, meni isti kritik, da »Bredi ne gre odrekati okusa, znanja, spretnosti in predvsem tudi dobre, neumorne volje«. Zelo ugoden odmev je doživela tudi zbirka Čez Pohorje sinje, kjer najdemo v vseh pesmih pristno občutje (L.M.Škerjanc), medtem ko je ocenjevalec v Učiteljskem tovarišu o isti zbirki zapisal: »Na mehko in sanjavo besedilo je ustvarila Breda osem mehkih sanjavih samospenov. Odlikuje jih pristnost, pri tem pa ne trpi invencija. In: stvari so sprevne.« Ivan Grbec je zapisal: »Tvorba ilustrira vsako misel v pesmi, vsak dogodek - besedo.«

Zelo pohvalne so tudi ocene Stanka Premrla. O cerkveni zbirki V Nazaretu roža rase je pisal: »Te pesmi moram zelo pohvaliti. Pesmi niso zložene po enem kopitu, temveč se vsaka zase točno odraža od svoje sosedice. Če katere, zaslužijo te pesmi Breda Šček, da pridejo kar na moč na naše kore.« Še bolj poglobljena je Premrlova ocena zbirke Raste mi, raste, o kateri piše: »Pesmi so zapete s srcem in izredno toploto. Vse je izdelano z neko sigurnostjo in rutino, ki imponira. Kakor v besedilih zveni vsa ta glasba resnično pesniško, da nas prevzame. Vsak samospev je svojevrstna umetnina.« L.1938 meni Premrl o njeni zbirki Trnje venec: »Skladbe so na videz preproste, a imajo pristno, bogato vsebino. Imitacije, ki jih skladateljica v več pesmih rabi, skladbe prijetno požive. Zadnja pesem, zložena za moški zbor, je kar iz enega kora vlita, vzorna. Skladateljici Ščekovi je treba priznati, da je vendarle v mnogem svoja, izvirna in so zaradi tega njene skladbe tudi iz tega stališča vredne pozornosti, priporočila in izvajanja.« Grbec je ob neki priložnosti zapisal (Slovenec, 11.nov.1935): »Spev je zgrajen z veliko spretnostjo. Polno zanosa je spremljanje, ki je bolj orkestralno kot klavirsko: široke, polne harmonije, nasičene z glasovno barvo, ki se nenehno preliva iz akorda v akord...«.

Dolga desetletja so tako posvetni kot cerkveni zbori uvrščali v svoje programe številne skladbe Brede Ščekove, ker so bile bogate, sočne in žive. Glasbeni zgodovinar Stanko Trobina označuje njeno glasbo: »Ščekovo odlikujejo poleg velike plodovitosti tudi muzikalnost in prijetna domačnost. Njena harmonizacija je okusna in lepa, pesmi so poljudne in učinkovite.«

Zanimivo je, da je napisala Ščekova mnogo samospenov, ki so izšli v zbirkah in tudi posameznih, posebno še, ker so pri nas na Primorskem skladatelji pisali predvsem za zbor in včasih za instrumente, je ob stoletnici njenega rojstva zapisal Zorko Harej (KGMD 1993). Za posvetne kompozicije je izbirala verze slovenskih pesnikov, Prešerna, Levstika, Gregorčiča, Kosovela, Kajuha in drugih, za cerkvene pa Staniča, Malija, Terčelja in še koga. Veliko njenih skladb je ostalo v rokopisu, med njimi kantata Hasanaginica za zbor, sole in orgle. Njene samospeve so peli znani slovenski pevci, posebno so cenili tiste, ki so nastali na Prešernove in Kosovelove verze.

Skoraj do zadnjega je Breda Ščekova spremljala glasbeno dogajanje in ga komentirala, vse dokler je ni zadnji dan l.1967 zadela kap, po kateri si ni več opomogla. 11. marca l.1968 je umrla v ljubljanski bolnišnici. Na njeno željo so jo pokopali v Avberju, kjer počiva tudi njen že dvajset let prej umrl brat Virgil Šček.

Lelja Rehar Sancin

RESNIČNE ZGODBE O ŽIVLJENJU Z GORIŠKO MEJO

Mejo zarisovali pijani vojaki, od tod neživljenjske razmejitve

Ljudje, ki živijo v neposredni bližini slovensko-italijanske meje, so šestdesetletno obdobje meje med Goricama doživljali drugače kot ostali. Krojila je njihovo življenje. V lastnih domovih so bili zastraženi, vsak obisk je bil strogo nadzorovan. Dve sogovornici, ki sta mejo doživljali kot del svojega vsakdana, pripovedujeta o načinu življenja, ki je za današnji čas nepojmljiv. Njuni zgodbi sta si v marsičem podobni: obe sta rojeni v Gorici, z družinama sta se ob vzpostavitvi meje še čisto majhni preselili na drugo stran, v tedaj jugoslovansko Novo Gorico. Kot otroka sta doživljali stisko staršev ob pomanjkanju vsega na novogoriški strani meje in obnem vedeli, da imajo na drugi strani meje dobrine, katerih še nista niti videli, kaj šele okusili. Mirjam Šaver je skoraj štiri desetletja živel v hiši ob šempetrskem mejnem prehodu, Ida Baštjančič pa še vedno živi v hiši ob meji na Erjavčevi ulici v Novi Gorici.

Meja v Šempetru

Mirjam Šaver je bila leta 1944 rojena v Gorici. Njena družina se je ob vzpostavitvi meje preselila v Šempeter, v hišo, ki se nahaja tik ob meji, v neposredni bližini sedanjega mejnega prehoda Šempeter. Hiša je ostala pod Jugoslavijo, dostopna cesta do nje pa pod Italijo. Šempetrci vedo povedati, da so mejo zarisovali pijani ameriški vojaki, od tod naj bi izhajalo veliko neživljenjskih razmejitev. Šaverjevi so tako do hiše lahko dostopali le preko tujih njiv, saj jim druge dostopne ceste 60 let ni nihče uredil. Hišo pa so morali tudi spremeniti: vhod je bilo potrebno narediti tam, kjer je bila prej zadnja stran, pravi vhod pa so morali zazidati.

Prve besede: stoj ali streljam

»Med cesto in hišo so postavili meter in pol visoko bodečo žico. Prva leta nismo smeli odpreti niti polken na oknih, ki so gledala proti Italiji. To so bila zelo huda leta, ves čas smo bili zastraženi, graničarji so nas pazili spredaj in zadaj. V sosednjo hišo so vselili vojake. Prve besede v srbsko-hrvaškem jeziku, ki smo se jih naučili, so bile "Stoj ili pucam!" (Stoj ali streljam),« se spominja Šaverjeva.

»Ko smo začeli hoditi v šolo, me nobena od sošolk ni smela priti obiskat. Ko pa sem malo odrasla, me noben fant ni smel spremljati do doma. Vsakogar so namreč legitimirali, velikokrat pa tudi odpeljali na zaslivanje v karavlo. Dolga leta smo bili nadzorovani 24 ur dnevno. Na vse to pa smo se počasi tudi privadili,« pripoveduje sogovornica, ki o vsem povedanem najde tudi pozitivno plat: hišo so lahko pustili nezaklenjeno, nikoli jih nihče ni prišel okraati.

Pod žico kotalili pomaranče

Med vsemi spomini na življenje v hiši na meji se Šaverjeva osredotoči na dva dogodka: prvi se je pripetil, ko je bila še dekle: »Večina našega sorodstva je ostala v Gorici, meja pa je bila praktično hermetično zaprta do leta 1951. S sorodniki iz Gorice smo se zato dogovorili, da se bomo enkrat mesečno srečevali na sedanjem mejnem prehodu Šempeter. Takrat je bila čez cesto, kjer je sedaj mejni prehod, postavljena bodeča žica.« Na italijanski strani so tako stali sorodniki, na jugoslovanski strani pa Šaverjevi. Bodeči žici so se lahko približali največ na 20 metrov in si od tam pomahali. »Ob neki priložnosti - mislim, da je bil božič - pa je teta prinesla s seboj pomaranče. Stražar je bil takrat tako dober, da je dovolil, da greva samo medve s sestro, bili sva še zelo majhni, bližje k žici. Teta nama je pomaranče zakotalila pod žico. Takrat sem jih videla prvič v življenju. Še sedaj vidim ta prizor: dve pomaranči sta se uspeli prebiti na našo stran, ostale pa so se zagozdile med bodečo žico. Stražar nama ni dovolil, da bi jih izbežale ven. Kako nama je bilo žal za njimi!« vrejo na dan otroški spomini.

»Bilo me je dobesedno sram«

Drugi dogodek se je pripetil leta

Vojak zarisuje mejo pri Šempetru, v ozadju stavba goriške bolnišnice; spodaj levo Ida Baštjančič, za njo meja, ki teče mimo njenega doma; spodaj desno ulica Tonzig na goriškem Rafutu: ulica v Italiji, hiša levo od mejnega kamna v Sloveniji

FOTO K.M., BUMBACA

1979. Tedaj je bila Mirjam Šaver direktorica na novogoriškem Zavodu za zdravstveno varstvo. Na zavodu so gostili profesorja iz zagrebške veterinarske fakultete, ki je bil v prejšnji Jugoslaviji zelo cenjen strokovnjak za mikrobiologijo. Med obiskom so ga gostitelji - Šaverjeva in še dva sodelavca - peljali tudi na večerjo. Po večerji je profesor Šaverjevi prijazen ponudil prevoz do doma. »Odpeljali so me do hiše, poslovili smo se, profesor je obrnil avto in se odpeljal. Šele naslednji dan sem izvedela, da je profesorja in moje sodelavce 50 metrov stran od naše hiše ustavila vojaška patrulja petih Makedoncev. Imel je zagrebško registrsko tablico, ki je niso poznali. Vse so legitimirali in vprašali, kaj počnejo ob takšni uri zvečer blizu meje. Povedali so, da so mene spremili do doma. To pa očitno ni bilo dovolj, saj so na licu mesta morali izstopiti iz avta, ga tam pustiti in peš oditi na kilometer oddaljeno karavlo, ki se je tedaj nahajala pri sedanjih tehničnih pregledih v Šempetru. Tam so jih zaslíševali do treh ponoči, ko so jih končno izpustili, da so lahko odšli po avto in se odpeljali. Naslednjega dne je profesor želel z avtom čez mejo v Gorico, kar so tedaj vsi iz bivše Jugoslavije to počeli, če so bili v bližini. Na meji so profesorju avto dobesedno razstavili. Očitno so bili o njegovi registraciji v naprej obveščeni. Ko sem za vse

to izvedela, me je bilo pred profesorjem dobesedno sram, vendar nisem mogla čisto nič reagirati,« se spominja Šaverjeva.

Prepustnica: najlepši dokument

»Prva leta po vzpostavitvi meje smo tisti, ki smo živeli v stometrskem mejnem pasu imeli posebne osebne izkaznice, zamenjali so nam jih začel v šestdesetih letih. Takrat pa se je že začela menjati klima, dobili smo prepustnice, sprva smo z njimi lahko štirikrat na mesec prečkali mejo. Prepustnica je bila eden najlepših dokumentov, kar jih je kdaj bilo. Ogromno nam je olajšala. Prvič pa sem prestopila mejo leta 1954, ko sem imela deset let. S starim očetom sva dobila vizo in sva šla obiskat sorodnike,« pripoveduje Šaverjeva.

Tisti, ki stanujejo tik ob meji, so od blizu doživljali tudi poizkuse beguncev, da se prebijajo na zahod, v Italijo. Šaverjeva je tam živel do leta 1980, ko se je preselila v Novo Gorico. »V začetku so to bili naši ljudje, prva leta so jih vojaki tudi streljali, ponoči smo to večkrat slišali. Kasneje pa so prek meje bežali Poljaki, Čehi, Madžari. Niso jih več streljali, so pa tekli za njimi. Na eni strani je bila na meji sprva živa meja, begunci so jo kar preskočili. Ko so kasneje tam naredili visok zid, pa so večino polovili. Zadnja leta, ko je tam zelena meja, pa v Italijo bežijo vzhodnjaki,«

pravi sogovornica. »Enkrat se je zgodilo, da je oče v kleti naše hiše našel dva begunca, ki sta se tja skrila. Vsi so se izjemno ustrašili drug drugega. Prosila sta očeta, naj ju ne prijavi, obljubila sta, da bosta takoj izgini-la.«

»Vedno sem si želela, da bi bil konec te meje, Nisem pa mislila, da bo tako hitro prišlo do tega. Ta meja je bila tako huda, če samo pomisliš, kako so bile takratne človekove pravice! Vedno smo se jo bali prestopiti. Ne glede na to, ali smo kaj kupili ali ne, smo se počutili kot kriminalci. Zato se mi zdi tako čudno, da tako hitro prihaja do odprave mejne kontrole. Meja v glavah pa še vedno ostaja. Potreben bo še čas. Ko bo odpravljena kontrola na meji, bom prvič šla do hiše po cesti, ki je sedaj že zaraščena,« zaključuje svoje spomine Mirjam Šaver.

Meja v Novi Gorici

V hiši na Erjavčevi ulici v Novi Gorici, ki jo od državne meje z Italijo ločuje le železniška proga, živi 61-letna Ida Baštjančič z družino. Rojena je v Gorici, od koder je doma njena mati, oče pa je iz Števerjana. Ko je leta 1947 nastajala meja, sta se njen oče in brat odločila, da bo družina živel v tedanji Jugoslaviji. Naselili so se v hiši na Erjavčevi ulici; mala Ida je tedaj imela eno leto. »Vsi moji sorodniki so ostali v

Gorici. Predvsem mama se ni mogla sprijazniti s tem, da je na drugi strani meje pustila način življenja, ki ga je poznala, in prijateljice. Do leta 1954, ko smo prvič lahko odšli čez mejo v Gorico, z njimi ni mogla imeti nobenega stika. Veliko je prejkala tista leta. Bilo je tako, kot če bi šli v Ameriko. Četudi smo bili blizu, smo si bili v resnici zelo daleč,« pripoveduje Baštjančičeva.

Otroške oči so tista leta videle prizore, ki jih ne bi smele, otroška igra pa je bila zaznamovana s pogledom na bodečo žico, ki je ograjala mejo le nekaj metrov stran od domačega dvorišča, ter na vojake s puškami. »V zgodnjih petdesetih letih so mejo stražili vojaki s puškami. Nobene možnosti ni bilo, da bi se meji približali. Marsikdo je poizkusil in tam tudi pustil življenje. Trupla ubitih ubežnikov so nato tudi po nekaj dni puščali na bodeči žici, v opomin drugim,« se nerada spominja gospa Ida. »Če je kdo prišel na obisk za več dni, ga je bilo potrebno prijaviti na policijo. Takrat je imela prostore na železniški postaji. Izvajali so zelo strog nadzor nad tem, kdo se giblje v mejnem pasu. Vsak dan so mimo naše hiše hodili vojaki, ki so stražili nad železniškim tunelom in na Kostanjevici. Z nekaterimi vojaki smo se nato tudi spoprijateljili, moja sosedja si je z enim izmed njih celo dopisovala.« V okolici je bilo nekaj vojaških karavel, kamor so vojaki vodili na zaslivanje sumljive ljudi.

Srečanja prek žičnate mreže

Sogovornica se kljub grenkim spominom na mejo, ki je razdelila družino, ob naslednji zgodbi nasmeje: »Moralo je biti kmalu po letu 1950. Na sedanjem mejnem prehodu Erjavčeva je bil zid, nad njim žičnata mreža. Dve od mojih tet sta iz Gorice prišli do meje, mi pa smo z dovoljenjem vojakov stali malo odmaknjeni od zidu. Ena od tet je imela s seboj paket kave. Tedaj se je pri nas ni dobilo. Hotela jo je vreči mami čez mejo. Mama je vprašala vojaka za dovoljenje, ta ji je čez nekaj časa odgovoril: »Baci!« (Vrzi!) Mama pa ni razumela in je mislila, da je vojak odklonil in ostala je brez kave. Na ta račun smo se potem še večkrat smejali!«

Čez mejo v Gorico so prvič odšli leta 1954. Ida je z očetom obiskala njegove sestre in brate. Takrat je prvič v življenju videla banane. »Kasneje prepustnice so bile pravi luksuz, saj smo lahko v Gorico šli štirikrat mesečno. Končno smo lahko obiskovali sorodnike. Zelo natančno smo morali preračunati tiste štiri prehode, da nismo zamudili kakšnega rojstnega dne sorodnikov ali česa drugega. Prehod je bil samo v Rožni Dolini in cariniki so vsakogar kar dobro pregledali. V "tujini" je bilo dovoljeno ostati 48 ur in oče me je za dva dni pustil pri sorodnikih. To so bile zame prave počitnice,« se spominja Baštjančičeva.

Čez mejo bežale cele družine

Okrog leta 1960 so čez mejo bežali tudi njeni vrstniki, najlažja pot je bila čez železniški tunel na Erjavčevi. Kasneje pa tudi drugi begunci. Velikokrat so se pred prebegom čez mejo skrivali v okolici hiše Baštjančičevih. »Okrog leta 1986 je bilo, ko sem nekega jutra pred hišo zagledala moškega v samih nogavicah,« se spominja Baštjančičeva. S prstom na ustnicah jo je prosil, naj bo tiho, saj so ga lovili. »Skri-val se je dobro uro, nato pa je stekel za dvoriščem. Potem pa so ga ujeli. V tistem obdobju smo videvali cele družine, tudi z majhnimi otroki, ki so bežale čez mejo.«

»Danes, po ukinitvi meje, se mi zdi skoraj neresnično, da se lahko svobodno premikamo in gremo in pridemo, kadar in kakor hočemo. Žal mi je, ker so vse te omejitve zavirale odnose med ljudmi ob meji, posebno med sorodniki, ki jih je meja ločila in tudi odtujila. Prava škoda, da se to ni zgodilo že veliko prej in ne šele po 60 letih!« Pogovor Baštjančičeva zaključuje s humorjem: »Vsakič, ko te zadnje dni prestopim mejo in pri tem pomolim tisti dokument proti policistu, si mislim: dolgo me ne boš več kontroliral, samo do dvajsetega se bova še gledala!«

Katja Munih

KULTURNI Stiki

Ob izteku tretje izvedbe Natečaja za zborovske skladbe za nagrado Ignacija Ote smo prosili predsednika ocenjevalne komisije, uglednega dirigenta in skladatelja Adija Daneva, za nekaj misli o natečaju samem in njegov pogled na zborovstvo v zamejstvu.

Tudi letos je bil cilj natečaja spodbujanje ustvarjalnosti na glasbenem področju, s posebnim poudarkom na zborovskega petje. Lepo je, da se to dela v imenu Ignacija Ote, našega neutrudljivega kulturnega delavca na Tržaškem.

Ob tej priliki bi rad izrazil nekaj misli.

Slovenska pesem!

V času čitalnic je zborovsko petje na Tržaškem bilo zelo razširjeno. Ni bilo slovenskega društva, da ne bi imelo svojega zbora. Z ljubeznijo do petja so naši ljudje izražali predvsem ponos, da smo Slovenci. To so bili časi, ko so naši ljudje živeli v eni sami državi, pod avstrijskim cesarstvom, ki je bilo kljub absolutistični usmerjenosti v osnovi pravna država. Ljubljanska Glasbena matica je skrbno oživljala in širila lepo slovensko pesem. Za nas Primorci, ki smo že takrat na lastni koži čutili pritisk naših sosedov, je delovanje Glasbene matice bilo posebno važno.

Kljub težavam se je konec devetnajstega stoletja slovenski živelj v Trstu precej razvil, naš ekonomski, finančni in kulturni potencial je bil zelo visok. Trst je veljal za največje slovensko mesto. Za naše glasbeno življenje so skrbeli mojstri kot Hajdrih, Volarič, Mirk, Polič in seveda Kogoj. Pogosto so slovenski koncerti dosegli tako visoko raven, da so kljubovali laškemu uradnemu glasbenemu delovanju, ki je bilo v rokah naših someščanov. Narodni dom, Fabianijeva mojstrovina v središču mesta, je s svojim kulturnim, gospodarskim in političnim delovanjem pričala, da je Trst glavno središče obširnega slovenskega Primorja. Do tistega usodnega 13. julija 1920, ko so jo črnosrajčniki požgali.

Po tej neizmerni katastrofi, je bila škoda nepopravljivo huda. Slovenski živelj se je z velikimi težavami počasi le začel organizirati. Tudi zamejsko zborovsko petje se je tako znašlo v središču tega obnovitvenega procesa. Zborovsko petje – prav ta glasbena oblika – je takrat ponudilo skupek takojšnjih, nenadomestljivih, učinkovitih, neposrednih in osnovnih odgovorov na probleme našega življenjskega obstoja. Petje gre naravnost v srce. Njegovo sporočilo je jedrnat, lahko, natančno in hkrati preprosto, vsakomur razumljivo, ki z lahkoto takoj prevzame širšo javnost. Poleg tega je lahko še zabavno in razvedrilno. Zahteva le malo poslušna in še manj glasu. In nazadnje – kar je zelo pomembno – je zelo poceni, pravzaprav zastonj, ne stane nič! Kakšen velikanski potencial! Uradna glasbena umetnost stane milijone in si jo lahko privoščijo le vladajoči razredi. Za njo tiči velikanski aparat najrazličnejših interesov. Tudi političnih. Odgovor zatiranih je vedno petje, ki lahko postane neverjetno učinkovito. Tako je bilo vse od marseljeze do danes. In tako so naši zamejski ljudje peli.

Peli so povsod, ob vsaki priložnosti. Ob slovesnostih, shodih, v prevodih, na zborovanjih. Peli so na procesijah, pogrebih, v cerkvah, v gostilnah in zakonitih kraških osmicah. Niti ricinovo olje ni za-

MAESTRO ADI DANEV O NAŠEM ZBOROVSTVU

»Spremembra je postala motor našega planeta...«

dušilo naše pesmi, ki je vseskozi donela in motila sen črnosrajčnikov. Izvrstno je opravljala svoje poslanstvo.

Nobenega dvoma ni, da je v takih okoliščinah postala pomembno politično sredstvo, ki je spodbujalo našo zavest o pomenu odpora proti tujemu nasilju. Sporočilo, ki ga je pesem posredovala, je moralo biti jasno; besedilo – natančno, razumljivo in vzpodbudno – je moralo do cela prevzeti duševnost ljudi, ki jim je bilo namenjeno. Kaj se je pelo, je bilo neskončno pomembnejše kot to, kako se je pelo.

Zbori so spet rasli povsod, kjer so se našli zavedni ljudje z veseljem do petja. Pe-

duhu in neporušljivi, neomajeni veri v svobodo in končno rešitev naših težav. V takem razpoloženju, ki je velikokrat prešlo v delirij.

In naša pesem je gospodovala kot kraljica. Nič ji ni manjkalo. Ko da bi bila ustvarjena nalašč za to. Absolutno popolna. Naši ljudje so povsod ploskali, včasih s solzami v očeh, a so navdušeno ploskali in ploskali. Ganjeni in veseli. Primorska poje že leta priča o tem. "Poj, kakor hočeš, samo da poješ!"

Svet pa se vrti. Leta tečejo. Čas beži. Neizprosno beži. Svet, stvari, navade, potrebe, želje, zahteve se spreminjajo. Vse se spreminja. Tudi pritisk na našo stvarnost,

Adi Danev pri vajah v veronski Areni leta 1992

lo se je povsod, tudi v ilegali, v Posebnih bataljonih žalostnega spomina in celo v koncentracijskih taboriščih.

Po drugi svetovni vojni je postal položaj zamejcev spet težji. Množično preseljevanje sosedov je počasi začelo zajedati celo naše ozemlje. Ta položaj je spet privedel do splošne mobilizacije, ki je močno zajela tudi naše zamejsko petje. Načelo, ki ga je naš Ignacij Ota tako navdušeno oznanjal, je bilo: "S slovensko pesmijo jasno povejmo, da smo od nekdaj tukaj doma in tukaj hočemo tudi ostati!" V takem ozračju so se navdušeno zbirali številni zbori. Čeprav sem bil takrat že zaposlen v gledališču La Fenice, sem večkrat prišel domov na Prosek na pevske vaje z zborom V. Mirka. Nastopali smo zelo intenzivno. Če bi me kdo vprašal po motu zborovske dejavnosti tistih časov, bi odgovoril: "Če dihaš, poj in poj, dokler dihaš!"

Kaj pa kakovost petja na nastopih?

Klic po telefonu: "V nedeljo ob sedmih na križadi!" Tam je čakal avtobus s koprsko tablico. Nekam nas je peljal in tam smo spet zapeli, navdušeno, vključeni v kulturni program. Govori, odlikovanja in skupen nastop. Potem fešta: faraonska gostija in slavnostna pojedina! Na koncu smo še vsi skupaj pogumno zapeli, udarili smo jo kot pravi hajduki in skupnem narodnem

vse naše življenje, se spreminja. Spremembra je postala motor našega planeta, jedrsko gorivo, ki vse od kraja potiska in žene, tudi globalizacijo. Kozmični panta rei!

In mi vsi še vedno pojemo, veliko pojemo, a ljudje ploskajo malo manj.

In ploskajo, ko pridejo poslušat. Če pridejo.

Zadnja leta obiskuje Primorsko poje vedno manj ljudi. Dvorane ali cerkve polnijo po večini zbori, ki čakajo na svoj nastop. Ko smo pred časom Nabrežinci nastopili v Drežici, mi je prišlo na misel, da bi prosil, naj dvignejo roko samo tisti, ki ne sodijo k nobenemu zboru. Zdrava pamet mi je to polemično potezo seveda odsvetovala, a sem vendar preštel resnične poslušalce: bilo jih je manj kot dvajset. Zakaj ljudje ne hodijo več poslušat našega petja? Posebno mladina, ki je skoraj ni več videti? Na to vprašanje so mi mnogi odgovorili: "Ker že vnaprej vedo, kaj bodo dobili!" Ljudje božji, zadnji čas je, da kaj peti spremenimo v kako peti! Nam res večer v družbi sedmih, osmih zborov, ki zapojejo skoraj iste pesmi na enak način, nudi kaj novega? Že najneumnejša televizijska oddaja je zanj neprekosljiva konkurenca: ljudje raje ostanejo doma.

Slovenski čitalniški repertoar je ze-

lo resna stvar. Izvajanje zahteva izpiljeno tehnično in vokalno pripravo. Namen, s katerim smo ga vsa ta leta uporabljali, je bil popolnoma drugačen. Njegova resnična moč in lepota sta se nekje zgubili. Spremenili smo ga v orožje, kakor upornik spremeni v orožje cepec ali sekiro. Danes je precej izčrpan in obrabljen. Potrebuje nujno glasbeno in vokalno prenovu, kakršni smo le redko kdaj kos. Na srečanjih med našimi zbori in zbori iz domovine je takoj vidna razlika. Ni rečeno, da so boljši od nas, je pa res, da je bilo za nas iskanje kakovosti skoraj vedno optional. Imeli smo pač drugačne skrbi in težave.

Naši zamejski zbori so vsi amaterski.

Tarejo jih torej značilni problemi amaterstva. Rešitev težav neposredno vpliva na kakovost zbora. Dobra volja ter veselje do petja in družbe sta zagotovo prvi odgovor, saj je to pogosto vse, kar imamo. Naš pevski zbor mora biti družina, krožek iskrenih in veselih prijateljev. Nesloga in prepirljivost, pa tudi nevšečnosti trdega vsakdanjega dela naj ostanejo zunaj vrat. Pevske vaje in javni nastopi naj bodo trenutek sprave, veselja, zadoščenja, sproščenosti, sreče. Brez tega bodo rezultati skromni.

Naši zamejski ljudje ne živijo od petja, ampak od dela. Od vsakdanjega, trdega, pogosto le skromno donosnega dela. Petje, četudi opravlja pomembno poslanstvo, je vsekakor le za povrhu. To moramo dobro razumeti. Zato se moramo najprej vprašati, kaj si v takih okoliščinah lahko pričakujemo. Če bomo o tem imeli jasne pojme, bo težav veliko manj in še manj nesporazumov ali zamer. Jasno določimo, kaj hočemo, kaj bomo delali in kaj lahko desežemo.

Pa tudi, kaj zmoremo. Če je zbor namenjen našim potrebam, recimo domačemu kulturnemu društvu, cerkvenemu petju, raznim slovesnostim, pogrebom ali lovskemu društvu, potem se lahko vsi udeležujejo pevske vaje, stari in mladi, le-

pi in grdi, revni in bogati. Pomembnejša kot glas je dobra volja. Vsaka zasedba, celo najbolj čudaška ali priložnostna, bo kar v redu. Če pa ima zbor zmožnost in željo doseči boljše izvedbe, ubrane glasove in lepo petje, potem je treba njegov organski sestav dobro pretresti in lepo pripraviti. Število in kakovost stopita na prvo mesto. Tu ne more vsakdo zraven. S poštenim trudom se da doseči neverjetne rezultate. Za to mora poskrbeti maestro. Tu pa res ne more vsakdo zraven! Nekatera zamejska pevska združenja že počasi gredo v to smer. Ne pozabimo pa, da so to izjeme, ki naš problem še bolj potrjujejo. Zaenkrat v zamejstvu nimamo resničnega kvaliteten reprezentativnega zbora.

Pa še nekaj tare naše zamejsko petje. V desetletjih se je naše zborovsko petje tako močno ukoreninilo kot poslanstvo za obrambo naše biti, da so naši pevci postali alergični na vsako spremembo ali novost, naj si bo tehnično, vokalno, glasbeno ali repertoarno. Premakniti jih iz te, bi rekel, zamejske letargičnosti je skoraj nemogoče. Če jim pokažeš kaj novega, tudi zelo preprostega, ti prvi hip lahko sledijo kot nedolžni otročki, a takoj ko se zavedo, da je lupinica jajčka neopredeljive otrplosti, v katerem se počutijo doma in na varnem, začela pokati, se pomaknejo nazaj na obrambne položaje. Po mojem mnenju je ta strah, ki je prav gotovo že sestavni element našega DNK, najhujša dediščina tako imenovane dvatisočetne črnosrajčniske kulture.

Kako rešiti se teh okovov?

Kaj, če bi začeli pri Primorski poje? ...

Adi Danev

iz oči v oči

Ime in priimek: Adi Danev
Kraj in datum rojstva: Prosek, 24.5.1933
Zodiakalno znamenje: dvojčka
Kraj bivanja: Prosek
E-mail: ga nimam in tudi ga nočem imeti
Stan: srečno poročen
Poklic: dirigent
Najboljša in najslabša lastnost: mi je všeč pomagati tistim, ki so potrební/ nimam slabih lastnosti
Nikoli ne bom pozabil: ko se me poklicali po telefonu iz San Franciscas in Buenos Airesa in sem po enem tednu bil že tam
Hobiji: risati dnevnik
Knjiga na nočni omarici: Sveto Pismo v nemškem jeziku – Die Bibel
Najljubša risanka: Gatto Silvestro
Najljubši filmski igralec/ igralka: Harrison Ford
Najljubši glasbenik: Gustav Mahler
Kulturnik/ osebnost stoletja: Walt Disney
Ko bom velik, bom... pred 50 leti sem hotel biti odvetnik, potem sem postal glasbenik
Moj življenjski moto: Poj dokler dihaš!
Moje sporočilo svetu: Bodite pametni!

agenda - agenda - agenda - agenda - agenda - agenda

Mladi pevci pozor!

FENIARCO razpisuje avdicijo za mlade pevce za: Italijanski mešani pevski zbor Svetovni mešani pevski zbor-World Youth Choir Avdicije bodo potekale konec januarja 2008. Rok prijave zapade 12. januarja 2008. Prijavnico in ostale informacije nudi ZSKD.

REVIJA IZBRANIH MALIH PEVSKIH SKUPIN SLOVENIJE 2008

bo potekala v Ptuj u v soboto, 16. februarja 2008. Rok prijave zapade 23. ja-

nuarja 2008. ZSKD nudi ostale informacije.

DAN EMIGRANTA pesmi, glasba, življenje Slovencev Videmske pokrajine
Nedelja, 6.1.2008 ob 15. uri v Gledališču Risorti v Čedadu.

14. revija kraških pihalnih godb

PIVKA – Avla osnovne šole sobota, 26. januarja 2008 ob 20. uri
Brkinska godba 2000
Pihalni orkester Komen
Postojnska godba 1808

SEŽANA – Kosovelov dom nedelja, 27. januarja 2008 ob 17. uri
Pihalni orkester Kras Doberdob
Pihalni orkester Breg
Kraška pihalna godba Sežana

SOVODNJE – Kulturni dom sobota, 16. februarja 2008 ob 20. uri
Godbeno društvo Prosek
Pihalni orkester Ilirska Bistrica
Godbeno društvo »Viktor Parma«

MILJE – Gledališče Verdi nedelja, 24. februarja 2008 ob 17. uri
Pihalni orkester Ricmanje
Pihalni orkester Divača

Godbeno društvo Nabrežina

URADI ZSKD BODO ZAPRTI DO PETKA, 4. JANUARJA 2008.

Uradi ZSKD so na voljo za vse informacije
Trst: tel. 040 635 626, e-pošta trst@zskd.org
Gorica: tel. 0481 531495, e-pošta gorica@zskd.org
Čedad: tel. 0432 731386, e-pošta cedad@zskd.org
Solbica: tel. 0433 53428, e-pošta rezija@zskd.org

PRED ZAKLJUČKOM KOLEDARSKEGA LETA

Tradicionalno srečanje Kmečke zveze in Zadružne kraške banke

Vodstvu Zadružne kraške banke in Kmečke zveze sta se srečali, da si ob koncu leta izmenjata voščila in se pogovorita o opravljenem delu in doseženih rezultatih ter o programih in perspektivah za bodoče delovanje. Na sedežu domače banke na Opčinah sta predstavništvo KZ, ki ga je vodil predsednik Alojz Debelis, v njem pa so bili še podpredsednik Franc Fabec, vodja svetovalne službe Mario Gregorič in tajnik Edi Bukavec, sprejela podpredsednik Adriano Kovačič in direktor Aleksander Podobnik. V pozdravnem nagovoru je podpredsednik ZKB Kovačič orisal pozitivno delovanje in razvoj krajevnega bančnega inštituta, ki je močno ukoreninjen v domačo družbeno in gospodarsko stvarnost, v katero je banka v letu 2007 vložila več kot 500 tisoč € raznih prispevkov in podpor. Ta odnos do domačega okolja jo tudi razlikuje od vseh ostalih bančnih zavodov na teritoriju. Leto, ki je pred nami, je še poudaril Kovačič, bo še bolj važno za naš zavod zaradi novih izzivov, možnosti in programov, ki jih prinaša leto 2008 v katerem bo naša banka slavila 100-letnico delovanja. Pri tem je direktor Po-

dobnik orisal pobudo za ovrednotenje kraških "štjern" (vodnjakov), ki jo za priložnost namerava banka izvesti in napovedal, da bo banka v februarju predstavila socialno bilanco.

Alojz Debelis je poudaril, da se vsi veselimo uspehov, ki jih je naša banka dosegla, ker so to uspehi naše skupnosti in našega teritorija in se zahvalil za pomoč, ki jo ZKB nudi domačemu kmetijstvu in zvezi sami. Podpredsednik KZ Fabec je poudaril važnost povezave banka-teritorij v tem momentu, ko postaja teritorij vedno bolj pomemben in bogat v pomenu in stvarnosti.

Vlogo in pomen svetovalne službe, ki jo s pomočjo banke vodi KZ v korist domačega kmetijstva za vedno kvalitetnejše proizvode je orisal Gregorič in poudaril odlične rezultate in dosežke, ki jih domači proizvajalci stalno dosegajo na vseh proizvodnih področjih. To dejstvo predstavlja, ob večji pozornosti pristojnih oblasti za to dejavnost, tudi jamstvo za bodoči razvoj našega kmetijstva in teritorija. Tajnik KZ Bukavec se je v svojem posegu nanašal na odlične rezultate, ki jih domači kmetje dosegajo in na njihovo vztrajnost pri razvijanju domačega kmetijstva, ki pa žal niso upoštevani v zado-

stni meri s strani deželne uprave. Ta ima primarno pristojnost za razvoj kmetijstva tudi na območjih kjer zgodovinsko živimo Slovenci v FJK in bi zato moral biti njen pristop do problemov kmetijstva in teritorija na omenjenih območjih veliko

Gregorič, Fabec, Kovačič, Debelis, Podobnik in Bukavec (od leve) na srečanju ZKB in KZ

bolj pozitiven. Resnici na ljubo smo prisiljeni trditi obratno, samo če upoštevamo ogromne nezakonite omejitve vseh vrst, ki jih Dežela nalaga našim kmetom in našemu teritoriju in ki ne samo onemogočajo vsakršni sodoben razvoj tradi-

cionalnih dejavnosti na njem temveč ogrožajo njihov obstoj.

Srečanje sta predstavništvi zaključili z lepimi željami in voščili, da bi novo leto res prineslo vsem veliko pozitivnih rezultatov in obilo osebne sreče. (eb)

RIM - Konfederacija kmetov Italije CIA proslavila tridesetletnico ustanovitve

Na svečanosti tudi KZ

Confederazione Italiana Agricoltori - CIA (Konfederacija kmetov Italije) je v petek 21. decembra 2007 v Rimu slavila svojo 30. letnico ustanovitve. Proslave katere se je udeležila tudi Kmečka zveza kot pridružena članica je potekala v znameniti dvorani Protomoteca na Campidogliu. V isti dvorani je bila med drugim podpisana tudi Rimska pogodba na osnovi katere je bila ustanovljena Evropska gospodarska skupnost leta 1960 predhodnica današnje Evropske unije.

Pomembni slovesnosti je svoj pozdrav naslovil predsednik Rebublike Giorgio Napolitano. Prisotna pa sta bila predsednik poslanske zbornice Fausto Bertinotti in minister za kmetijstvo Paolo De Castro, ki sta v svoji pozdravnih posegih podčrtala razvoj dogodkov, ki so kmetijstvo današnjega časa izoblikovali in potrdila osrednjo vlogo, ki jo ta gospodarska panoga ima v današnjem in bodočem razvoju družbe.

Pri tem je še zlasti Bertinotti odločno naglasil nujnost ohranjenja teritorija za razvoj kmetijstva, ki ostaja tudi v današnjem času nenadomestljiv dejavnik za uravnotežen razvoj gospodarstva in družbe ter za valorizacijo posameznih identitet, ki so na teritoriju pri-

sotne.

Slavnostni govornik je bil predsednik Konfederacije Giuseppe Politi, ki je orisal pot, ki jo je organizacija prehodila od ustanovitve do danes, v stalnem prizadevanju za razvoj kmetijstva in zaščito koristi proizvajalcev.

Pozdrav in čestitke Kmečke zveze je Konfederaciji CIA prinesel tajnik Edi Bukavec, ki je v svojem pozdravu naglasil poseben pomen, ki ga ima kmetijstvo pri ohranjanju teritorija na katerem živijo Slovenci v Italiji in njihove identitete. V teh prizadevanjih ji je Konfederacija CIA vedno stala ob strani, jo podpirala in jo še podpira. Zadnji jasen dokaz te podpore je nastop v prvi osebi samega vsedržavnega predsednika Politija v prizivu na Deželno upravno sodišče zoper neutemeljeno in nezakonito vključitev ogromnega Kraškega območja (12. He) v zavarovana območja evropskega pomena Natura 2000 s strani deželne uprave FJK.

Za 30 letno sodelovanje in podporo je tajnik Kmečke zveze izročil predsedniku Politiju priložnostno priznanje (na posnetku). (eb)

Božične rastline najbolj primerna tema za te dni

Kaj bi v tem času opisovali, čeno rastline, ki jih uporabljamo in dobimo za božične praznike! Te nam v zimskem času in še posebej za praznike poživijo stanovanje in nam prinašajo veselje.

Če za božično drevo uporabljamo živo drevo, ki raste v cvetličnem loncu, ga moramo v stanovanju postaviti na svetel prostor in daleč od grelca. Iglavec je precej občutljiv na suh zrak, ki je v stanovanju. Zato ga moramo za ves čas, ko je okrašen v stanovanju po malem zalivati. Dobro je tudi, če vsak dan orosimo krošnjo. Gnojiti pa ni treba.

Po končanih praznikih moramo iglavec polagoma prilagajati hladnejšim temperaturam. Postavimo ga zato v nekoliko hladnejši, neogrevan in svetel prostor, kot na primer na stopnišče ali verando. Ven ga ne smemo takoj postaviti zaradi prevelike razlike v temperaturi. Ves čas stalno, a zmerno zalivamo. Če iglavec izgublja iglice, pomeni, da rastlina krči listni sistem, da ga uravnoteži s koreninami. Marca ga postavimo na prosto. Če hočemo, da iglavec počaka prihodnji božič, ga spomladi zakopljemo v vrt z loncem vred. Na ta način bodo korenine ostale sveže, kar bo koristilo drevesu čez poletje. Ves čas ga zalivamo. Če pa drevesa ne bomo

več uporabili kot božično drevo, posadimo na prostem brez lonca.

Zelo običajno je, da za božične praznike dobimo v dar cvetoča darila. Rastline, ki v tem času cvetijo, so veliko bolj občutljive na menjavo okolja, kot pa zelene rastline. Zato lahko v stanovanju dobijo nekaj »šok« ob spremembi življenjskih pogojev. Doslej so namreč rasle v dobri klimatiziranem rastlinjaku, s stalno temperaturo. Ko pridejo v stanovanje, jim menjamo temperaturo, način gnojenja in zalivanja.

Najprej bomo opisali BOŽIČNO ZVEZDO (Euphorbia pulcherrima), ki je po izvoru iz Mehike, kjer raste spontano kot grmovnica. V svojem naravnem okolju lahko doseže celo pet metrov višine. Če jo sami kupimo, moramo paziti, da nima predolgi stebel, kar bi pomenilo, da je doslej rasla v pretemnem prostoru. Barve naj bodo izrazite. Tudi v trgovini naj se rastlina nahaja na svetlem prostoru.

Kar je rdeče, so v resnici listi, ki se ob času cvetenja obarvajo. Na sredini je pa pravi, skoraj neopazen cvet. Božični zvezdi prija dobro osvetljen in vlažen prostor. Dobro raste pri temperaturi od 18 do 20 stopinj Celzija. Paziti moramo, da je ne postavimo na prepih. V toplejšem stano-

vanju jo zalivamo vsak drugi dan, v hladnejšem pa bolj poredkoma. Preden jo znova zalijemo, naj se zemlja dobro posuši. Rastlina ima rada vlago, zato orosimo vsak dan liste s pršilnikom. Priporočljivo je tudi, da v krožnik pod lonček postavimo razširjeno glino ali pa kamenčke, ki jih občasno namočimo. Zemlja naj bo rahla. Vsaka dva do tri tedne gnojimo s tekočimi gnojili. Če listi porumenijo in se upognejo, nato pa odpadejo, je to lahko znak, da je rastlina na prevročem, presuhem ali pretemnem prostoru. Zato jo moramo premakniti v primernejši prostor. Če se listi posušijo, je lahko vzrok plinska peč. Rastlino premaknemo v sobo s svežim zrakom. Če cela rastlina ovne, je temu vzrok prepah.

Ko rastlina odcveti in izgubi liste, jo postavimo v bolj hladen, suh in svetel prostor, s temperaturo okrog 15 stopinj Celzija. V tem času zelo malo zalivamo. Stebla postrizemo do polovice in pustimo nekaj poganjkov. Božična zvezda vsebuje strupen mleček, ki draži kožo ter oči. Zato moramo biti previdni. Če je loncec premajhen, jo v maju presadimo. Pazimo, ker so stebela krhka. Spomladi jo postavimo na prosto, za zaveten in svetel kraj. Dobro zalivamo celo poletje in enkrat na mesec

gnojimo s tekočimi gnojili za cvetoče rastline. Na začetku septembra rastline postavimo v zelo svetel in zračen prostor, kjer temperatura nikoli ne pade pod 16 stopinj Celzija. Prostor naj bo vedno čez dan dobro osvetljen. Gnojimo in zalivamo ter občasno orosimo. Vsekakor je zelo težko, da božična zvezda ponovno zacveti. Rastlina kratkodnevnic in da zacveti, mora imeti dnevno vsaj 15 ur teme na dan za dva meseca. Z umetno svetlobo in temo je mogoče programirati cvetenje praktično vse leto. Povpraševanje po božičnih zvezdah pa je le za božič, zato cvetličarji načrtujejo cvetenje le za ta čas.

Za božične praznike lahko dobimo tudi CIKLAMO (Cyclamen persicum). Ko jo kupimo, je zelo važno, da ima veliko cvetnih nastavkov, a malo že odprtih cvetov. Ciklama je nekoliko občutljiva. Potrebuje veliko svetlobe, ne mara pa direktnih sončnih žarkov. Rastlina nima rada toplote, niti ne toplotnih virov. Idealna temperatura je od 12 do 18 stopinj Celzija, vsekakor pa ne sme preseči 20 ali pasti pod 5 stopinj Celzija. Primeren prostor je okenska polica, med stekli. Ko enkrat ciklami dodelimo prostor, naj tam tudi ostane, saj je zelo občutljiva na premike, na prepah in na nihanje temperature. Cikla-

mo gnojimo vsake tri tedne s tekočimi gnojili. Odcvetele cvetove in posušene ter porumenele liste odstranimo. Ciklamo zmerno zalivamo od spodaj, v krožnik. Odvečno vodo vedno odlijemo. Zalivamo, ko je zemlja dovolj suha. Enkrat tedensko liste očistimo z mehko krpo.

Ko odcveti, zalivamo manj. Spomladi jo damo na prosto, a v senco. Približno v maju nastopi za ciklamo počitek in listi porumenijo. Rastlino postavimo v suh, senčen in hladen prostor, na primer v klet, lahko tudi zunaj, le da ni pretoplo in presvetlo. Med tem časom zelo malo zalivamo in gnojimo. Na začetku septembra gomolj kontroliramo, da ni bolan. Rastlino nato postavimo na prosto in jo zmerno zalivamo ter gnojimo enkrat na teden. Ko nastopi mraz, jo prenesemo spet v stanovanje.

V božičnem času cveti tudi KAKTUS z imenom Zygocactus. Če ga dobimo, ga postavimo na izrazito svetlo mesto, najbolje na okno med dvema šipama, ker ne mara previsokih temperatur. Zalivamo ga približno vsakih 10 dni. Spomladi ga postavimo na odprto, na sončno lego. Zalivamo ga in vsaka 2 tedna gnojimo s specifičnimi gnojili za kaktuse.

Magda Šturman

AdriaEnergy

vam želi...

2008

SREČNO NOVO LETO

Srečno novo leto! Vesel 2008!

SUSHMEL

REGISTRKE BLAGAJNE - TEHTNICE
Ul. S. Francesco 11 - TRST

Tel. 040.370802

PRODAJA IN SERVIS

Pooblaščen od Agencije za prihodke iz Rima
za izvajanje PERIODIČNIH TEHNIČNIH PREGLEDOV
(BOLLINO VERDE) na blagajnah vseh vrst in tipov

OŠTERIA BORIS

ob ponedeljkih zaprto
Mavhinje 1 Tel. 040.299449

Srečno novo leto

Boljunc 66 - tel.-fax. 040.228253

Stopar Bogdan

Mizarska delavnica

ul. Kosovel 30 - 34012 Bazovica - Trst (Italija)
tel/fax: 040 226283 - e-mail: bstopar@tin.it

34012 BAZOVICA UL. S. KOSOVEL, 30 - TEL. 040/226283

CVETLIČARNA

Savina

Ulica dell'Istria 10
Drevored XX. Settembre - kiosk

Terčon

ŽELEZNINA
VRTNARSTVO

SESLJAN, Tel. 040 299220

TRGOVINA Z MESOM IN ŽIVINO

MESNICA

ALBIN BAK

Padriče 116
tel. 040 226184

Srečno novo leto!

CRISMANI DAVID

od leta
1985

gradnja in prenova

GRADBENO PODJETJE

Mob. 338.8313006 - Tel. Fax 040.220573 - Križ, 175 - Trst

www.crismanidavid.it

BETON EST s.r.l.

Beton - Pesek - Gramoz - Malta - Gradbeni material - Orodje

Milje (TS) - Industrijska cona Noghere - Strada delle Saline, 40

Tel. 040 9235023 - 9235026

faks 040 9234007

GOSTILNA PRI VODNJAKU AL POZZO

Posebna postrežba za
poroke, obhajila in bankete

JEZERO - Tel. 040 228211 - ZAPRTO OB ČETRTKIH

mesnica

Cufar

Srečno novo leto

TEL. 040226786

Ul. Igo Gruden 35 - BAZOVICA

FRIUL EXPORT

TRST - VIDEM

s.p.a.

IMPORT EXPORT

34135 Trst - Scala al Belvedere, 1

Tel. 040.43713 - 040.411826

Fax 040.43073

BAR - SLADOLEDI

Mario

PEKARNA - SLAŠČIČARNA
Torte po naročilu

Bazovica - Ul. Igo Gruden, 64 - Tel. 040.226147

Srečna
nova
leto

BAR Sladoledarna

icecafe

Ulica Gruden 39/1
Bazovica (TS)

MANJŠINE - Vlada v Valenciji ugasnila pretvornik katalonske televizijske postaje

Zopet politični boj na račun katalonščine

Valencija je sicer znana po arhitektu Calatravi, ki je slavo mesta popeljal širom sveta, manj ljudi pa ve za togost in zaprtost krajevnih politikov, kadar se ukvarjajo z jezikom

EVROPSKI PARLAMENT - Sprejet amandma skupine poslancev

Agencija za temeljne pravice naj obravnava tudi manjšine

TV - Euronews Primerjava med bretonščino in valižanščino

Televizijski kanal Euronews, ki ga sponzorira Evropska komisija, je pred kratkim predvajal oddajo, v kateri je primerjal bretonščino in valižanščino. O stanju teh jezikov sta govorila predsednik francoskega odbora zveze manjšin EBLUL Tangi Louarn in britanski predstavnik posvetovalnega odbora okvirne konvencije za zaščito narodnih manjšin Emyr Lewis. Oddaja je pokazala, da je stanje v Franciji veliko slabše in da francoske oblasti ovirajo razvoj bretonščine z ukinitvijo finančnih sredstev za bretonske šole kljub zahtevam staršev in drugih državljanov. V Walesu pa avtonomna vlada podpira uveljavljanje jezika in je dosegla zavirljive uspehe.

Odbor evropskega parlamenta za državljanske pravice, pravosodje in notranje zadeve je na zadnji seji pred božičnimi počitnicami sprejel predlog, ki so ga vložili poslanci Kinga Gal, Mary Lou McDonald, Bairbre de Brun in Magda Kosane Kovacs. S tem amandmajem so v pristojnosti nove agencije za temeljne pravice vključili tudi diskriminacijo glede na jezik in na pripadnost narodni manjšini. V prvotnem besedilu sta bili obe postavki izključeni, pa čeprav ju izrecno predvideva 21. člen listine EU o temeljnih pravicah. Te popravke so predlagale manjšinske organizacije Eurolang, EBLUL in FUEN.

O Cashmanovem poročilu (v evropskem parlamentu pridobijo poročila ime po poročevalcu), ki bo predstavljalo poglede Evropskega parlamenta na večletni program nove agencije, se bo Evropski parlament izrekel na plenarnem zasedanju v januarju.

Nova agencija bo pristojna za preverjanje stanja in poročanje evropskim institucijam v zvezi z diskriminacijo. Nje-

na naloga bo tudi preventivna, to je vzbujanje občutljivosti za odnos do diskriminacije. Seveda ne bo mogla neposredno pomagati državljanom, vendar bo v pomoč Evropski uniji in državam članicam pri zagotavljanju polnega spoštovanja temeljnih pravic pri sprejemanju ukrepov ali pri odločanju o posameznih pobudah. Agencija bo torej predvsem izdajala mnenja, ki pa bodo temeljila na njeni strokovnosti in na izkušnjah.

Sicer pa je tik pred tem zasedanjem komisije evropskega parlamenta potekal v Bruslju posvetovalni seminar o delovanju te agencije. Na tem seminarju so pojasnili, da agencija ne bo pristojna za obravnavanje pritožb posameznikov in da nima nikakršne pristojnosti za odločanje. Prav tako ne mora razsojati, ali katera država krši pogodbo Evropske unije na področjih, za katera je agencija pristojna.

Seminarja so se udeležili številni predstavniki nevladnih organizacij, ki delujejo na področju boja proti diskriminaciji glede na etnično pripadnost, spol, religijo, različno sposobnost, starost in

spolno usmerjenostjo ter glede na pripadnost manjšinam. Pomembno je, da platforma za novo agencijo vključuje nevladne organizacije, ki bodo agencijo lahko obveščale o domnevnih kršitvah. Udeleženci bruseljskega seminarja so zahtevali, da bi jim priznali neposredne pristojnosti pri oblikovanju programa dela agencije, namesto zgolj posvetovalnih pristojnosti, kakršne imajo po sedanjih predlogih. Seveda so razpravljali tudi o programu za leto 2008. Pomembno je tudi, da so omogočili predstavnikom nevladnih organizacij, da so se sestali v Bruslju in da so razpravljali o skupnih pobudah.

Dokončni sklep o pristojnostih agencije še ni bil sprejet. Predlog, ki ga je izdelala evropska komisija namreč ni vključeval ne jezikov in niti narodnih manjšin, kljub izrecni omembi v Listini Eu o temeljnih pravicah. Končni sklep bo pripadel svetu EU, ki bo v januarju odobril večletni okvirni načrt delovanja agencije.

Davyth Hicks

FRIZIJA - Plebiscitaren odgovor na anketo

Novi guverner mora obvladati frizijščino

Nova raziskava, ki jo je izvedla frizijska provinca, je pokazala, da bi moral biti novi kraljičin komisar za Frizijo (funkcija, ki združuje mesto predsednika pokrajine in predstavnika vlade v pokrajini) promotor frizijskega jezika, človek s pompebledom, kot v Friziji pravijo listu vodne lili-je, simbolu te pokrajine, namesto srca, seveda pa bi moral novi guverner ali guvernerka obvladati frizijščino in razumeti težnje Frizijcev.

Frizijci bi želeli, da bi se kraljičin komisar (ali komisarka) zgledoval po manekenki Doutzen Kroes, ki je ponosna, da govori frizijščino. Raziskava je pokazala,

da je za Frizijce krepiitev jezika in kulture celo pomembnejša od gospodarske politike ali od spreminjanja administrativnih meja, kar je sedaj na Nizozemskem zelo aktualna politična tema.

Mesto kraljičinega komisarja se bom sprostilo v maju 2008, ko bo zapadel mandat sedanjemu komisarju Edu Nijpelsu. Nijpels je doma z juga Nizozemske. Naučil se je frizijščine in jezik razume, vendar ga ne govori tekoče. Tudi njegova dva predhodnika, Loek Hermans in Hans Wi-egel frizijščine nista govorila.

»Vprašanje je zelo občutljivo, ker dolga leta kraljičini komisarji niso obvladali frizijščine,« je pojasnil voditelj frizijske krščansko-demokratske stranke Geart Benedictus. »Zelo pomembno bi bilo, da bi se kraljičin komisar lahko s Frizijci pogovarjal v frizijščini; razumljivo je, da si številni ljudje tega tudi želijo,« je dodal. Z namenom, da poudarijo to značilnost, bodo v nizozemskem Uradnem listu objavili dvojezični razpis za prosto mesto.

Sicer pa bo sam Benedictus predse-

GEART BENEDICTUS

doval komisiji zaupnikov, ki bo zaslila kandidata za to najvišje mesto v frizijski politiki in upravi. Na izrecno vprašanje je jemal dejstvo, da je bil za prosto mesto objavljen dvojezični razpis.

Sicer pa je zelo možno, da je rezultat ankete o bodočem komisarju pogojevala nevladna organizacija Fryske Beweging (Frizijsko gibanje), ki je z radijskimi oglasi pozivala državljane, naj sodelujejo v anketi in zahtevajo komisarja, ki bo obvladal frizijščino. »Minister se ne more delati, kot da te ankete ne bi bilo,« je dejal

glasnik Frizijskega gibanja, in pojasnil: »Ne zadostuje nam neko, ki bo samo obljubil, da se bo naučil frizijščine, želimo nekoga, ki jezik že govori.«

Kraljičinega komisarja na Nizozemskem ne volijo, ampak ga imenuje kraljica Beatrix. Dejansko pa ga izbere nizozemska vlada med uglednimi politiki. V preteklosti je odigrala veliko vlogo strankarska pripadnost kandidatov, saj so si največje politične stranke razdelile mesta v posameznih pokrajinah. Običajno vlada izbere enega izmed kandidatov, ki ga izbere komisija zaupnikov, vendar se je že zgodilo, da se vlada za mnenje komisije ni zmenila in izbrala drugega kandidata.

Kraljičin komisar vodi zasedanja pokrajinske skupščine in frizijske pokrajinske vlade. Ena njegovih najpomembnejših nalog je, da pri osrednji nizozemski vladi v Haagu skrbi za interese Frizije. Njegova funkcija je najvišja politična funkcija v Friziji. Možnost, da bi lahko zavrnil komisarja, ki ne obvlada frizijščine, je torej izrednega simbolnega pomena

Onno P. Falkena

Vlada v španski avtonomni deželi Valenciji je uresničila grožnje in sklenila, da prekine s predvajanjem oddaj televizijske postaje TV-3 v katalonščini. Ta postaja ima sedež v Barceloni in oddaja iz katalonske prestolnice. Pretvornik na območju mesta Alicante, ki je last nevladne organizacije Acció Cultural del País Valencià so tako ugasnili v ponedeljek, 10. decembra.

Vlada v Valenciji je odredila »takojšnjo prekinitev oddajanj« televizijske postaje TV-3 na območju dežele Valencije in organizaciji Acció Cultural del País Valencià naložila 300.000 evrov globe zaradi kršitve zakonodaje o telekomunikacijah.

Katalonske sporede so v deželi Valenciji oddajali več kot 20 let, saj v tej deželi govorijo jezik, ki je zelo podoben katalonščini, sicer pa številni jezikoslovci zagotavljajo, da je valenciano le narečna oblika katalonščine. Sedaj pa se tudi drugim televizijskim postajam, ki oddajajo katalonske sporede, obetata zaprtje in visoka globa.

Podpredsednik deželne vlade v Valenciji Vicente Rambla, ki pripada desnemu krilu ljudske stranke (Partido popular), seveda zagotavlja, da je do zaprtja prišlo v skladu z zakonom in izrecno zato, ker je bil tak način oddaj protizakonit.

Acció Cultural del País Valencià je seveda ukrep vlade v Valenciji ocenil kot »resen napad na demokracijo in na svobodo izražanja« in je pozval prebivalstvo, naj se upre takemu samovoljnemu početju oziroma »agresiji«, ko sam označuje ta dogodek.

Predsednik katalonske vlade José Montilla, ki pripada socialistični stranki (PSOE), je obsodil prekinitev teh oddaj in

Logotip katalonske televizijske postaje TV-3

je poudaril, da je do tega prišlo iz izrazito političnih razlogov pred volitvami, ki bodo spomlad.

Deželna uprava v Valenciji že dolga leta zatrjuje, da v tej deželi ne govorijo katalonščine, ampak je jezik dežele valenciano. Vlada trdi, da gre za samostojen jezik, čeprav je celo špansko sodišče razsodilo, da sta valenciano in katalonščina isti jezik. Deželno vlado je tudi zaradi tega dolgo motila televizijska postaja TV-3, katere sponzor je katalonska vlada.

Seveda je res, da se številni prebivalci Valencije ne počutijo Katalonci, kajti s to besedo označujejo pripadnost severni avtonomni deželi Kataloniji, ne pa zgodovinski Kataloniji, kateri pripadajo poleg dežele Katalonije še Valencija, Balearski otoki in severna Katalonija v okolici Perpignana, danes sestavni del Francije. Španski desno usmerjeni politiki pogosto trdijo, da katalonski nacionalisti, katere prištevajo k levemu krilu politike, želijo ukiniti avtonomno Valencijo in jo želijo priključiti k nekakšni veliki Kataloniji.

Po drugi strani pa številni katalonski politiki trdijo, da desnica uporablja te izjave, s katerimi Kataloncem prikazujejo kot jezikovne imperialiste, z namenom, da si pridobi politično podporo ter razdeli oziroma ošibi dokaj močno katalonsko identiteto. Ob tem poudarjajo, da tisti, ki se tako vneto zaganjajo za jezikovno identiteto Valencije, ne naredijo ničesar za zaščito tega jezika, ki še zlasti na ovalnih območjih dokaj hitro izginja.

Huw Jones

5. JANUARJA POMEMBNA VOLILNA PREIZKUŠNJA

Sobotne volitve v Gruziji bi lahko zanetile požar

Skoraj ne mine dan, da bi se v mednarodnih krogih ne govorilo o Kosovu, oziroma enostranski razglasitvi njegove samostojnosti. Iz narodnostnega vidika Albanec je cilj popolnoma normalen, niti pa vodi velika mednarodna politika. Zakaj je Kosovo sploh tako važno? Tista o humanitarni plati je seveda floskula, kajti vse kar se premika, je vodeno v vidiku določenih interesov velikih sil. Da se ZDA tako zavzemajo za konec koncev neznan pokrajino, bi bilo nerazumljivo, baje pa se tam skrivajo pod zemljo veliki zakladi dragocenih surovin. Morda pa je Kosovo samo karta v mnogo večji igri, ki bo hitro pridobila na intenzivnosti. Rusija, ki skuša zavlačevati razglasitev samostojnosti, je Kosovo dejansko že odpisala, boji pa se, da bo zgled znova razvnel nacionalistične strasti in v ob njenih mejah. Vojna v Čečeniji se je poglobila in tudi v drugih predelih Kavkaza je volja po streljanju manjša, čeprav so zunanji činitelji strastno skušali zanetiti požar v Dagestanu.

Nekaj zelo važnega se bo zgodilo 5. januarja v Gruziji. Med poletjem so v prestolnici Tbilisi priredili velike demonstracije, iz katerih je prihajala zahteva po zamenjavi politične oblasti. Predsednik Mihail Sakašvili, ki je v prejšnji preizkušnji leta 2004 pregazil vse nasprotnike, je zelo hitro sprejel dokaj presenetljivo odločitev za predčasne predsedniške volitve.

Odločitev je padla, ker so bile demonstracije po vsej verjetnosti izraz glasne manjšine, ne pa volje večine. Gruzija je kot vse bivše sovjetske republike v primežu gospodarskih težav. Industrijska proizvodnja je majhna, energija v dobri meri in pod določenimi pogoji prihaja iz Rusije, Rusi so omeili uvoz vina in sadja in na črno listo postavili nekoč zelo čislano mineralno vodo. Sto tisoči Gruzincev so se po samostojnosti odpravili v Rusijo s trebutom za kruhom, mnogi pa so tam našli do njih tudi ksenofobno razpoloženje.

Med plusi in minusi v medsebojnih odnosih, pa je večina na strani Sakašvilija, ki si je prav zato privoščil razpis predčasnih volitev in glasovanju naknadno dodal še istočasni neobvezujoč referendum o članstvu v zvezi NATO.

To je tisto kar skrbi Rusijo. Stvarna bližina vedno bolj odkritega in grozečega sovražnika je manj važna od političnega pomena verjetne zmage na tem glasovanju.

Že od propada SZ je Gruzija razdeljena na tri dele. Svoj čas so bili deli celo štirje, uporna Adžarija na meji s Turčijo pa ni zmogla svoje poti v neodvisnost. Ostali sta Abhazija na severnozahodni meji z Rusijo in še bolj pomembna Južna Osetija, na meji s Severno Osetijo, ki je del ruske federacije.

Od leta 1991 sta ti nekdanji avtonomni sovjetski pokrajini de facto samostojni, čeprav ju nobena druga država ne priznava. Za Južno Osetijo je znano, da hočejo ljudje priključitev k severnemu delu, ki leži na drugi strani Kavkaza in torej ruski federaciji.

Predsedniške volitve v Gruziji, kljub temu, da b odo že čez nekaj dni, še nimajo jasnih obrisov. Zakon predvideva kandidaturu, ki jo podpre 50 tisoč volilnih upravičencev, kar je v majhni državi velik zalogaj za manj znana imena. Kandidatur je bilo 13, ustrezna komisija pa je sprejela sedem imen. Ob bivšem predsedniku Sakašviliju (tekoče posle sedaj opravlja predsednica parlamenta Nino Burdžanadze) je najbolj akreditiran tekmelec Levan Gaččiladze, ki ima za seboj kar devet opozicijskih mini strank. Zadnje javnomnenjske raziskave so pokazale, da Gaččiladze z minimalno prednostjo 18:16 vodi proti Sakašviliju. Ostalo je

razkrojeno v nižjih odstotkih za ostale kandidate ali med neopredeljene. Dokaj skrivnostna je moč medijskega mogotca Badrija Patarkacišvilija, ki je svojo finančno srečo ustvaril v Rusiji in se od tam vrnil kot možen mesija. Gruzinski mogotec naj bi bil tudi režiral politične demonstracije, ki so privedle do krize. Nizki odstotki glasov, ki jih bodo kandidati po vsej verjetnosti prejeli, ne nudijo pravih izhodišč za verjeten drugi krog. Veliko bolj pomemben bo zato referendum o priljubljenosti pakta NATO. Uspeh na »atlantski« fronti bo razkačil Rusijo. Pojavila se bo možnost razglasitve samostojnosti tako južne Osetije kot Abhazije, ki bo odtehtala Kosovo. Na »sončni« strani Kavkaza bo nastalo novo žarišče napetosti. Vojno stanje je malo verjetno, čeprav se je gruzijski vojaški stroj močno okreplil: zahodno orožje je izrinilo vzhodno iz Češke, Bolgarije in drugih članic atlantskega pakta pod Kavkaz. Ukrajina je velikodušno odstopila nekaj jurišnih helikopterjev ruske izdelave. Tako v Osetiji kot v Abhaziji se separatisti bojijo.

Nove zastave

Južna Osetija (v domačem jeziku perzijskega izvora: Hussar Iristan) bi bila kot država neznatna stvarca. Na površini, ki komaj presega polovico dežele FJK, naj bi živelo okoli 70 tisoč ljudi. Zaradi vojnega stanja po razpadu SZ, prebegov Gruzincev v Gruzijo in prihodov Osetinov iz etnično gruzijskega ozemlja, izseljevanju v Severno Osetijo in odhajanju Rusov, je točnejše število težko določljivo. Zadnje štetje iz leta 1989 je navrglo 66 tisoč Osetinov in slabih 30 tisoč Gruzincev. Ti narodnosti sta podobni razmerji držali že več desetletij, čeprav so svoj čas sovjetske oblasti uporabile Južne Osetine za naseljevanje območij severne pokrajine kot dopolnitev drugim preseljenih Ingušev. Po razpadu SZ je prišlo v Severni Osetiji do resnih prask zaradi vračanja Ingušev v domače kraje. Kljub perzijskemu izvoru so Osetini večinoma pravoslavni kristjani, taki pa so postali pod pritiskom Gruzincev in torej več stoletij pred prihodom Rusov. Nekaj je tudi muslimanov. Verska nestrpnost ni nikoli prišla do izraza. V pokrajini živi nekaj Gruzincev, ki se niso hoteli izseliti v matično domovino zaradi političnih razlogov. Prav zato jih imajo za lojalne.

V pokrajini so izvedli že dva referenduma, ki sta prikazala voljo po samostojnosti in združitvi s severom in Rusijo. Kot vedno pa so volitve demokracije in veljavne samo, če prinašajo zmage prozahnim ciljem. Glavno mesto je težko izgovorljivo Chinvali, ki

Predsedniku Mihailu Sakašviliju je v volilni kampanji prišel na pomoč tudi ukrajinski kolega Viktor Juščenko (prvi levo, drugi desno), proti Sakašviliju pa so pripravili že več protestnih shodov (spodaj)

ANSA

prenaša zelo vidne znake vojnega razdejavanja. Vlada predsednika Eduarda Kokojtija se mora od nekdanj ukvarjati s preživetjem, tako da o kakem razvoju ni govora. Največji uspeh je izboljšava ceste, ki preko visokega kavkaškega prelaza povezuje obe Osetiji. Preko te ceste prihaja pomoč in pot bo še važnejša v primeru izbruha sovražnosti. Gospodarstvo je skoraj neznan pojem in je omejeno na skromno poljedelstvo. Analitiki računajo, da separatistična vlada od Ruske federacije prejema kar 60 odstotkov prihodkov. Skoraj edina postavka med drugimi prihodki je predor Roki, ki pod Kavkazom povezuje Rusko federacijo z Gruzijo. Nadzor nad prometno žilo omogoča pobiranje davka na vrednost tranzitnega blaga. Ob vseh težnjah po neodvisnosti in idealistični pravici do samoodločbe je skozi predor našel svojo pot tudi kriminal. Prevozi vsebujejo primerno količino mamil, ki izkoriščajo tudi tisto smer na dolgi poti od srednje Azije do zahodnih trgov.

V primerjavi z gruzijsko vojsko, ki vsekakor stoji na nekih trdnih tleh, je morebitna osetinska sestavljena iz morda največ dva tisoč organiziranih vojakov. Borbenost pa je na višku, kar se je izkazalo v prejšnjih spopadih proti gruzijskim silam. Splošna mobilizacija naj bi bila v primeru sile avtomatična.

zijska vlada ponuja avtonomni status pokrajine v okviru zvezne države.

Zastava Južne Osetije za sedaj plapolja samo na domačih tleh. Gre za trobojnico z belo, rdečo in rumeno črto. Slovesnejša oblika zastave vsebuje tudi grb na katerem se ponosno nastavlja lev (po perzijski tradiciji) v ozadju pa štrlijo ostri zasneženi vrhovi Kavkaza.

Abhazija (v domačem jeziku: Ap-sni) meri skoraj 9 tisoč kvadratnih kilometrov, prebivalcev pa naj bi bilo po podatkih štetja iz leta 2003 med 190 in 216 tisoč.

Kljub pretresom je ljudsko štetje razkrilo zelo pisano narodnostno sestavo prebivalstva. Še vedno naj bi v Abhaziji živelo 45 tisoč Gruzincev, prav toliko Armencev, 23 tisoč Rusov in celo poldrugi tisoč Grkov, ki jih lahko imamo kar za potomce mitičnih Argonavtov, ki so tam nekoč iskali zlato runo.

V dveh letih vojne (1992-1993) so Abhaziji po prvotnem neuspehu in s pomočjo zunanjih sil in ruske vojne mašinerije, zadali Gruzincem pekoč poraz in več ali manj prisilili k izselitvi okoli 250 tisoč pripadnikov te narodnosti. V Suhumiju je prišlo do krvavega etničnega čiščenja, med katerim si je sam Eduard Ševardnadze komaj rešil kožo. Več deset tisoč izgnanih se je kasneje vrnilo, nove sovražnosti pa so znova prepričale ljudi

prebivalci severnega Kavkaza in obmorskimi Gruzinci. V njihovi zgodovini je precej razgibano politično dogajanje, ki vsebuje tudi vključitev v bizantinsko cesarstvo v 7. stoletju. Kristjani so postali že 300 let prej. Njihov verski voditelj se je udeležil slovitega koncila v Niceji leta 325. Bližina islamiziranih ljudstev je prispevala, da se je tam razvil tudi islam. Po težko preverljivih virih naj bi pred 150 leti muslimani bili celo v večini, veliko pa se jih je med leti 1864 in 1878 izselilo v osmansko cesarstvo.

Abhazija ponuja prelepo pokrajino z nasadi oranževcev in limonovcev v obmorskem pasu in z visokimi gorami Kavkaza v ozadju. Mnogi vrhovi presegajo 4000 tisoč metrov nadmorske višine in pobočja ponujajo odlične pogoje za zimske športe. V nižje ležečih dolinah lepo uspeva vinska trta, veliko pa imajo tudi tobaka, čaja in sadja. Manjše hidroelektrarne nudijo zadostno količino energije.

Tudi separatistična vlada Abhazije ne krije v celoti površine nekdanje avtonomne republike. Iz Suhumija nadzorujejo 83 odstotkov ozemlja, ostalim 17 pa skuša vsiliti svojo voljo začasna uprava, ki kot v primeru Osetije ponuja avtonomijo v okviru federacije. Pri načrtu za svojo zastavo so se separatisti nekoliko nalezli amerikanizma. Glavnino pokrivajo bele in zelene vodoravne črte. Na levem zgornjem robu je rdeč pravokotnik, na katerem je navzgor stegnjena bela dlan, ki jo obkroža sedem zvezdic, kolikor je notranjih upravnih okrajev.

Do leta 2006 je približno 80 odstotkov Abhazijcev prejelo državljanstvo ruske federacije, v tej državi pa ne volijo in niti služijo vojaščine. Lažje povezave z Rusijo so po umiritvi oživile turizem, ki je bil že v starih časih ena najvažnejših gospodarskih dejavnosti. V zadnjih letih ruski obiskovalci presegajo 200 tisoč enot. Nekdanji moto je vseboval možnost kopanja in smučanja v istem dnevu. Smučanje bi utegnilo sprožiti neslutene težave. V bližnjem Sočiju bodo leta 2014 zimske olimpijske igre. Tako Rusi kot Abhazijci so že najavili, da bodo za organizacijo izkoristili tudi strukture na ozemlju Abhazije.

Volitve v Gruziji odpirajo torej zelo razsežne možnosti novih mednarodnih premikov. Ob Kosovu pod pepelom še vedno tli tla neresena problema Nagornega Karabaha (spor med Armenijo in Azerbajdžanom) in nepriznane (ruske) Čezdnestrške republike na teritoriju politične Moldavije, kjer je večina gospodarskih zmogljivosti te obubožane bivše sovjetske republike.

Tok dogodkov se bo verjetno začel hitreje premikati prav na podlagi rezultatov volitev in referenduma v Gruziji. (dk)

NOVOLETNA SLIKOVNA KRIŽANKA

NAŠE OSEBNOSTI IN DOGODKI LETA

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI
NA STRANI PRIREDITEV

		OHOLA DOMISLIJAVOST IN PREZIR DO LJUDSTVA		MESTO V RUSLIJ, OB DONU		IVAN PETERLIN		SESTAVIL LAKO		MESTO V NOTRANJOSTI DALMACIJE		AMERIŠKA ZVEZNA DRŽAVA																											
MESTO V JUŽNI ITALIJI								IZKOPAVANJE TISKARSKA ZVEZDICA						FOTO KROMA		KRAJŠA LITERARNA RAZPRAVA		SERGIO TVCAR		RIVAL		DALJŠE OBDOBJE		MARIO LAVRENCIC						SLOVENSKI STOMATOLOG (JOŽE)		IVAN BRATKO		ORODJE ZA OBDELAVO LESA		TRIKOLESNO VOZILO		FOTO ERIANA KATNIK	
ŽENSKA, KI JE DOŽIVELA KRAJO														IT. PLEMIŠKA RODBINA		ERIC CLAPTON								DOVRŠNI PRETEKLI ČAS												PREVOZNI SPLAV			
NAŠA DIVJA MAČKA						ZADNJI SVETNIK V LETU																		NEKD. AMER. TENISAČ		ZORAN OGRINC													
OTOK V JADRANSKEM MORJU						MAJHNA KLADA		KOS SUKANCA								MLEČNA BELJAKOVINA		IVAN CAMPA										PERZLIJSKI KRALJ		ORGANSKO VECANJE									
AMERIŠKI REZISER (OLIVER)										HANIBAL ECK				AM. PEVEC MORRISON		SREDST. PROTI BOLEČINAM						GORA V SAVINJ. ALPAH		KUBANSKI ANSAMBEL															
KRAJ PRI DIVAČI										STARA MAMA		LUCINICO PO NAŠE				SKALA V MORJU		TOM SELLECK						ČUK MARIJ		LOČJE, LOČEK				ALEKSANDRIJSKI VERSKI REFORMATOR									
ANATOLIJ KARPOV				REKA V ITALIJI		MESTO NA KITAJSKEM												ITALIJANSKI SKLADATELJ (FRANCESCO)										JAPONSKA PLJACA PRIP. RIMSKE KONJENICE											
HITER LOVSKI PES						NEKDANJI PREDSEDNIK PORTUGALSKE										LUNINA MENA		TROBILO, ROG		DELAVEC, KI RUJE										EDVARD KOČBEK		LONCENA POSODA							
NEKDANJA FR. DESNIČARSKA ORGANIZACIJA						KAREL ČAPEK		VASE ZAPRT POSEBNEZ				KOSOVEL SREČKO		ANTONIO NEGRI				NETOPIR		VRSTA ELEMENTA								TRZ. SVOBODNO OZEMLJE		NEKD. HRV. NOGOMETAŠ									
OZEK KONEC POLOTOKA								PRVA JEDRSKA PODMORNICA 12 MESECEV																KRAJ PRI TRENTU		OTROŠKA BOLEZEN								VELIKA ZACETNICA		AMERIŠKI IGRALEC (WARREN)			
BERI PRIMORSKI DNEVNIK		VRSTA POLISAHARIDA		RIMSKA BOGINJA								JAKOBOV BRAT		DVOJČEK		ZVRST GLASBE						NOAM CHOMSKY		SUROVINA ZA KAVČUK				NEKD. ITAL. NOGOMETAŠ		VEZNI DELI VOZA									
ZADNJI DEL										PRIPRAVA, NA KATERO SE KAJ DA SAVO ZLATIČ														TETA, BOTRA		LOVEC NA DIVJE KOZE													
RIMSKI HIŠNI BOG								PRIPADNIK NARODA OB KASPIJSKEM MORJU						SLOV. SLIKAR (IVAN)		KDOR KAJ JEMLJE Š TAL												SOKRATOV TOŽNIK		VRSTA ŽITA									
SONJA MILIČ				PORAZ V BOKSU						PRAVNI PREDPIS						PAPEŠKO DOSTOJANSTVO		POGORJE V ITALIJI										NAŠ PESNIK MERMOLJA		SEZNAM NAPIK V KNJIGI									
																												ITALO SVEVO		TEMNO KOŽNO BARVILO									
		SLOVAŠKI ZGODOVINAR (FRANTIŠEK)																								ŽIVINSKA ZMES		ČAR						ALFRED HITCHCOCK					
		RADARSKI SISTEM ZA PRISTAJANJE LETAL																								VRSTA VIŠNJE		PLETEN IZDELEK											
		RICHARD OWEN														LIHO ŠTEVILO		OCRT										MUSLIMANSKI BOG		POVRŠINA, OBMOČJE									
		RIMSKI BOG LJUBEZNI																		VAJA V KARATEJU		AM. IGRALEC MITCHELL										TRINIDADSKI ATLET BOLDON		ETIOPSKI KNEŽJI NASLOV					
PESNIK, KI IZPOVEDUJE SVOJA ČUSTVA																								PADAR		TOBIAS LOHNER													
NALEPKE, SAMOLEPILNI LISTKI																												SLOVENSKA IGRALKA RINA											
ODUČEN ITALIJANSKI ODBOJKAR (ALBERTO)																												DEL OBRAZA											

SLOVARČEK - BOKES = slovaški zgodovinar (František) • CISOLLA = kapetan italijanske odbojcarske reprezentance • IAVRE = kraj pri Trentu • ILS = radarski sistem za pristajanje letal • IORIO = nekdanji italijanski nogometaš (Maurizio) • KEL = ameriški filmski igralec Mitchell • RANT = slovenski stomatolog • RIKAS = kubanski ansambel • TRABERT = ameriški teniški igralec (Tony) • TSINAN = mesto na Kitajskem (tudi Jinan ali Činan)

SMUČANJE - Slalom za svetovni pokal

Italijansko zmagoslavje v Lienzu

Po Karbonovi zmagala še Costazza

Najboljša slovenska smučarka je bila Maruša Ferk (15.) - Do točk tudi Ana Drev

LIENZ - Italijanka Chiara Costazza je zmagala na slalomu za svetovni pokal alpskih smučark v avstrijskem Lienzu (57,96), prvič v karieri v tem tekmovanju. Druga je bila Avstrijka Nocolle Hosp (1:55,65), ki je zaostala 27 stotink sekunde, tretja pa Finka Tanja Poutiainen (1:55,83, +0,36). Hrvatica Ana Jelušić se je uvrstila na peto mesto. Najboljša slovenska smučarka je bila Maruša Ferk, ki je zasedla 15. mesto (1:57,96, +2,99), do točk pa je prišla tudi Ana Drev, ki je bila 27. (1:59,47, +4,50). Katja Jazbec je tekmo končala po prvi vožnji na 36. mestu, Vanja Brodnik pa je bila 42. Ferkova je že na prvi progi prikazala dobro vožnjo. Na obeh merjenjih vmesnega časa je bila le dobrih osem desetink za Costazzo, do cilja pa je nato izgubila že pol sekunde, kar pa jo je privedlo tik za deseterico. Pri prvem merjenju je imela podoben zaostanek tudi Brodnikova, ki pa je naredila veliko napako nekaj vrtat pred ciljem in točke svetovnega pokala so se ji izmuznile, kar velja tudi za Jazbečevo. Po prvi vožnji je vodila Costazza, druga je bila Francozinja Sandrine Aubert (+0,39), tretja Hospova (+0,41), četrta pa Poutiainenova (+0,50).

Pred zaključkom finala je bila Hospova zadnje upanje gostiteljev za zmago, po polovici njenega finalnega nastopa pa ni kazalo, da bo prevzela vodstvo. V spodnjem delu je bila precej bolj natančna in je prehitela pred tem vodilno Poutiainenovo. Aubertova je izgubila štiri mesta, Costazza pa je novo veliko priložnost, da na tekmah pokala premaga vse tekmičice, tudi izkoristila in po slavu Denise Karbon na veleslalomu poskrbela za popoln uspeh italijanske ekipe v Lienzu. Costazza je imela doslej najboljšo uvrstitev v pokalu iz letošnjega novembra v Reiteralmu, kjer je bila tretja. Avstrijke natančno leto dni niso izgubile slalomске zmage v pokalu. Pred zmago Costazze je zadnjo zmago preostalih reprezentanc zabeležila Švedinja Therese Borsen prav 29. decembra 2006 na Semmeringu.

Hospovi je za uteho ostalo prvo mesto skupno in v slalomskem seštevku pokala. Švedinja Anja Paerson, ki je bila ena izmed najboljših smučark na svetu v zadnjih sezonah, je imela velike težave in si je v drugi polovici prvega nastopa nabrala krepko več kot tri sekunde zaostanka. Nato je odstopila, v ciljni areni pa je ježno zalučala

Avstrijka Nicole Hosp je po tekmi objela zmagovalko slaloma Chiaro Costazzo, ki je prvič v svoji karieri stopila na najvišjo stopničko zmagovalnega odra. Costazza je tako v slalomu prekinila črno serijo italijanskih nastopov. Zadnjič je 1. mesto osvojila Lara Magoni leta 1997

ANSA

smučko v sneg. Na težki progi, ki je imela za povrh še zahtevno postavitve, je že po prvi vožnji predčasno tekmo končala Avstrijka Marlies Schild, svetovna podprvakinja; to se je na prvi progi primerilo še 19 tekmovalkam.

Po novoletnem premoru se bodo ženske tekme svetovnega pokala nadaljevale v češkem Špindleruvem Mlynu, kjer bo 5. januarja na programu veleslalom, dan pozneje pa še slalom; 12. in 13. januarja bosta nato na mariborskem Pohorju tekmi Zlate lisice v slalomu in veleslalomu.

Miller najhitrejši v smuku

BORMIO - Američan Bode Miller je zmagal na smuku za svetovni pokal alpskih smučarjev v Bormiu v Italiji (2:00,57). Drugi je bil Avstrijec Andreas Buder (2:01,02), ki je zaostal 45 stotink sekunde, tretji pa Kanadčan Jan Hudec (2:01,11, +0,54). Andrej Jerman je kot najboljši Slovenec končal na petem mestu (2:01,28, +0,71). Andrej Šporn je bil 39. (2:04,75, +4,18), Alek Glebov pa mesto za njim (2:04,77, +4,20) med 41 uvrščenimi. Od italijanske reprezentance se je na 9. mesto uvrstil Južni Tirolec Christof Innerhofer.

TOUR DE SKI

Majdičeva še pod svojimi zmoglostmi

NOVE MESTO - Za najboljšimi smučarji tekači je druga tekma serije Tour de Ski. Drugi dan je češko Nove Mesto gostilo zasledovalno preizkušnjo v prosti tehniki, kjer se je pri ženskah na 10 km najbolj odrezala Norvežanka Marit Bjoergen, pri moških, ti so tekli na 15 km, pa je bil znova najboljši Čeh Lukaš Bauer. Slovenka Petra Majdič je bila danes 25. in trenutno še ne teče svojim zmoglostim primerno. Druga etapa na preizkušnja smučarjev tekačev je potekala na zasledovalni način, tekmeči so se v smučino podajali glede na petkove zaostanke, ki so si jih pri tekli na prologu. Danes (14.00 po Slo2) bodo tekmovali v sprintu v prosti tehniki na ulicah Prage.

SKOKI

Morgenstern glavni favorit na novoletni turneji

LJUBLJANA - Avstrijec Thomas Morgenstern bo danes (16.30 po Slo2) v Oberstdorfu kot 6-kratni zmagovallec letošnje sezone in vodilni v skupni razvrstitvi svetovnega pokala smučarjev skakalcev kot prvi favorit začel 56. nemško-avstrijsko novoletno turnejo štirih skakalnic. Dvakratni olimpijski zmagovallec, ki tekem v Oberstdorfu (danes), Garmisch-Partenkirchen (1.1.2008), Innsbrucku (4.1.) in Bischofshofnu (6.1.) še nikoli ni dobil, se veseli vloge prvega favorita za končno slavo. Med glavnimi favoriti za skupno zmago ne bo slovenskih skakalcev. Morgenstern meni, da so njegovi glavni tekmeči za končno zmago in 30.000 evrov vredno terensko vozilo njegovi reprezentančni kolegi.

NA »NACIONALKI« PLAVAJO PROTI TOKU?

Zimski športi in... ženski roket

DIMITRIJ KRIŽMAN

Da je smučanje postal slovenski narodni šport tedaj, ko je Jugoslavija začela pokati po mnogih sivih in je v tistih časih nekdanje skupne države izključno slovenska panoga imela močan nacionalističen pridih, je splošno sprejeto. Po osamosvojitvi je smučarja zgubila del tega naboja, večji del tistega, kar je od tega preostalega naboja ostalo, pa je usahnilo ob čedalje skromnejših rezultatih. Ob tem so svoje naredile tudi mile zime, ki redkokdaj Slovenijo pobelijo tako, da imaš vtis, ej, saj to je pa dežela smučarjev!

Na Televiziji Slovenija se za to ne zmenijo. V preteklih letih so izgubili pravice za nogometno svetovno prvenstvo (prvič ravno takrat, ko je na njih igrala Slovenija), izgubili so pravice za nogometno Ligo prvakov, nekaj časa so bili tudi brez Uniona Olimpije, Formule 1 nimajo že desetletje in več. Prej je njihov

konkurent bil samo Pop Tv, ki pa že zaradi tega, ker vsega ni mogel kazati, »nacionalki« ni pobral ravno vsega. Potem se je tu pojavila Prva Tv, ki je velik del svoje prepoznavnosti začela graditi ravno na športu, točneje Ligi prvakov, predvsem pa je ogromno športa začel kazati Šport Klub. Tv Slovenija zdaj redno oglašja, kakšen bo njen športni spored čez vikend, vendar pretirane potrebe po takem oglaševanju ni. Hvala tekmam na vseh vrstah smuča, ki jih svet premore, na vseh koncih sveta (torej ob različnih urah), je litanija že znana. Od 9. ure zjutraj vse do 15. ali 16. popoldne, če so tekme v Ameriki pa se apoteoza belina razvleče tudi do 22. ure, so na sporedu alpsko amučanje, tek na smučeh, biatlon, deskanje na snegu, smučarski skoki. Ko zvečer pogledaš športni dnevnik bi pričakoval, da bodo povedali, kako je kaj z nogometnim, roketnim ali hokejskim prvenstvom.

Nič, vrstni red je popolnoma enak: smučanje, tek, biatlon, deskanje, skoki. In konec, nasvidenje do naslednje oddaje. Samo predstavljam si, kako kdo na Tv Slovenija po zemljevidu sveta premika zastavice, ki ponazarjajo novinarje, ki iz celega sveta prenašajo vse, kar se dogaja na snegu. Je pa letos državna televizija storila korak naprej in kupila pravice za angleško nogometno ligo. Minulo nedeljo je big match met Arsenalom in Chelseo predvajala v posrednem prenosu: tekma je bila popoldne, na TV pa šele zvečer. Razlog? Za spremembo ne skoki ali biatlon, pač pa... finale svetovnega rokometnega prvenstva za ženske. Dvomi, da so Slovenci pred ekraani množično držali pesti za Rusijo ali Norveško! Ko sem v ponedeljek zjutraj to pokomentiral s kolegom, je samo bantil: »sej, v soboto je pa bil polfinale namesto Liverpool – Manchester!«. (dimkrizman@yahoo.it)

ROKOMET - Pred evropskim prvenstvom

Za konec priprav v Kopru poslastica proti Švedski

V svetu slovenskega rokometu je prišlo v mesecu decembru do pomembne spremembe na čelu reprezentance. 5. decembra sta namreč rokometna zveza Slovenije (RZS) in selektor moške članke reprezentance Kasim Kamenica sklenila dogovor o sporazumnem prenehanju sodelovanja in le dan kasneje so se člani predsedstva RZS tudi odločili, da bo Kamenico (ki je nekaj tednov prej zaradi skromnih rezultatov ravno tako prenehal trenirati rokometaše Pivovarne Laško iz Celja) nasledil dobro znani slovenski strokovnjak Miro Požun, ki je v preteklosti že treniral slovensko izbrano vrsto. Požun naj bi reprezentanco vodil do 31.08.2008, z možnostjo podaljšanja mandata. Predsednik RZS, mag. Žiga Debeljak je prepričan, da je izbira pravilna, Požuna pa čakajo številni nastopi, saj je rokometni koledar v letu 2008 res prenatrpan s številnimi pomembnimi tekmovanji. Najprej bo na vrsti evropsko prvenstvo, kjer Slovenija cilja na najboljšo možno uvrstitev in si s tem želi izboriti mesto za kvalifikacije za Olimpijske igre,

ROKOMET - Pred evropskim prvenstvom

Za konec priprav v Kopru poslastica proti Švedski

ki bodo poleti v Pekingu. V prihajajočem letu 2008 pa bodo na sporedu tudi kvalifikacije za SP 2009, ki bo na Hrvaškem. Slovenska reprezentanca je začela s pripravami za EP že 25. decembra v Brežicah. Po porazu na petkovi prijateljski tekmi proti Srbiji v Beogradu, po dveh dneh odmora za praznovanje novega leta pa bodo reprezentanti nadaljevali s pripravami v Kopru. Tu bodo v dvorani Bonifika odigrali dve pripravljalni tekmi v okviru tradicionalnega slovensko-hrvaškega pokala. V soboto, 5. januarja, bodo Požunovi varovanci igrali proti reprezentanci Bosne in Hercegovine (pričetek srečanja ob 17.30), naslednji dan, to se pravi v nedeljo, 6. januarja, pa bodo primorski del priprav zaključili še s tekmo proti nekdanji vrhunski švedski (pričetek ob 14.30). Nato se bo slovenska izbrana vrsta selila v Velenje. Selektor Miro Požun je za prvi del priprav sklical razširjeni seznam igralcev, v katerem je tudi nekdanji igralec tržaškega rokometnega kluba Rok Ivančič. (I.F.)

ODBOJKA - A1

Poraz Sassuola Sandre Vitez v Perugi

PERUGIA - V zadnjem letošnjem krogu ženske odbojbarske A1-lige je Sassuolo, pri katerem igra Kontovelka Sandra Vitez, izgubil s 3:0 (20,16,19) proti drugo uvrščeni Perugii.

ROKOMET - Črna Gora je šele po sedemmetrovkah premagala Italijo na turnirju »8 držav in 3 celin« v Lignanu. Regularni del tekme je končal 29:29. Rokometaš tržaškega tretjeligaša Tokić, ki igra za Italijo, je zbral tri zadetke.

TRIESTINA - Napadalec Triestine Mattia Graffiedi je včeraj popoldne podpisal za Grosseto (B-liga). Iz Catanie pa prihaja na posodo branilec Mauro Minelli.

CAGLIARI - Nogometni prvoligaš iz Sardinije je naposled le poiskal novega trenerja. Ekipo bo vodil Davide Ballardini.

KOŠARKA - Izidi 1. SKL: Kraški zidar - Hopsi Polzela 89:79, Luka Koper - Elektra 91:83, Slovan - Zlatorog 73:86, Rogla - Helios 92:105, Alpos - Mercator 55:86.

SNAIDERO - Furlanski košarski prvoligaš bo danes ob 18.15 (v Vidmu, neposredni prenos s satelitski SkySport2) gostil Montegrana-ro.

NBA - Izidi: New Jersey - Washington 109:106 (Nachbar: 12 točk za New Jersey), Sacramento - Philadelphia 80:92 (Udrih: 19 točk za Sacramento), San Antonio - Toronto 73:83 (Nesterović ni igral za Toronto, Bargnani 11 točk), Los Angeles - Utah 123:109 (Vujačić 6 točk za Los Angeles), Detroit - Indiana 114:101 (Brezec brez točk za Detroit).

TENIS - Prvi dan teniškega tekmovanja za Hopmanov pokal v avstralskem Perthu sta se zmag v skupini B veselili ekipe ZDA in Avstralije. Američani so z 2:1 ugnali Indijo, Avstralci pa z enakim izidom Češko.

KOLESARSTVO - Trikratni zmagovallec kolesarske dirke po Španiji Roberto Heras končuje aktivno športno kariero. Pred dnevi je aktivno kolesarstvo pot končal tudi Herasov rojak Beloki.

HOKEJ NA LEDU - Izid: Fassa - Aquile FVG 5:5. Vrstni red: Renon 31, Milan 25, Aquile 23, Bocen, Puster Tal 22, Fassa 21, Alleghe 20, Cortina 18, Asiago 16. Danes (20.30, PalaVuerich v Tablji): Aquile - Renon.

KOŠARKA - B2

Daniel Batich
bi rad igral za
tržaški klub

Mladi tržaški slovenski košarkar Daniel Batich, ki letos igra za sicilski B2-ligaški klub Canicatti, je te dni v središču pozornosti. Snubi ga tržaški klub Pallacanestro Trieste, ki išče mlade okrepitve. Batichu bi vrnitev v Trst povsem ustrezala: »Res je. Igranje za tržaško ekipo bi bila najboljša rešitev, četudi je vse še pod velikim vprašajem. Te dni sem se vrnil na Sicilijo, kjer treniramo vsak dan. O mojem prihodu v Trst bomo odločali šele prihodnji teden,« meni Daniel.

Novosti pri Juventini

Juventina ima novega vratarja. To je mladi Sandrigo (letnik 1988), ki je doslej branil vrata ekipe iz Gradišča. Sandrigo bo zamenjal Furiosa (osebne težave), ki pa je doslej igral zelo dobro.

Tucciu en krog

Disciplinska komisija deželne nogometne zveze je v za en krog kaznovala mladince kriške Vesne Alessandra Tuccia.

ZANIMIVOST - 60 (in več) let hokeja na Jesenicah

Pri -273 stopinj Celzija Gorenjci
reče: »Ejga, je pa zahvadvu!«

Tudi vasica s sedmimi hišnimi števkami premore svoje hokejsko igrišče z umetno razsvetljavo

Hokej na ledu je na Gorenjskem šport številka ena. Posebno doživeti so derbiji proti ljubljanski Olimpiji. Edini Slovenec v poklicni severno-ameriški NHL ligi Anže Kopitar pa je doma prav z Jesenic

ANSA

Resda velja Babno polje za najbolj mrzel kraj v Sloveniji, toda po drugi strani veljajo Gorenjci za tiste, ki mrazu najbolje kljubujejo. O tem priča tudi fenomenalna šala, ki jo bom za novinarske potrebe skrajšal: ko je 15 stopinj (in jih ima Bohinjsko jezero 10), začnejo Gorenjci plavalno sezono; pri 5 stopinjah italijanski avtomobili ne vžgejo več, Gorenjci pa se začnejo voziti na motorjih; pri minus 40 v Grčiji umirajo ljudje zaradi podhladitve, Gorenjci pa grejo na tekmo Jesenice – Olimpije, igra se na prostem, ozračje pa je vroče; pri minus 183 se gorenjske krave ob molži pritožujejo, da imajo kmete mrzle roke; pri minus 273 preneha nihanje atomov, Gorenjec pa reče: »Ejga, je pa zahvadvu!«

No, dobro vemo, da se led naredi tedaj, ko je temperatura pod ničlo. Takrat recimo rečejo »Ejga, je pa zahvadvu« v marsikateri gorenjski vasi in pripravijo hokejsko igrišče. Zraven moraš imeti potoček, kar seveda na Gorenjskem ni prevelik problem, ki bo nudil

vodo, v tehnično izpeljavo podlage, na kateri bo voda zmrzovala in ne prej prepuščala skozi, pa se nisem preveč vtikal. Kakorkoli že, pomisli! morate, da celo taka miniatura idilična vasica s sedmimi hišnimi števkami, ki se nahaja pod Stolom, premore svoje domače hokejsko svetišče in to celo z umetno razsvetljavo! O tem, da imajo tudi domači patent čiščenja ledu, pa niti ne more biti dvoma. Sezona je dolga toliko, kakršne so vremenske razmere: tam nekeje od začetka decembra do sredine marca.

Tako kot dandanes pripravljajo igrišče v vasi pod Stolom, so ga do pred nekaj več kot pol stoletja tudi na Jesenicah. Razstava ob 60-letnici Hokejskega kluba Jesenice, kateri gre prišteti tudi izredno bogat katalog z izčrpno zgodovino zlasti pionirskih let hokeja v Gornjesavski dolini, razkriva nekaj izrednih anekdot. Predvsem pa prevladuje vtis, da bi se hokej težko razvil brez železarne. V njej so namreč izdelali prve drsalke in tudi palice – ki seveda, da ne bo pomote, niso bile železne, pač pa lesene. Predvsem drsališče z umetnim ledom pa je bilo sad znanja, ki so ga imeli v velikem industrijskem obratu. Leta 1951 je tedanji predsednik kluba Drago Cerar z nekaterimi sodelavci iz železarne bil na obisku v Nemčiji in videl umetno drsališče ter si zadal za cilj, da bi tako drsališče naredili tudi na Jesenicah. Cevi, kompresor, izolacija, vse je nastajalo iz takorekoč odpisanega materiala, ki se je nabiral v železarni. Kot hladilno tekočino so izbrali amoniak, ki pa se ni izkazal za pravo izbiro. Površina ni enakomerno zaledenela, cevi so ga slabo »prenašale« - naposled so amoniak spustili v zrak, kar se je seveda dalo še kako vohati. Inženirji, ki so se s tem ubadali, so razumljivo imeli kar nekaj težav z vodstvom železarne. Nato so končno izbrali ustrezno hladilno tekočino, ki je dovoljevala vzdrževanje ledu do 10 stopinj, to drsališče pa je svojemu namenu služilo od leta 1953 do sedemdesetih let, ko so zgradili novo dvorano. Za primerjavo, na Jesenicah so za »self-made« drsališče potrošili 32 milijonov dinarjev, v Beogradu sočasno 840 milijonov. Omenjeni Cerar je priznal da »je bilo drsališče tehnično skrpucalo, toda brez tistega drsališča tudi takega hokeja na Jesenicah danes ne bi bilo.«

Danes je hokej v Gornjesavski dolini, od Tržiča preko Bleda vse do Kranjske Gore po priljubljenosti z nasokom šport številka ena. Nastopanje v avstrijskem prvenstvu je odprlo nove dimenzije, dvorana pod Mežakljo je večkrat premajhna, jeseniški hokejisti pa brez pretirane pomoči tujcev ustrahujejo »jodlarske« tekmece. (d.k.)

Obvestila

SO SPDT organizira 25., 26. in 27. januarja 2008 tečaj teka na smučeh na Pokljuki. Informacije in vpisovanje na ZŠSDI (tel. 040-635627).

SEKCIJA ZA ORIENTACIJSKI TEK
ŽZ GAJA organizira v soboto, 5. januarja 2008 v Gropadi (Trst) tekmovalni orientacijski tek od prilike padca meje. Start ob 10.30. Predvpis do vključno srede, 2. januarja 2008, po elektronski pošti fulviopacor@libero.it ali na tel. 3388790685 (Massimo) in 3496932994 (Fulvio).

SK DEVIN prireja tečaje s šolo smučanja za odrasle in otroke vsako soboto in nedeljo od 12. januarja 2008 dalje z avtobusnim prevozom v kraj Forni di Sopra. Informacije in vpisovanje na info@skdevin.it, ali tel. 040 2024017 ali 348 1334086 (Erika)

AŠD SK BRDINA obvešča, da bo vsak torek od 19.30 do 20.45 odprta sedeža društva urad (Repentaborska ulica, 38 - Op-cine). Člani se na urad lahko obrnejo za katerekoli informacije v zvezi z vpisi v tečaje, zimo-vanje, izkaznic FISU in pripravo smuč. Za informacije lahko kličete na številko 347 5292058 ali pišete na e-pošto: info@skbrdina.org.

OTROŠKA TELOVADBA - Na goriškem koncu

V Doberdobu je živahno

Na pobudo Mladosti, Govolleya, Doma in Vala je stekla otroška telovadba za vrtce in prvošolčke

Nova telovadnica v Doberdobu ima tudi že najmlajše uporabnike. Na pobudo društev Mladost, Govolley, Dom in Val je namreč stekla otroška telovadba za vrtce in prvošolčke. Obiskuje jo okoli 20 dekčkov in deklic z območja Doberdoba, vodi pa jo solkanski strokovnjak Leon Hrovat. Istočasno poteka na pobudo Govolleya tudi tečaj miniodbojke samo za dekleta 2. in 3. razreda osnovne šole, ki ga ob pomoči Giulie Bressan prav tako vodi Leon Hrovat. Tudi ta tečaj obiskuje približno 20 deklet. Društva so si naidejala, da bodo k telovadbi v Doberdob privabila tudi otroke iz slovenske osnovne šole v Romljanu, vendar se kapilarna akcija obveščanja (na razpolago pa je bil tudi kombi za prevoze) ni obnesla, mogoče zato, ker je stekla prepozno. Jo pa bodo prav gotovo ponovili v prihodnji sezoni.

Škrati na božičnici openskega Poleta

Tudi kotalkarska sekcija Poleta je pripravila božičnico. Sodelovale so vse skupine mlajših tekmovalcev društva. Najprej so nastopili začetniki, ki so ob spremljavi božične glasbe pokazali vsem prisotnim, kaj so se naučili odkar so prvič stopili na kotalko. Sledil je nastop vseh ostalih kotalkarjev, ki so se predstavili s pravljico na kotalkah »Škrati v jami Vilenica«. Po nastopu so vsi člani sekcije prejeli božično darilo. (m.b.)

JADRALNI KLUB ČUPA

vošči vsem članom
in prijateljem

SREČNO NOVO LETO

SLOVENIJA - Lahka glasba Po prazničnem nov val koncertov

Po nadvse razburljivem in z glasbenega vidika celo prenasasičenem koncu leta, ko so si nastopi v živo bolj ali manj znanih slovenskih in svetovno znanih glasbenikov sledili kot na tekočem traku, bo v prvem mesecu leta 2008 nekoliko bolj umirjeno. V glavnem so si tudi zlata grla vzela trenutek za oddih, tako da je odmevnih koncertov januarja bolj malo. A nekaj se le dogaja.

V soboto, 19. januarja, bodo v Cvetličarni Mediapark v Ljubljani nastopili člani skupine Within Temptation. Koncert naj bi začel ob 20. uri, cena vstopnice v predprodaji pa je 25,50 evrov. Within Temptation so glasbena skupina iz Nizozemske, ki je nastala pred enajstimi leti. Uvrščajo jih med najbolj znane symphonic metal oziroma gothic metal skupine, razpoznavni pa so zlasti pozaslugi enkratnega glasu pevke Sharon den Adel. Koncert sodi v sklop promocijskih nastopov v živo ob izdaji četrtega albuma The Heart of Everything, ki je izšel marca 2007 iin prejel tudi nagrado na podelitvah evropskih emmyjev.

Ravno tako gre za promocijo nove plošče, ko govorimo o koncertu skupine Tide. Znova v Cvetličarni v Ljubljani bodo Tide nastopili v četrtek, 24. januarja. Predstavili bodo album Nothing To Lose. Skupina Tide s pevcem Kevinom Koradinom na čelu nam bo potregla z dovršenim in ubranim avtorskim rockom, kjer ne bo manjkalo hitov s prvega albuma Seven Days, kot tudi novejših melodičnejših, a zato nič manj udarnih pes-

mi. Koncert pa bodo začinili še z nekaj posrečenimi priredbami. Na odru se bodo kvartetu pridružili tudi posebni gostje, priznani slovenski glasbeniki, kot so Grega Škočir (Big Foot Mama), Zoran Čalič (Majke, BFM) in Tokac iz skupine Dan D. Za koncert, ki bo ob 21. uri, je treba odšteti 12 evrov.

V petek, 11. januarja bo ob 20. uri v Teatru Anton Podbevšek v Novem Mestu nastopila skupina Laibach. Gre za slovensko glasbeno skupino, ki se poleg glasbe izraža še s pomočjo designa, slikarstva, gledališča in ostalih umetniških praks. Skupina je nastala 1. junija 1980 v Trbovljah. Skupina sodi v umetniški kolektiv Neue Slowenische Kunst (NSK) ter sodeluje s skupino Irwin. Laibachi so poleg glasbe poznani tudi zaradi svoje avantgardnosti v vseh pogledih. Za koncert treba odšteti 25 evrov.

Prav zadnji dan v mesecu bodo nastopili v Ljubljani, seveda nikjer drugje kot v Cvetličarni, Partibrejkersi. Gre za eno izmed številnih zgodovinskih rock skupin, ki so nastale v bivši Jugoslaviji. V tem primeru govorimo o srbski skupini, ki je prvič nastopila leta 1982, prvo ploščo pa izdala tri leta kasneje. Po petih letih »mirovanja« so leta 2007 izdali novo ploščo z naslovom Sloboda ili ništa (Svoboda ali nič), ki jo bodo na koncertu tudi predstavili. Seveda pa bo precej prostora namenjenega tudi starim uspešnicam. Koncert bo ob 21. uri, v predprodaji pa je treba za vstopnice odšteti 17 evrov. (I.F.)

V ponedeljek, 7. januarja ob 19.30 / Peter Nichols: »En dan v smrti Jožce Rožce.

V torek, 8. in v sredo, 9. januarja ob 19.30 / Moliere: »Ljudomrznik«.

Mala scena
Jutri, 31. decembra ob 17.00 / Sergi Belbel: »Mobilec«.

V torek, 8. januarja ob 18.00 / Sergi Belbel: »Mobilec«.

V sredo, 9. januarja ob 20.00 / Tom Stoppard: »Rozenkranc in Gildenstern sta mrtva«.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST
Gledališče Rossetti
Danes, 30. decembra ob 16.00 / Peter Iljič Čajkovski: »Hrestač«, izvaja državni ruski balet.
»**Istinto. Tango y musical**«. / Urnik: v soboto, 5. ob 20.30 in v nedeljo, 6. januarja ob 16.00. Produkcija: Fox & Gould produzioni.

Povzeto iz knjige Federica Moccija: »Tre metri sopra il cielo«, muzikal. Režija: Mauro Simone. Urnik: od 8. do 12. ob 20.30, v nedeljo, 13. januarja ob 16.00.

MILJE Stolnica
V nedeljo, 6. januarja ob 15.00 / »S pesmijo Vam želimo...«. Nastopata: MoVS »Lipa«, Bazovica, dir. Anastazija Purič in »Girotondo d'Arpe di Trieste«, dir. Tatiana Donis.

TREBČE
Cerkev sv. Andreja
V četrtek, 3. januarja ob 20.00 / »No-voletni koncert«. Nastopajo: MePZ Primorec, Trebče, dir. Martina Feri; Vokalna skupina »Grgar«, Nova Gorica, dir. Andrej Filipič; MePZ »Skala Slovenan«, Gropada in Padriče, dir. Herman Antonič.

BRISČIKI
Pod šotorom
Jutri, 31. decembra / Silvestrovanje - All inclusive - Mambo Kings in Magazzino commerciale.

GORICA
Avditorij
Danes, 30. decembra ob 20.45 / Koncert ob koncu leta, nastopa filharmonični orkester iz Bacaua - Romunija, dirigent Ovidiu Balan. Solista: Sonia Dorigo - sopran in Carmelo Caruso - bariton.

OSLAVJE
Na Borjaču - Domačija Kušič
V soboto, 5. januarja ob 20.00 / Glasbeni projekt - Pravoslavni božični koncert. Francka Šenk - pravoslavna solistka, Tilen Draskler - klavijatura.

VIDEM
Teatro Nuovo Giovanni da Udine
Jutri, 31. decembra ob 18.00 / Strauss Festival Orchester Wien, dirigent Peter Guth.

V sredo, 9. januarja ob 20.45 / Sinfonia Varsovia. Dirigent: Peter Csaba. Klavir: Sergei Edelmann.

SLOVENIJA

SEŽANA
Kosovelov dom
V torek, 8. januarja ob 20.00 / Koncert: Talent leta 2007 - Luka Šulič - violončelo, Mija Miljković - klavir.

PORTOROŽ
Avditorij
Danes, 30. decembra ob 19.30 / No-voletni gala koncert, Orkester Slovenske filharmonije, dirigent George Pehlivanian.

LJUBLJANA
Gospodarsko razstavišče
Emmerich Kalman: »Kneginja čardaš«. Nastopa SNG opera in balet Ljubljana. Urnik: v četrtek, 3. ob 20.00, v soboto, 5. ob 19.30, v nedeljo, 6. ob 17.00 in v ponedeljek, 7. januarja ob 11.00.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST
Slovensko stalno gledališče: do januarja je na ogled osrednja razstava ob stoletnici rojstva Jožeta Cesarja. Urnik od ponedeljka do petka od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00 in med predstavami.

Galerija LipanjePuntin / do 31. decembra bo na ogled raztava »Nature« Franca Panizona in Franca Passalacque. Odprto ob petkih od 18.30 do 22.00.

Galerija LipanjePuntin: do 2. februarja 2008, bo na ogled razstava »Supermodels II - Reale vs Unreal«. Odprto ob četrtkih od 19.00 do 22.00.

Palazzo Vivante / do 6. januarja bo na ogled razstava »I figli del popolo di Don Edoardo Marzari«. Urnik: ob delavnikih od 16. do 18. ure, ob praznikih od 10. do 12. ure.

Državna knjižnica / do konca decembra razstavlja Rossana Longo.

Muzej Revoltella / do 6. januarja bo na ogled razstava »Beauty« Emanuele Marassi. Urnik: od 10. do 19. ure, zaprto ob torkih.

Bivša ribarnica: Ettore Sottsass: »Vorrei sapere perché«. Na ogled do 2. marca od 10.00 do 19.00, zaprto ob torkih in 1. januarja 2008.

Župnija sv. Marije Velike: »I sotterraneei dei Gesuiti«. Odprto do 6. januarja 2008, bo od 17.00 do 20.00, ob sobotah od 9.00 do 13.00.

Občinski pomorski muzej: do 2. marca 2008 je na ogled razstava »Drče in ladjedelnice v sedmem in osmem stoletju«. Možnost ogleda od torka do nedelje od 8.30 do 13.30, zaprto ob ponedeljkih in praznikih.

V Narodni študijski knjižnici je odprta razstava Tadeje Drusovich.

ŠKEDENJ
Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

MILJE
Obilje umetnostna galerija G. Negrisin: do 12. januarja bo na ogled razstava »Giuseppe Negrisin« - 1930-1987«. Odprto od torka do sobote od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, ob nedeljah od 10.00 do 12.00, zaprto ob ponedeljkih. (Zaprto tudi 1. januarja 2008).

OPČINE
Bambičeva galerija: do 5. januarja 2008 razstavlja slikarka Claudia Raza. Odprto od ponedeljka do petka od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00.

REPEN
Muzej Kraška hiša je odprt v zimski sezoni samo po dogovoru z upravitelji. Informacije na tel. št. 040-327240 ali po elektronski pošti na naslovu: info@krahishisa.com.

GORICA
V Galeriji ARS na Travniku bo do konca decembra na ogled likovna prodajna razstava v dobrodelne namene

»Umetniki za Karitas«. Po urniku knji-garne razstavljajo Zvest Apollonio, Lucijan Bratuž, Milena Gregorčič, Andrej Kosič, Laszlo Nemes, Marija Pregel, Nande Rupnik, Predrag Szilvassy, Veljko Toman in Mira Uršič.

Na goriškem gradu bo do 21. februarja 2008 na ogled razstava z naslovom »Dediščina Cirila in Metoda. Projekt za Evropo«.

Razstava od Alp do Jadrana po Južni železnici (1857) in Bohinjski progi (1906) je na ogled na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Ulici Carducci 2 v Gorici do 6. januarja 2008; ob sredah, četrtkih in petkih med 15. in 19. uro, ob sobotah in praznikih med 10. in 13. ter med 15. in 19. uro. Za napovedane skupine in šole je ogled možen tudi izven urnika; informacije na tel. 0481-537197, 0481-537111.

Na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Ul. Carducci, bo do 6. januarja na ogled razstava o fotografskem arhivu semeniške knjižnice z naslovom »Sacra Itinera«; ob sredah, četrtkih in petkih med 15. in 19. uro, ob sobotah in praznikih med 10. in 13. uro ter med 15. in 19. uro.

Grajsko naselje, hiša Morassi: do 2. januarja 2008, bo na ogled multimedialna razstava EurArt. Razstavljali bodo Fabio Lescak in Loredana Prinčič (fotografija), Cristina Bonnes, Ignazio Romeo in Michele Semari (skulptura), Gianluca Coren, Emanuela De Biasi, Alfred de Locatelli, Mauro Mauri, Giuliana Pais, Salvatore Puddu (slikarstvo), Roberto Marini Masini in Jurij Paljk (poezija). Razstava bo na ogled med 16.30 in 18.30 razen ob nedeljah in praznikih.

V palači Attems - Petzenstein razstava »Abitare il Settecento«; na ogled bo do 24. februarja od torka do nedelje med 9. in 19. uro.

ŠTEVERJAN
V gostilni Koršič bo do 13. januarja na ogled razstava Renata Elie z naslovom Brez meja.

TRŽIČ
Občinska galerija sodobne umetnosti: do 17. februarja bo na ogled razstava »IM02 – L'immagine sottile«, odprta od torka do petka med 16. in 19. uro, ob sobotah in praznikih med 10. in 13. uro in 16. in 19. uro. Informacije na tel. 0481-494369.

ROMANS
V langobardski dvorani v občinski stavbi je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11. in 13. uro, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16. in 18. uro, ob sobotah med 16. in 19. uro, ob nedeljah med 10.30 in 13. uro.
CODROIPO
V Vili Manin bo na ogled do 6. januarja razstava Giselberta Hoka. Urnik: od torka do nedelje od 9. do 18. ure.
V Vili Manin bo do 25. marca na ogled razstava sodobnega avstrijskega kiparstva »Hard Rock Walzer«. Urnik: od torka do nedelje od 9. do 18. ure.

SLOVENIJA

KOPER
Sedež Banke Koper: do konca februarja 2008 bo razstavljala slike pod naslovom »Sončna pesem« Mira Ličen Krmpotič.
PADNA
Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucertor), 0038665-6725028.

PORTOROŽ
Avditorij: do 6. januarja bo razstavljal akademski slikar Rajko Svlar.

PIRAN
Mestna galerija: do 4. februarja 2008 je na ogled razstava »Triptihi« Andraža Šalamuna.

LOKEV
Vojaški muzej Tabor: orožje in oprema, stalna razstava.

VIPAVA
Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

AJDOVŠČINA
Pilonova galerija, (Prešernova 3): do 18. januarja so na ogled fotografije, ki so nastale na letošnjem fotografskem srečanju Castrum foto 07. Razstava bo odprta od torka do petka med 10. in 17. uro, v nedeljo med 15. in 18. uro; zaprto ob sobotah, ponedeljkih in praznikih.

BRANIK
Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101.

MIREN
Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

SOLKAN
Vila Bartolomei: do konca leta je na ogled razstava z naslovom »Ohraniti preteklost - ustaviti čas za danes in jutri« (predstavitev konservatorskih in restavratorskih delavnic Goriškega muzeja) od ponedeljka do petka od 8.00 do 15.00. Razstavo so pripravili Jana Šubic Prislan, Ana Sirk Fakuč, Davorin Pogачnik in Vanda Bratina. Najavljene skupine si lahko muzejsko zbirko ogledajo tudi izven urnika; informacije na tajništvu Goriškega muzeja (tel. 003865-3359811).

NOVA GORICA
Muzejske zbirke Goriškega muzeja: grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 15. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13. do 17. ure; Sve-ta Gora ob nedeljah od 10. do 16. ure; grad Dobrovo od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 12. do 16. ure; Kolodvor vsak dan od 10. do 17. ure; najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

Mestna galerija: na ogled so inštalacije Jureta Poše z naslovom Tunel v predoru za pešce in kolesarje pod Kostanjevico v Novi Gorici. Instalacija bo na ogled do sanacije predora.

V paviljonu poslovnega centra HIT bo do 31. januarja 2008 med 10. in 19. uro na ogled razstava Etka Tutte.

Mestna galerija, (Trg Edvarda Kardelja 5):do 14. januarja 2008 bo na ogled multimedialna razstava z naslovom IOS – Podobe duše Martina Avsenika. Urnik: od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure; ob sobotah od 9. do 12. ure; ob nedeljah in praznikih zaprto; 24. in 31. decembra bo galerija odprta samo v dopoldanskem času.

GRADIŠČE NAD PRVAČINO
V kulturnem domu je do 6. januarja 2008 razstava z naslovom V spomin aleksandrinkam. Odprta bo vsako nedeljo, med 14. in 16. uro, možni pa so tudi skupinski obiski s predhodno najavo na tel. 003865-3304600 (Turistično informacijski center Nova Gorica).

IDRIJA
Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00. Turistično informacijski center Idrija odprt od 8.00 do 16.00, ob sobotah od 9.00 do 12.00.

KOBARID
Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

LOKAVEC
Kovaški muzej: Orodje in oprema, stalna razstava.

LJUBLJANA
Mednarodni grafični likovni center: do 13. januarja bo na ogled razstava Edvarda Zajca »Umetnik in računalnik od začetkov do sedanjosti«. Urnik: od srede do nedelje od 11. do 18. ure.

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

TRENTA
Trentanski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

TOLMIN
Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA
REŠITEV (29. 12. 2007)
<i>Vodoravno:</i> propeler, acer, repentent, Toti, ekonomi, basen, moral, bolero, Ira, Reagan, E.D., Pearl, zet, redovnik, sahib, arome, kamp, maratonec, Kar, anali, nalanana, pet, G.B., Ret, cigara, T.S., Omo, rak, ataše, Oberfas, arterioskleroza, Arsa, dialektika, Fatima, tin, al-tana, lar, ranar, Aso; <i>na sliki:</i> Bani.

Srečno novo leto! Vesel 2008!

VRH SVETEGA MIHAELA
Tel. 0481.882488
www.devetak.com

OKUSNE DOBROTE DOMAČE ZEMLJE
...in sproščen oddih na Krasu v novih prostorih Lokande
Četova družina se zahvaljuje vsem prijateljem,
ki so pripomogli k našim uspehom v letu 2007
in vošči vsem polno zdravja in veselja v letu 2008

Agraria
N. & M. Zavadlav
semena, sadike in
vsi pripomočki
za vrtnarstvo
krma in oprema
za domače živali
Gorica
Ul. Trieste 18, Tel. 0481.520898

Srečno Novo Leto

msa
GLASS GLOBAL SYSTEM

Srečno Novo leto

URARNA ZLATARNA ŠULIGOJ
Gorica, ulica Carducci 49, Tel. 0481.535657, www.suligoj.com

**PRODAJA IN
POPRAVILA KOLES**
E. ČUK
GEFARIN R. & SAKSIDA A.
GORICA
Trg Cavour 9, Tel. 0481 535019

**ZALJUBLJENI
V ŽIVLJENJE**
Rodenska

uvoznik za Italijo
MARZOLI & NANUT
ul. Trivigiano 13/A
Štandrež - Gorica

BancoOro
Draguljarna - zlatarna

miss FASHION Zoccai COPE MARCO BIGEGO Gemoro
bliss YUKY COMETE MORELLATO YUKIKO man

Gorica, ul. Morelli 20 • Tel. 0481.32383
OGLAS VELJA ZA 10 DO 25%-ni POPUST

Juren s.r.l. • **RHOSS**
zastopstvo izdelkov podjetja
Rimska 16, 34070 Doberdob
tel. 0481.78368, faks: 0481.78228 - info@juren.it - www.juren.it

PELLETTERIE TOMANI
DESMO • FURLA • GUESS • CROMIA • PIERO GUIDI
GORICA - Korzo Verdi 86 - Tel. 0481 536797

PEKARNA SLAŠČIČARNA
COTIČ
SOVODNJE OB SOČI
Prvomajska 85, tel. 0481.882006

Gostilna
“Dvor,”
PINTAR DANICA
Grajska 5, Števerjan
Tel. 0481.884035
ZAPRTO OB PONEDELJKIH IN ČETRTHIH

HELIOS ITALIA
Ulica Vittorio Veneto 87
34170 GORICA

AUTOODPAD
BORIS
ZAVADLAV
Jeremitišče
Štandrež
Tel. 0481.20841

Potovalna agencija
GOTOUR
www.gotourviaggi.it

Potovanja - letalske karte
izleti - posebne ponudbe
ul. Sauro 12 - GORICA
tel. 0481.531213 • faks 0481.531180
e-mail: gotour@gotourviaggi.it

GRADBENO PODJETJE
KOSIČ
GIOVANNI
DOBERDOB
Ul. Marconi 3, tel. 0481/78012

A. MLAKAR S.R.L.
IMPORT - EXPORT
Servis tovornih vozil

WABCO **VM MOTORI** **KIENZLE**
ARIA COMPRESSA SERVICE TACHIGRAFI
LIMITATORI DI VELOCITÀ

SERVISNA DELAVNICA
ZA TEHNIČNE PREGLEDE
ZA AVTOMOBILE, TOVORNA VOZILA IN PRIKOLICE
GORICA, Ul. Terza Armata 105
Tel. 0481/20425 - Faks 0481/521771
www.mlakarsrl.com

PREVOZI, ŠPEDIČIJA, SKLADIŠČENJE
GORICA, ulica Monte Hermada, 8
Tel. 0481.21440 - Faks 0481.21795

Špeditorski terminal Štandrež - Vrtojba:
Tel. 0481 527111 - Faks 0481 527150
E-mail: info@traspgo.com - www.traspgo.com

laGoriziana-look

OGLASE NA TEJ STRANI JE ZBRALA
IN PRIPRAVILA AGENCIJA

A.W.S.
Ulica Duca d'Aosta 6
GORICA - TEL. 0481/536602
Faks 0481.536603 - aws.it@tin.it

avtodelavnica • avtoličarstvo • vulkanizerstvo
BASTIANI SERGIO
DOBERDOB (GO) - Tel. 0481.78305

tiskarna
grafica goriziana

G
GRAFICA GORIZIANA S.R.L.

34170 gorica • ul. a. gregorčič, 18 • tel. 0481 22116
fax 0481 22079 • e-mail: info@graficagoriziana.com

www.graficagoriziana.com

SA.MI. S.R.L.
KLEPARSTVO
montaža žlebov
ulica S. Michele 95
Štandrež
Gorica
tel. 0481 52 05 92
faks 0481 52 54 21
tel. 040 21 29 04

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.25

Iz božičnega koncerta 2006

20.30

Deželni TV dnevnik

20.50

Naš športnik 2007

23.00

Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.00

Aktualno: Sette giorni al Parlamento

6.30

Aktualno: Sabato & Domenica - La tv che fa bene alla salute

10.00

Aktualno: Linea verde - Orizzonti

10.30

Aktualno: A sua immagine

10.55

Sveta maša, sledi Angelus

12.20

Aktualno: Linea verde - in diretta dalla natura

13.30

Dnevnik

14.00

Variate: Domenica in

16.25

Vremenska napoved in dnevnik

17.40

Domenica in... Ieri, oggi, domani (vodi Pippo Baudo)

20.00

Dnevnik in športne vesti

20.40

Kviz: Affari tuoi

21.30

Film TV.: Raccontami una storia (kom., It., '03, r. Riccardo Donna, i. Lino Banfi)

23.50

Dnevnik

23.55

Aktualno: Speciale Tg1

0.55

Aktualno: Oltremoda

1.30

Nočni dnevnik

Rai Due

6.15

Aktualno: Tg2 Eat Parade

6.30

Aktualno: Inconscio e magia

6.45

Variate: Mattina in famiglia (vodita Adriana Volpe in Tiberio Timperi), vmes dnevnik

10.05

Aktualno: Ragazzi c'è Voyager

10.30

Variate: Random

11.30

Variate: Mezzogiorno in famiglia

13.00

Dnevnik, Motorji

13.45

Variate: Quelli che aspettano..., 15.00 Quelli che il calcio e... (vodi Simona Ventura), 17.05 Quelli che... tretji del

17.30

Dok.: Una stagione in rosso

18.00

Dnevnik, Dossier, Eat Parade

19.10

Animirani film: Cenerentola 2

20.30

Dnevnik

21.00

Nan.: NCIS - Prestiti d'amore

21.45

Nan.: Criminal Minds - Doppia immagine

22.40

Šport: Un anno di calcio

23.35

Nočni dnevnik

23.50

Film: Universal soldier - The return (akc., ZDA '99, r. M. Rodgers, i. Jean Claude Van Damme)

Rai Tre

6.00

Fuori orario

7.00

Variate: Aspettando E' domenica papà

7.45

Variate: E' domenica papà

8.45

Risanke

9.05

Aktualno: Screensaver

9.40

Dok.: Timbuctu

11.15

Aktualno: Buongiorno Europa, sledi RegionEuropa

12.00

Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved

12.15

Aktualno: TeleCamere

12.45

Aktualno: Racconti di vita

13.20

Aktualno: Passepartout - Fantasticherie

14.00

Dnevnik - Deželne vesti in vremenska napoved

14.30

Aktualno: Alle falde del Kilimanjiaro (vodi Licia Colo')

19.00

Dnevnik, deželne vesti in vremenska napoved

20.00

Variate: Blob

20.10

Variate: Che tempo che fa

21.30

Aktualno: Elisir

23.15

Dnevnik - Deželne vesti

23.35

Dok.: La grande storia - 1977 Imaginari per un diario ritrovato

0.35

Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rete 4

6.05

Nan.: La grande vallata

7.00

Dnevnik: Pregled tiska

7.20

Aktualno: La Primula Rossa

9.35

Aktualno: Artezipo

9.40

Dok.: Magnifica Italia

10.00

Sveta maša

11.00

Aktualno: Pianeta mare

11.30

Dnevnik, prometne informacije

12.10

Aktualno: Melaverde

13.30

Dnevnik, vremenska napoved

14.00

Nan.: Le comiche di Stanlio e Olio

14.30

Film: Nessuna petà per Ulzana (western, ZDA '72, r. Robert Aldrich, i. Burt Lancaster)

16.40

Film: Yado (pust., i. arnold Schwarzenegger, Brigitte Nielsen)

18.20

Nan.: Casa Vianello

18.55

Dnevnik

19.35

Nan.: Dupliche omicidio per il tenente Colombo

21.30

Film: Braveheart - Cuore impavido (zgod., ZDA '95, r.-i. Mel Gibson)

0.55

Film: L'importanza di chiamarsi Ernest (kom., GB/ZDA/Fr '02, r. Oliver Parker, i. Rupert Everett)

Canale 5

6.00

Dnevnik - Prima pagina

7.55

Dnevnik, promet, vremenska napoved

8.00

Jutranji dnevnik, Insieme

9.00

Aktualno: Le frontiere dello spirito (vodita mons. Gianfranco Ravasi in Maria Cecilia Sangiorgi)

9.55

Nan.: Finalmente soli - La sera dei miracoli

10.25

Film TV: Tom & Thomas (kom., Hol./Belg. '02, r. Esme Lammers, i. Aaron Johnson)

13.00

Dnevnik, vremenska napoved

13.35

Nan.: Il mammo - Scoop!

14.05

Film TV: Sant'Antonio di Padova (biogr. It. '01, i. Daniele liotti)

16.00

Film: La leggenda di Bagger Vance (dram., ZDA'00, i. Matt Damon, Charlize Theron)

18.50

Kviz: 1 contro 100 (vodi Amadeus)

20.00

Dnevnik, vremenska napoved

20.40

Kviz: Passaparola (vodi Gerry Scotti)

21.30

Film: Lemony Snicket - Una serie di sfortunati eventi (fant., ZDA'04, i. Jim Carrey, Meryl Streep)

23.40

Film TV.: L'uomo ideale (kom., Nem'05, r. Christoph Schrewe, i. johann Von Bulow)

1.30

Nočni dnevnik, vremenska napoved

Italia 1

7.00

Nan.: Eddie, il cane parlante - Una vita da cani

7.35

Risanke

11.00

Nan.: Phil dal futuro - Partenza ballerina

11.30

Nan.: Willy, il principe di Bel Air - Il principe e la cameriera

12.25

Dnevnik, vremenska napoved

13.00

Variate: Finché c'è dita c'è speranza

14.10

Film: Free Willy 2 (pust., ZDA'95, r. Dwight Little, i. James Richter)

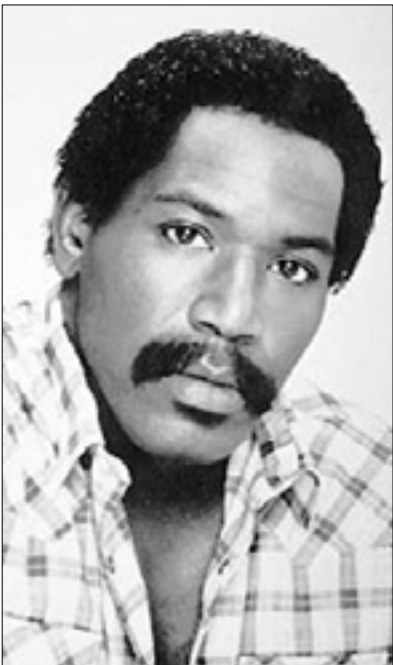
16.15

Film: Free Willy 3 (pust., ZDA'97, i. James Richter)

18.00

Nan.: Selvaggi - La palla della discordia

18.30

Dnevnik, vremenska napoved

19.00

Film: Scuola di polizia 6 - La città è assediata (kom., ZDA'88, i. **Bubba Smith**

20.40

Variate: Candid camera show

21.40

Nan.: Camera Café

22.40

Glasba: Biagio Antonacci - San Siro

1.35

Film: Howard e il destino del mondo (fant., ZDA'86, i. Lea Thompson)

Tele 4

6.40

Aktualno: Buongiorno con Telequattro 2007 - Svetnik dneva, horoskop, pregovor

8.05

Dok.: Bellezze d'Italia

9.35

Risanka: Il barone di Munchausen

11.10

Aktualno: Salus TV

11.20

Aktualno: Musa TV

12.00

Papežev blagoslov

12.25

Dokumentarec o naravi

13.20

Oddaja o glasbi

13.35

Oddaja o kmetijstvu

14.45

Aktualno: Voglia di Carso

15.35

Glasba: Le sinfonie di Mozart

17.30

Risanke

19.05

Aktualno: Oggi lavoro, domani...

19.45

Film TV: Navigator

21.15

Film TV: Safari express

22.55

Film TV: Due magnum 38 per una città di carogne

00.25

Film TV: Sette monache a Kansas city

La 7

7.30

Aktualno: Omnibus Weekend

8.50

Aktualno: La settimana

9.05

Film: Casa ricordi (glasb., It. '54, i. Paolo Stoppa)

11.25

Nan.: New Tricks - Affari di famiglia

12.30

Dnevnik in športne vesti

13.00

Dok.: Anni luce

14.00

Film: Funny girl (glasb., ZDA'68, r. William Wyler, i. Barbra Streisand, Omar Sharif)

17.30

Film: Cantando sotto la pioggia (glasb., ZDA'52, r.-i. Gene Kelly, i. Stanley Donen)

20.00

Dnevnik in športne vesti

20.30

Variate: Chef per un giorno

21.30

Dok.: Prehistoric Park

23.30

Aktualno: Reality

0.30

Dnevnik in športne vesti

Slovenija 1

7.00

Ris.: Živ zav

9.30

Umko

10.20

Šport špas

10.55

Izvir(n)i - Oddaja o ljubiteljski kulturi

11.25

obzorja duha

12.00

Ljudje in zemlja

13.00

Poročila, vremenska napoved in športne vesti

13.10

Na zdravje! (pon)

14.30

Grace Kelly - Usoda Princese

15.25

Film: Neskončno obzorje

17.00

Poročila, vremenska napoved in športne vesti

17.15

Muzical: Čudežno drevo

18.05

Ris. film: Zobna vila, kje si?

18.30

Risanke

18.40

Žrebanje lota

19.00

Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti, zrcalo tedna

19.55

Razvedrilna odd.: Spet doma (vodi Mario Galunič)

21.45

Družinske zgodbe: Družina Kozlevčar

22.35

Ars 360

22.05

Poročila, vremenska napoved in športne vesti

23.20

Film: Film za ženske (Češka)

1.00

Dnevnik

1.20

Dnevnik zamejske TV

Slovenija 2

6.30

Zabavni infokanal

9.55

Skozi čas

10.05

Glasbeno plesni december za mlade

10.30

Ob 50-letnici otroškega zbora RTV Slovenija - Zapojte z nami

11.50

Nemški film: Margarete Steiff

13.55

Praga: Svetovni pokal v smučarskih tekih, sprint (ž. in m.)

16.25

Oberstdorf: Smučarski skoki novoletne turneje

18.10

Jesenice: Hokey na ledu, tekma lige Ebel: Acroni Jesenice - VSV Beljak

20.35

Nad.: Jane Eyre

21.30

Š - šport v letu 2007

22.20

Nad.: Družinski človek

23.10

Umestnost glasbe in plesa

23.15

Imago Sloveniae - Podoba Slovenije - najboljši zbori in arije iz Verdijevih oper

Koper

13.45

Dnevni program

14.00

Čezmejna TV - TG R FJK - Deželne vesti

14.10

Dok.: Paestum

14.40

»Q« - trendovska oddaja

15.25

Odmev

15.55

Ethnopolis Rummellai

16.40

Srečanja v skupnostih Italijanov

17.25

Potopisi

18.00

Ljudje in zemlja (program v slovenskem jeziku)

19.00

Vsedanes - TV dnevnik

19.30

Tednik

20.05

Vesolje je...

20.35

Istra in ...

21.05

Dok.: Potovanje po Nemčiji - Sylt

22.00

Vsedanes - TV dnevnik

22.15

Nedeljski športni dnevnik

22.30

Lynx

23.30

Vsedanes glasba

23.55

Vsedanes - TV dnevnik

00.10

Čezmejna TV - TV dnevnik v slovenskem jeziku

Tv Primorka

11.00

Videostrani

17.00

Duhovna misel (pon.)

17.15

Eko šola

17.45

Polka in majolka

18.40

Miš Maš

19.20

VideoSpot

19.30

Kult: Settimana Friuli (pon.)

20.00

Razgledovanja (pon.)

20.30

Spoznajmo jih

21.25

Kako je padla Schengenska meja v Brdih (pon.)

21.55

Kulturni utrinek

22.00

Ne prezrite

22.10

Zimska plaža v Novi Gorici (pon.)

22.25

Zelena Bratovščina

23.25

Avto za vas

23.30

Videostrani

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Kolar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz Rojana; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.30 Vabilo v kino; 11.15 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Sotočja; Napovednik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Za smeh in dobro voljo; 15.00 Iz studia D; 15.30 Z goriške scene; 16.00 Simpozija ob 60-letnici obnovitve sam. pol. nastopanja Slov. v It; 17.00 Kratka poročila; 17.30 Božični koncert; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

7.45 Kmetijska oddaja; 8.10 Po domače; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.00 Kronika; 9.15 Pregled prireditev; 9.30 Nedelja z mladimi; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 11.30 Torklja; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes; 14.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 22.00 Večer večnozelenih; 22.30 Easy come... easy go...

RADIO KOPER (ITALIANSKI PROGRAM)

7.15, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 8.30, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Drobci zgodovine; 7.40 Proza; 8.05 Horoskop; 10.00 Moje mnenje; 10.40 New entry; 11.00 7 dni; 13.00 Radio z vami; 14.00 Plesoči arhitekt; 14-30-18.00 Nedeljsko popoldne; 15.00-17.30 Ferry sport; 18.00 Album charts; 19.00 Atlantično pristanišče; 20.00 Večerni pr. RK; 20.45 Pesem tedna; 21.00 Moje mnenje; 21.15 Extra extra extra; 22.00 Dosje; 22.45 Sigla single; 23.00 Hot hits, 0.00 Prenos RS.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Igra za otroke; 8.45 Glasba za otroke; 9.30 Labirinti sveta; 10.10 Sledi časa; 10.40 Zbori; 11.05 in 12.10 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.35 Slovenski zvoki; 14.05 »Vročje sreče«; 14.10 Za kmetovalce; 15.30 DIO; 16.30 Reportaža; 17.05 Veseli tobogan; 18.05 Zabavna igra; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Minute z ansamblom...; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.00, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; Vremenska napoved; 8.45 Koledar prireditev; 8.50 Napoved sporeda; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Izlet; 10.45 Gost; 12.00 Centrifuga; 14.35 Športnik izbira glasbo; 15.30 DIO; 16.05 Popev-

ki tedna; 18.00 Morda niste vedeli; 18.40 Črna kronika; 19.00 Dnevnik; 19.30 Valodrom; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba za prave moške; 22.55 Drugi val

SLOVENIJA 3

11.00, 12.00, 14.00, 22.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.22 Dobro jutro; 8.00 Lirični utrinek; 10.00 Prenos maše; 11.05 Slovenski concertino; 11.30 Izbrana proza; 12.05 Evroradijski koncert; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO; 16.05 Glasba naša ljubezen; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Arsove spominčice; 20.00 Glasba; 22.05 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert.

RADIO KOROŠKA

6.08-7.00 Dobro jutro, Koroška!-Guten Morgen, Kärnten- Duhovna misel; 18.00-19.00 Glasbena; - Radio Agora: dnevno 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan: dnevno 2.00-10.00/14.00-18.00.- 13.30 ORF 2

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: Leto 2008 prinaša spremembe na delovnem mestu: okrepili boste svoj položaj in dosegli napredovanje. Zaradi ljubosumja se bodo poslabšali odnosi s sodelavci. V ljubezni dobro naprej.

BIK 21.4.-20.5.: V prihodnjem letu se boste posvečali stvarjem, ki vas veselijo in dajali prednost svojim potrebam. Pazite na denar.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: Novo leto vam prinaša bolj mirno delovno okolje in manj službenih stresov. V družini vas čakajo spremembe, ki jih boste sprejeli in se jim prilagodili.

RAK 22.6.-22.7.: Čeprav ste utrujeni in brez volje za pravljanje, se veselite novega leta. Prinaša vam veliko lepega, polno sreče in užitkov v ljubezni.

LEV 23.7.-23.8.: V novo leto stopate razigrani in veseli, čeprav je za vami nekaj napornih odboj. Delovno mesto bo mirno, ustvarili boste odlične odnose s sodelavci in dober delovni tim. Pazite na denar.

DEVICA 24.8.-22.9.: Delo, ki ste ga začeli, boste nadaljevali s prizadevnostjo in vidni bodo tudi rezultati. Vzemite si čas zase in se posvetite svojim hobijem, da boste lažje prenašali stresne težave.

TEHTNICA 23.9.-22.10.: Leto 2008 prinaša veliko veselja in krasnih trenutkov v družinskem krogu. Uspešno boste premagali svoje strahove. Pozor na denar.

ŠKORPJON 23.10.-22.11.: Pred vami je razgibano, živahno leto in polno družabnih trenutkov. V odnosih si želite več trdnosti, na to se sami trudite.

STRELEC 23.11.-21.12.: V novo leto boste stopili polni pričakovanj in načrtov, predvsem na delovnem mestu, bi radi dosegli svoje cilje. V ljubezni pazite, da ne izrečete vsega, kar mislite.

KOZOROG 22.12.-20.1.: Leto 2008 vam prinaša uspehe, srečo, harmonijo in zadovoljstvo. Čeprav ne boste uresničili vseh želja, boste uživali življenje in to delili z vsemi ljudmi, ki jih imate radi.

VODNAR 21.1.-19.2.: Čaka vas mirno in prijetno leto. Delovni ritem boste upočasnili in več časa namenili svojim dragim. Privoščite si nekaj samote in tišine in ohranite stik s seboj.

RIBI 20.2.-20.3.: Leto 2008 bo v duhu prijateljstva: obdržali boste bogate stike ter iskrene in tople odnose z mnogimi ljudmi. Nekaj težav bo v ljubezni, a poiskali boste pravo rešitev.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika

20.25 Novo leto je tu!...voščila in želje otrok za prihajajoče leto 2008

20.30 Novoletna poslanica predsednika Republike Slovenije, sledi deželni TV dnevnik, sledi pregled dogodkov v letu 2007

23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

6.05 Aktualno: Anima Good News

6.10 Nan.: La nuova famiglia Addams

6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije

6.45 Jutranja oddaja: Unomattina (vodita Luca Giurato in Eleonora Daniele)

11.00 Aktualno: Occhio alla spesa

11.25 Vremenska napoved in dnevnik

12.00 Aktualno: La prova del cuoco (vodita Antonella Clerici)

13.30 Dnevnik

14.00 Dnevnik - Gospodarstvo

14.10 Variete: Festa italiana (vodita **Caterina Balivo**)

16.55 Vremenska napoved in Dnevnik

17.00 Dnevnik in vremenska napoved

17.10 Film: La scelta di Paula (kom., ZDA '03, r. Richard Benjamin, i. Jeff Daniels)

18.50 Kviz: L' eredita' (vodi Paolo Conti)

20.00 Dnevnik

20.30 Novoletna poslanica predsednika republike Giorgia Napolitana

21.00 Variete: L'anno che verrà

1.15 Variete: Capodanno Reale

6.40 Dnevnik - Eat Parade

6.55 Aktualno: Quasi le sette

7.00 Variete: Random, risanke

9.30 Aktualno: Sorgente di vita

10.00 Aktualno: Tg2 Novice - Costume e società, Medicina 33, Nonsoloslodi, Motori

11.00 Variete: Piazza Grande (vodita Giancarlo Magalli in Monica Leonfreddi)

13.00 Dnevnik

13.30 Dnevnik - Costume e società, 13.50 Salute

14.00 Film: Il matrimonio di Betsy (kom., ZDA, '90, r.-i. Alan Alda)

15.40 Aktualno: Ricomincio da qui (vodita Alba D' Eusanio)

17.20 Nan.: Streghe

18.05 Tg2 Flash/Šport

18.30 Dnevnik, vremenska napoved

19.00 Nan.: Piloti

19.10 Nan.: Sentinel - La vendetta

20.00 Kviz: Pyramid

20.30 Novoletna poslanica predsednika republike Giorgia Napolitana

21.00 Dnevnik

21.20 Animirani film: Tarzan 2 (anim., ZDA, '05, r. Brian Smith)

22.40 Animirani film: Basil l'investigatopo (anim., ZDA, '86, r. R. Clements)

24.00 Film: Un giorno a New York (glasb., ZDA, '49, i. Frank Sinatra, Gene Kelly)

1.45 Film: La Pantera Rosa (kom., ZDA, '63, i. David Niven)

6.00 Dnevnik - Rai News 24 vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso

8.05 Aktualno: La storia siamo noi

9.05 Aktualno: Verba volant

9.15, 10.05 Aktualno: Speciale »Cominciamo bene«

12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved

12.25 Aktualno: Speciale »Le storie«

13.10 Nan.: Saranno famosi

14.00 Deželne vesti in vremenska napoved

14.50 Dnevnik - Leonardo, Neapolis, Flash L.I.S.

15.15 Variete: Trebisonda

16.15 Dnevnik - GT Ragazzi

16.35 Melevisione

17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo

17.50 Dok.: Geo & Geo

19.00 Deželne vesti, vremenska napoved in športne vesti

20.10 Variete: Blob

20.30 Aktualno: Novoletna poslanica predsednika republike Giorgia Napolitana

21.00 Variete: 31. Festival del circo di Montecarlo

23.00 Variete: Blob 2007 - Colpi di scalpello »Un anno di Blob«

1.10 Fuori orario

6.00 Dnevnik: Pregled tiska

6.15 Nan.: Quincy

7.30 Nan.: Magnum P.I. - Il sangue non è acqua

8.30 Nan.: Nash Bridges

9.30 Nad.: Hunter

10.30 Nad.: Saint Tropez

11.30 Dnevnik, prometne vesti

11.40 Nad.: Febbre d'amore

12.00 Nan.: Vivere

12.30 Nan.: Un detective in corsia

13.30 Dnevnik, vremenska napoved

14.00 Nan.: Suor Thérèse - La suora poliziotto

16.00 Nan.: Le comiche di Stanlio e Olio

16.30 Film: Due sul pianerottolo (kom., Ita., '76, i. Rita Pavone, Erminio Macario)

18.55 Dnevnik in vremenska napoved

19.35 Aktualno: Sipario

20.00 Nad.: Tempesta d'amore

20.20 Nan.: Walker Texas Ranger

21.10 Film: Amici miei-Atto III (kom., Ita., '85, r. Nanni Loy, i. Ugo Tognazzi, Gastone Moschin, Renzo Montagnani)

23.40 Film: Due come noi (dram., ZDA, '83, i. John Travolta, Olivia Newton John)

1.45 Film: I fanciulli del West/Allegri vagabondi (kom., ZDA, '37)

6.00 Dnevnik - Prima pagina

7.55 Dnevnik - Prometne vesti, vremenska napoved, borza in denar

8.00 Dnevnik

8.45 Insieme

9.00 Film: Il mistero di Hamden (kom., ZDA, '03, I. Jessica Anna Bogart, Jennie Garth)

11.00 Film: Il tesoro dei Templari (pust., Danska, '06, i. Julie Grundtvig Wester)

12.00, 15.30, 17.35, 21.40 Kratke vesti

13.00 Dnevnik, vremenska napoved

13.40 Nad.: Beautiful

14.10 Nan.: Il mammo - Cos'è un bacio

14.40 Film: Un maresciallo in gondola (kom., Ita., '00, i. Ezio Greggio)

17.05 Film: Solo per amore (kom., ZDA, '06, i. Jeremy London, Dorie Barton)

18.50 Kviz: 1 contro 100 (vodi Amadeus)

20.00 Dnevnik, vremenska napoved

20.30 Aktualno: Novoletna poslanica predsednika republike Giorgia Napolitana

21.00 Film: Il diario di Bridget Jones (kom., ZDA/VB/Fr., '01, r. Sharon Maguire, i. Renée Zellweger)

23.05 Variete: Capodanno con Paperissima

0.30 Film: Frankenstein Junior (kom., ZDA, '74, i. Gene Wilder, Peter Boyle)

2.35 Film: Stand by me - Ricordo di un'estate (pust., ZDA, '86, i. Wil Wheaton)

6.00 Nan.: Good Morning Miami - Metafora canina - Il grande salto

6.50 Nan.: Eddie, il cane parlante

7.25 Risanke

8.45 Film: **Scooby-Doo e il viaggio nel tempo** (anim., ZDA, '01, r. Jim Stenstrum)

10.30 Film: Beetlejuice - Spiritello porcello (fant., ZDA, '88, r. Tim Burton, i. Winona Ryder)

12.25 Dnevnik: Studio aperto

13.00 Šport: Studio sport

13.40 Šport: Slamball

14.05 Risanke

15.00 Nan.: Instant star

15.55 Nan.: Malcom

16.50 Risanke

18.30 Dnevnik in vremenska napoved

19.10 Film: I Flintstones (kom., ZDA, '94, r. Brian Levant, i. John Goodman)

21.00 Film: L'impero colpisce ancora (fant., ZDA, '80, r. Irvin Kershner, Mark Hamill, Harrison Ford)

23.35 Aktualno: Talent 1

7.00, (8.35, 12.00, 13.10, 16.40, 19.30, 20.05) Dnevnik

8.10 Dnevnik - pregled tiska

8.30 (10.30) Aktualno: Buongiorno con Telequattro 2007- Svetnik dneva, horoskop, pregovor

8.50 Oddaja o zdravju TV Salus

9.00 Dok.: San Severino Lucano

9.50 Dok.: Ragusa

10.35 Dok.: Bellezze d'Italia

11.10 Koncert

12.35 (14.40) Dokumentarec o živalih

13.30 (15.05, 17.00) Risanke

14.05 Automobilissima

19.00 Športna oddaja

19.30 Športne vesti

20.30 Novoletna poslanica predsednika republike **Giorgia Napolitana**

21.00 Aktualno: Remember

22.00 Novo leto na trgu Zedinjenja

8.45 Aktualno: Due minuti un libro

9.00 Nan.: Cadfael - Il novizio del diavolo

10.30 Nan.: Il tocco di un angelo

11.30 Nan.: Cuore e batticuore

12.30 (20.00, 1.10) Dnevnik

13.00 Nan.: Il commissario Scali

14.00 Film: Riccardo Cuor di Leone (pust., ZDA,'54)

16.00 Film TV: Detective Extralarge - Bersaglio mobile (krim., It./ZDA '93, i. Bud Spencer)

18.00 Nan.: Star Trek Enterprise

19.00 Nan.: Jag - Avvocati in divisa

20.30 Aktualno: Novoletna poslanica predsednika republike Giorgia Napolitana

21.00 Aktualno: La valigia dei sogni

21.30 Film: I tartassati (kom., It./Fr. '59, i. Totò)

23.30 Film: Totò e Marcellino (kom., It./Fr. '58, i. Totò)

1.35 Film: Totò di notte n.1 (kom., It.'62, i. Totò)

6.25 Utrip

6.40 Zrcalo tedna (pon.)

6.55 Eutrinki(pon.)

7.00 8.00, 9.00 Poročila

7.10 8.10 Dobro jutro

9.05 Risana nan.: Mali Mozart

9.30 Risani film: Vesel Božič, Mali Munki

10.20 Risani film: Mojster Miha: Nepozabni Božič

11.15 Film: Ko potrebuješ pomoč (Nem.)

13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti

13.25 Film: Neskončno obzorje (2. in zadnji del)

15.00 Poročila, prometne vesti

15.10 Dober dan, Koroška

15.40 Risani film: Prvi sneg

16.05 Lutkovna nan.: Bisergora

16.20 Dok: Besedi na sledi: Simon Gregorčič

17.00 Novice, kronika, športne vesti, vremenska napoved

17.25 Nan.: Dogodivščine šimpanzje družine

18.20 Novice, kronika, športne vesti, vremenska napoved

18.40 Žrebanje 3x3 plus 6

18.55 Vremenska napoved, dnevnik

19.35 Vremenska napoved, športne vesti

19.55 Film: Bankirke (drama, Slo, '07, r. V. Močnik, i. N. Tič, M. Štern)

21.00 Silvester pri Avsenikovih

22.15 Za zadnjim vogalom...je tudi Silvester

00.10 Koncert iz Cankarjevega doma: Novoletna romanca (vodita Nataša Ličen in Jure Sešek)

1.10 Opereta: Netopir (Johann Strauss)

6.30 Zabavni infokanal

8.25 15.00 Tv prodaja

8.55 Osmi dan (pon.)

9.25 Ars 360 (pon.)

9.45 Sobotno popoldne (pon.)

11.55 Dok. nan.: Novorojenček

12.45 Š - šport v letu 2007 (pon.)

13.40 Garmisch Partenkirchen: Smučarski skoki novoletne turneeje (kvalifikacije)

15.30 Oddaja o modi: Bleščica

16.00 Spet doma (pon.)

17.50 Debatna odd.: Tekma

18.40 Umko

19.35 O praznikih: Novo leto

20.00 Risani film: Rožnati božič

20.00 Filmski maraton

20.25 Film: Zabava (ZDA, '68, r. B. Edwards, i. P. Sellers, C. Longet)

22.00 Film: Prevaranti (kom., ZDA, '00, r.-i. Woody Allen)

23.35 Film: Nekateri so za vroče (kom., ZDA, '59, r. B. Wilder, i. M. Monroe, T. Curtis)

1.30 Film: Tajnica (kom., ZDA, '02, r. S. Shainberg, i. J. Spader)

13.45 Dnevni program

14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - Deželne vesti

14.20 Euronews

14.30 Vzhod-zahod

14.45 Alter eco

15.15 Slovenski Magazin

15.45 Resna glasba

16.15 Tednik

16.45 vesolje je...

17.20 Istra in...

18.00 Športna mreža (program v slovenskem jeziku)

18.35 Vremenska napoved

18.40 Primorska kronika

19.00 TV Dnevnik, vremenska napoved, športne vesti

19.25 Mladinska oddaja: Fanzine

20.00 Arhivski posnetki

21.10 Glasbena oddaja: Calegaria

22.00 Il disfatto

22.30 Novoletna oddaja s Pupkin Kaba-rett in La niente band: Fermi tutti...è Capodanno

0.15 Koncert: Rudi Bučar

11.00 Videostrani

16.00 Brez strehe nad glavo z Rebeko Dremelj (pon.)

17.00 Planet polka (pon.)

18.20 Avto za vas (pon.)

18.30 Videospot meseca

18.35 Naj viža (pon.)

19.50 Ne prezrite (pon.)

20.00 Silvestrski dnevnik, vremenska napoved

20.20 Kultura

20.30 V Novo leto

0.30 Videostrani

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro vmes koledar in napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Začnimo skupaj; 9.00 Praznični radioaktivni val z Magdaleno Pahor; 10.00 Poročila; 10.20 Odprta knjiga - Drago Jančar: Severni sij (9. nad.); 11.00 Studio D; sledi Napovednik; 13.30 Kmetijski tehnik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Sotočja; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbeni slovarček; 18.00 Hevrek a - iz sveta znanosti; 18.40 Vera in naš čas; 19.20 Pregled dogodkov v letu 2007, sledi Napovednik; 20.00 Silvestrski večer z Mai-rim Cheber in Danijelom Malalanom; 23.00 Kratka poročila; 0.30 Zaključek oddaj;

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30,13.30,14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.00-19.00 Popoldan in pol; 17.30 Primorski dnevnik; 19.30-1.00 Silvestrski program v živo.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30,19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskopi; 8.25 Pregovor; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o...; 9.00 Leto šole; 9.33 Zgodbe dvo-nožcev; 10.33 Ameriška duša; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.30 Vreme, promet, novice, šport; 13.00 Chichieradio; 14.00 Proza; 14.45 Reggae in pillole; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 In orbita; 19.00 Glasbena lestvica; 20.00 Giulianine note; 21.00 Odprti prostor; 22.00 Zgodbe dvonožcev in ne; 22.30 Leto šole; 23.00 The magic bus; 0.00 RS

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.45, 14.10 »Vreče sreče«; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13.ih, osmrtnice in obvestila; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Silvestrujemo na 1. progr.; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nokturno - A.Henri; 23.15 Za prijeten konec dneva

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.45 Koledar prireditve; 9.00 Val 202 izpolnjuje vaše želje?; 9.35 Popevki; 10.10 Reportaža; 10.45 Komentar ankete; 11.00 Avtomobilsko prometne minute; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne zanimivosti; 15.00 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Telstar; 17.45 Šport; 18.00 Hip hop; 18.45 Črna kronika; 19.00 Dnevnik; 19.30 Silvestrujemo na Valu 202.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasb. jutranjica; 8.00 Lirični utrineki; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Kulturna panorama; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Odprti termin; 13.25 Intermezzo; 14.05 Izobražev. pr.; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.30 S knjižnega trga; 17.00 Koncert; 18.00 Silvestrski program; 19.00 Dnevnik.

RADIO KOROŠKA

18.10-19.00 Kratki stik; 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan dnevno 2.00-10.00/14.00-18.00 (105,5 MHz)

Dober dan, Koroška! ORF 2 4.10; TV SLO 1 15.10

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

- 18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
- 20.25 Iz božičnega koncerta 2006: gospel
- 20.30 Deželni TV dnevnik
- 20.50 Dok. film: Luči onkraj meje
- 23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

- 6.05 Aktualno: Anima Good News
- 6.10 Nan.: La nuova famiglia Addams
- 6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
- 6.45 Jutranja oddaja Unomattina (vodita Eleonora Daniele in Luca Giurato)
- 9.55 Maša
- 12.25 Novoletni koncert
- 13.30 Dnevnik
- 14.00 Dnevnik - Gospodarstvo
- 14.10 Variete: Festa italiana Storie
- 17.00 Dnevnik
- 17.10 Glasbena oddaja: Napoli prima e dopo
- 18.50 Kviz: L' eredita' (vodi Paolo Conti)
- 20.00 Dnevnik
- 20.30 Kviz: Soliti ignoti
- 21.10 Film: Herbie - Il Super Maggiolino (kom., ZDA' 05, r. Angela Robinson, i. Matt Dillon)
- 22.55 Dnevnik
- 23.20 Proza: Tutto Dante - Il quinto canto dell'Inferno
- 0.10 Nočni dnevnik - Le idee

Rai Due

- 6.15 Dnevnik - Običaji in družba
- 6.30 Aktualno: Caro amore...
- 6.40 Dnevnik - Zdravje
- 7.00 Variete: Random
- 7.10 Film: Pimpa - Una giornata speciale
- 9.45 Aktualno: Non è mai troppo tardi
- 10.00 Dnevnik - Običaji in družba
- 11.00 Variete: Piazza grande
- 13.00 Dnevnik
- 13.30 Dnevnik - Običaji in družba ter Dnevnik - Zdravje
- 14.00 Novoletni koncert
- 16.10 Film: Il giardino segreto (fant., ZDA '93, i. Kate Maberly)
- 18.05 Dnevnik, športne vesti
- 19.10 Nan.: Sentinel - Crimine vero
- 20.10 Kviz: Pyramid
- 20.30 Dnevnik
- 21.05 Nan.: Ghost Whisperer - Il fantasma nel cuore
- 21.50 Desperate Housewives - I segreti di Wistoria Lane
- 23.25 Nočni dnevnik
- 23.40 Dok.: Su al Sud

Rai Tre

- 6.00 Dnevnik - Rai News 24 vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
- 8.05 Aktualno: La storia siamo noi
- 9.10 Film: Susanna tutta panna (kom., It. '57, i. Marisa Allasio)
- 10.35 Film: Guardia, ladro e cameriera (kom., It. '58, i. Nino Manfredi)
- 12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
- 12.15 Dok.: Kilimangiaro Album
- 12.30 Film: Quattro cuccioli da salvare (pust., ZDA ' 87, i. Frank Inn)
- 14.00 Deželne vesti in vremenska napoved
- 14.30 Dnevnik - Leonardo
- 14.40 Dnevnik - Neapolis
- 14.50 Dnevnik
- 14.55 Variete: Trebisonda
- 17.00 Dok.: Cose dell'altro Geo
- 17.50 Dok.: Geo & geo
- 19.00 Deželne vesti, vremenska napoved in športne vesti
- 20.10 Nad.: Un posto al sole
- 21.05 Film: L'attimo fuggente (dram., ZDA, '89, i. Robin Williams)
- 23.20 Dnevnik - deželne vesti in Primo piano
- 23.35 Film: Un pesce di nome Wanda (kom., VB, '88, i. John Cleese)

Rete 4

- 6.15 Nan.: Quincy
- 7.30 Nan.: Magnum P.I.

- 8.35 Variete: Una festa per febbre d'amore - Speciale
- 9.00 Film: Folle dell'anno (glasb., ZDA '54, i. Ethel Merman)
- 11.00 Variete: Una festa per febbre d'amore - Speciale
- 11.40 Nad.: Febbre d'amore
- 12.00 Nad.: Vivere
- 12.30 Nan.: Un detective in corsia
- 13.30 Dnevnik in vremenska napoved
- 14.00 Nan.: Suor Therese - La nipote di Gerard
- 16.00 Nan.: Le comiche di Stanlio e Olio
- 16.40 Film: Toto' a colori (kom., It. '52, i. Toto'9
- 18.55 Dnevnik - prometne informacije, vremenska napoved
- 19.35 Aktualno: Sipario
- 20.00 Nad.: Tempesta d'amore
- 20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
- 21.10 Nan.: Siska - Un amore non corrisposto
- 23.35 Film: Il laureato (ZDA, '67, i. Anne Bancroft)

Canale 5

- 6.00 Dnevnik - Prima pagina
- 7.55 Dnevnik - prometne vesti, vremenska napoved, borza in denar
- 8.00 Dnevnik, Insieme
- 9.00 Film: L'angelo di Natale (kom., ZDA, '01, r. Andy Wolk, i. Peter Falk)
- 10.00 12.00, 15.30, 17.35 Kratke vesti in vremenska napoved
- 11.00 Film: Il castello di Ra-Tim-Bum (fant., Bras., '99, r. Anna Muylaert, i. Diego Kozievitch)
- 13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
- 13.40 Nan.: Il mammo
- 14.10 Film: Il tempo delle mele (kom., Fr., '81, r. Claude Pinoteau, i. Sophie Marceau)
- 17.05 Film: Il mio vicino è Babbo Natale (kom., Kan., '05, r. George Mendeluk, i. Gabrielle Carteris)
- 18.50 Kviz: 1 contro 100 (vodi Amadeus)
- 20.00 Dnevnik in vremenska napoved
- 20.30 Variete: Striscia la notizia - La voce della persistenza
- 21.10 Film: L'amore è eterno finchè dura (kom., It., '04, r.-i. Carlo Verdone)
- 22.00 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
- 23.35 Film: Mari del Sud (kom., Ita., '01, r. Marcello Cesena, i. Victoria Abril)

Italia 1

- 6.10 I-Taliani
- 6.50 Nan.: Eddie, il cane parlante
- 7.25 Risanke
- 8.50 Film: Casper scuola di paura (anim., ZDA, '06, r. Mark Gravas)
- 9.35 11.30, 15.05, 17.05 Kratke vesti in vremenska napoved
- 10.30 Film: Magia del lago (fant., ZDA/Kan., '95, r. Rick Stevenson, i. Mark Harmon, Harley Jane Kozak)
- 12.25 Dnevnik in vremenska napoved
- 13.00 Studio sport
- 13.40 Šport: Slamball
- 14.05 Film: Robin Hood - Un uomo in calzamaglia (kom., ZDA, '93, r. Mel Brooks, i. Richard Lewis)
- 16.05 Film: Asini (kom., It., '99, r. Antonello Grimaldi, i. Claudio Bisio, M. Amelia Monti)
- 18.30 Dnevnik in vremenska napoved
- 19.10 Nan.: The war at home
- 19.40 Risanke
- 20.30 Kviz: La ruota della fortuna
- 21.10 Kviz: I magnifici 7
- 23.30 Umetnostno drsanje: Ice Gala 2007
- 1.25 Film: Aliens - Scontro finale (fant., ZDA, '86, r. James Cameron, i. Sigourney Weaver, Carrie Henn)

Tele 4

- 6.40 (8.00, 8.55, 10.35) Aktualno: Buongiorno con Telequattro - Svetnik dneva, horoskop, pregovor
- 8.05 Klasična glasba
- 9.00 Dokumentarec o naravi
- 9.50 Risanke
- 10.35 Nan.: Don Matteo 5
- 11.55 Prenos iz Tрга Sv. Petra
- 12.25 Opera: Sulle ali dell'operetta
- 14.00 Aktualno: La tv delle liberta'
- 15.00 Košarka: Snaidero Udine - Pre-miata
- 17.00 Risanke
- 19.00 Koncert: La grande musica del cinema italiano

- 20.55 Film: Shadrach (kom., ZDA ' 98, i. Andie Mac Doewll)
- 22.30 Aktualno: Un anno di cronaca
- 23.30 Opera: Il barbiere di Siviglia

La 7

- 7.00 Film: Le belle famiglie (kom., It., '65, i. Totò)
- 8.10 Aktualno: Due minuti un libro
- 9.00 Nan.: Cadfael - I misteri dell'abbazia
- 10.30 Nan.: Il tocco di un angelo - L'angelo vendicatore
- 11.30 Nan.: Cuore e batticuore - Un pappagallo di nome Croquet
- 12.30 Dnevnik in športne vesti
- 13.00 Nan.: Il commissario Scali - Senza regole
- 14.00 Film: Il comandante Robin Crusoe (pust., ZDA, '66, r. Byron Paul, i. Dick Van Dyke, Nancy Kwan)
- 16.00 Film: Detective Extralarge - Miami Killer (polic., It./Zda, '91, i. Bud Spencer)
- 18.00 Nan.: Star Trek Enterprise - Esilio
- 19.00 Nan.: Jag - Avvocati in divisa - L'aereo spia
- 20.00 Dnevnik
- 20.30 Variete: Crozza Italia Exclusive
- 21.00 Film: Rob Roy (pust., VB, '94, i. Liam Neeson)
- 23.50 Variete: Bombay
- 1.05 Dnevnik

Slovenija 1

- 7.00 Film: Winkyin konj (Belgija)
- 8.30 Ris. film: Medvedkov božič
- 8.55 Lutk. nan.: Bisergora: Kaj je za hec in kaj je zares
- 9.10 Simon Gregorčič: Besedi na sledi (3.oddaja)
- 9.45 Zgodbe iz praznične školjke
- 10.15 Ris. film: Frančkov čarobni božič
- 11.15 Novoletni koncert (prenos z Dunaja)
- 13.50 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
- 14.00 Film: Zajtrk pri Tiffaniju
- 15.55 Ris. film: Babar in Božiček
- 16.20 Otr. dok. nan.: Medvedki: Neustrašni divji petelin
- 16.30 Knjiga mene briga - Jože Plečnik: Dunaj, Praga, Ljubljana
- 17.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
- 17.20 Dok. odd.: Če imaš glas, poj!
- 18.10 Risanka: Franček
- 18.20 Ris. film: Rožnati Božič
- 18.45 Žrebanje Astra
- 18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
- 19.55 Milijonar z Jonasom
- 20.55 Svet v letu 2007
- 21.55 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
- 22.20 Dok. nan.. Hanibal (Anglija)
- 23.10 Film: Hud (ZDA)
- 0.55 Dnevnik

Slovenija 2

- 9.05 Skozi čas
- 9.15 Glasba: Najlepše Avsenikove melodije
- 10.50 Obzorja duha
- 11.20 Poljudoznan. nan.: Dogodivščine šimpanzije družine
- 12.25 Smučarski teki: SP, tour de ski 15. km (M), prenos iz češkega Novega mesta
- 13.40 Smučarski skoki: novoletna turneja, prenos iz Garmish Partenkirchna

- 15.25 Smučarski teki: SP, tour de ski 10. km (Ž), prenos iz češkega Novega mesta
- 16.10 TV prodaja
- 16.40 Film: Kaj pa Bob? (ZDA)
- 18.25 Mostovi - Hidak: potepanja - Barangolasok (pon.)
- 19.00 Operne arije: G. Verdi: Trubadur
- 19.30 Sopranistka Irena Baar
- 20.00 Igrano-izob. mlad. nan.: Muzikajte-se: Beltinška banda
- 20.30 Dediščina Evrope: Edith Piaf: Himna ljubezni
- 21.20 S koktajlom v dobri družbi - silvesterski program
- 0.50 Film: Vrtljak (pon.)

Koper

- 12.00 13.45 Dnevni program
- 12.15 Novoletni koncert Dunajskih filharmonikov
- 14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - Deželne vesti
- 14.20 Mladinska odd.: Fanzine
- 14.50 Fermi tutti...è Capodanno (novoletna odd. s Pupkin Kabarett in La niente band)
- 16.35 Il disfatto
- 17.10 Glasba: Calegaria
- 18.00 Med valovi (program v slovenskem jeziku)
- 18.35 Vremenska napoved
- 18.40 Primorska kronika
- 19.00 Vsedanes - TV dnevnik, vremenska napoved, športne vesti
- 19.25 Alpe Jadran
- 19.55 Novoletni koncert dunajskih filharmonikov
- 21.25 Q - trendovska oddaja
- 22.10 Vsedanes - TV dnevnik
- 22.25 Potopisi
- 22.55 Biker explorer
- 23.25 Istra in...
- 23.55 Vsedanes - TV dnevnik
- 0.10 Čezmejna TV - TV dnevnik

Tv Primorka

- 11.00 Videostrani
- 16.00 V Novo leto (pon.)
- 20.00 Silvestrski dnevnik (pon.)
- 20.30 Novoletni video meh 1. in 2. del
- 23.30 Videostrani

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar in napovednik; 8.25 Praznično dobro jutro; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu; 10.20 Odprta knjiga: Drago Jančar: Severni sij (10.nad.); 11.00 Pregled dogodkov v letu 2007; 12.00 Novoletni koncert; sledi Napovednik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Leteči nahrbtnik: Naše šole se predstavljajo; 15.00 Mladi val; 17.10 Zbori; 18.00 Vsaka vas ima svoj glas: narečne zgodbe s Tržaškega; 19.20 Napovednik sledi Slovenska lahka glasba, nato Zaključek

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
7.20 Jutro na RK, napovednik sporeda; 8.00 »Noč in dan« - OKC obveščajo; 8.10 Glasbeni utrinek; 8.30 Jutranjik; 9.00 Radijska kronika; 9.30 Praznična oddaja; 10.30 Poročila; 11.00 Pogovor z Iztokom Mlakarjem; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 13.30 Živeti ob mej; 15.30 DIO; 19.00 Večerni dnevnik; 19.45 Kronika; 20.00 Koncert skupine Ana Papedan; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Jazz in jaz.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.28 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Gorofo Notes; 15.05 Pesem intervju; 9.33 Pediatier; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Chiacchieradio; 14.00 Proza; 14.35 Evro Notes; 15.05 Pesem tedna; 18.00 Meloepa; 19.00 Glasbeni spored; 20.00 Radio Capodistria Jazz Club; 21.00 Odprti prostor; 21.55 Sigla single; 22.00 Otroštvo...Pesem tedna; 22.30 Intervju.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Kviz; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 A že veste...?; 9.30 Torkov izziv; 10.10 In-telekta; 11.30 Ena ljudska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13.ih, osmrtnice in obvestila; 14.05 Praznična reportaža; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evropska postaja; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci;

20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 21.05 Igra; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Big Band RTVS; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.45 Prireditve; 9.35 Popevki; 13.00 Poročila; 13.30 Napoved sporedov; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki; 16.30 Zapisi iz močvirja; 17.00 Festa latina; 17.40 Šport; 18.00 Pogovor z dopisnikom; 18.45 Črna kronika; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Na sceni; 21.00 Spet toplovod; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Štos - Še v torek obujamo spomine

SLOVENIJA 3

9.00, 22.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Glasb. jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.00 Skladatelj tedna; 11.05 Vabilo na koncert; 11.15 Novoletni koncert Dunajskih filharmonikov; 13.45 Praznični intermezzo; 14.05 Izobr. program; 15.00 Big Band RTV Slo; 15.30 DIO; 16.05 Praznični intermezzo; 16.30 Arsov logos; 16.50 Koncertni dogodki na tujem; 18.20 Zborovska glasba; 19.00 Dnevnik; 19.30 S koncertov; 21.00 Literarni večer; 21.40 Medigra; 22.05 Glasba našega časa; 23.00 Slovenski koncert

RADIO KOROŠKA

18.10-19.00 Otroška oddaja; Radio Agora: 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan: 2.00-10.00/14.00-18.00 (dnevno, 105,5 MHz)

Dober dan, Koroška! - 12.25 ORF 2

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 0,80 € (191,71 SIT)
Letna naročnina za Slovenijo 170 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7342147, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasia@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

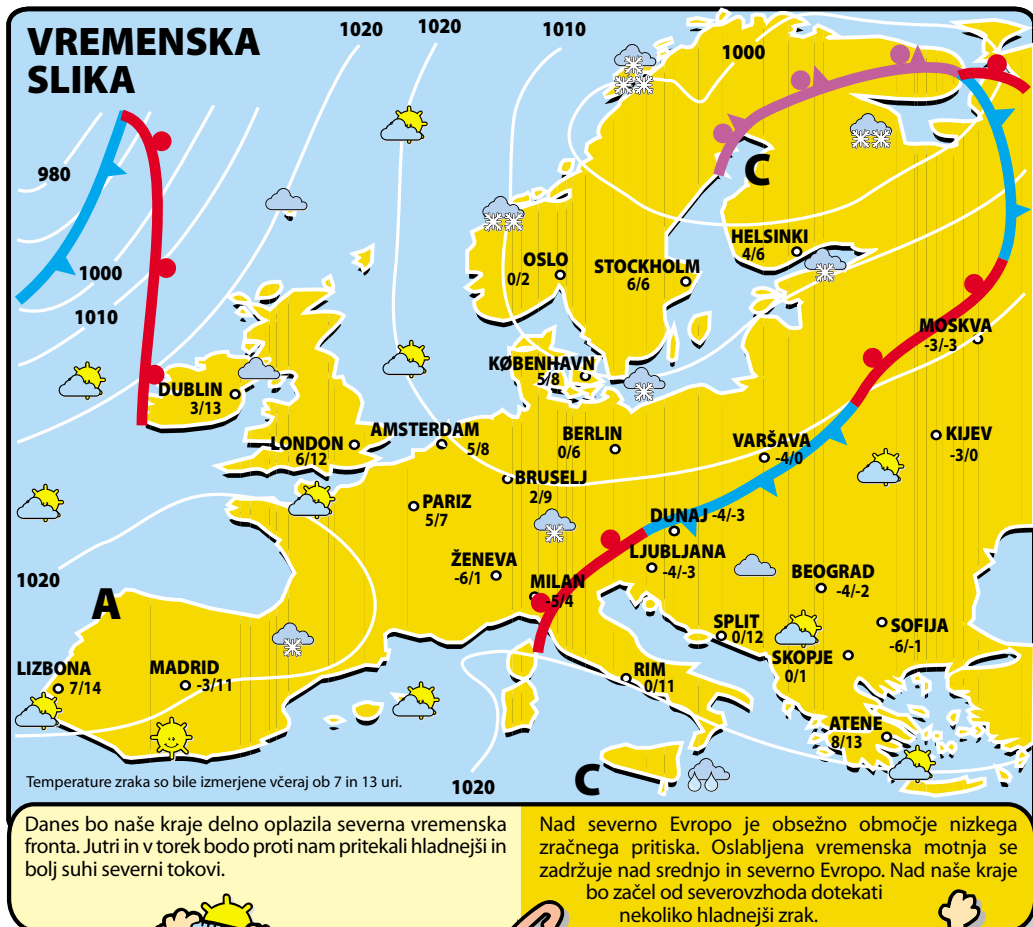
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi, osmrtnice, sožalja, cestitke in zahvale po formatu. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

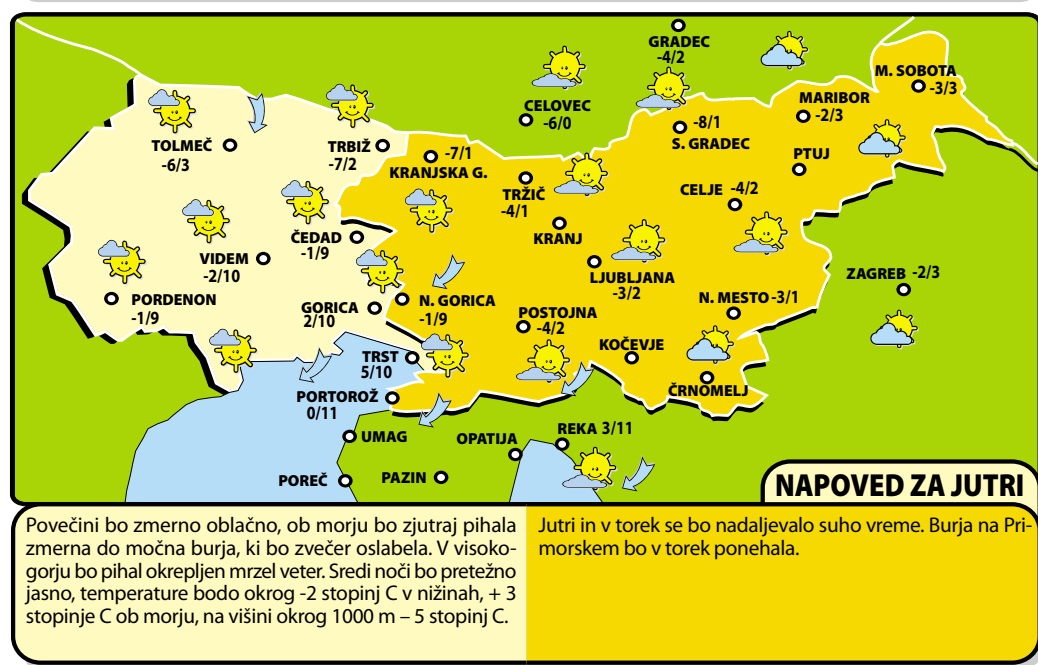
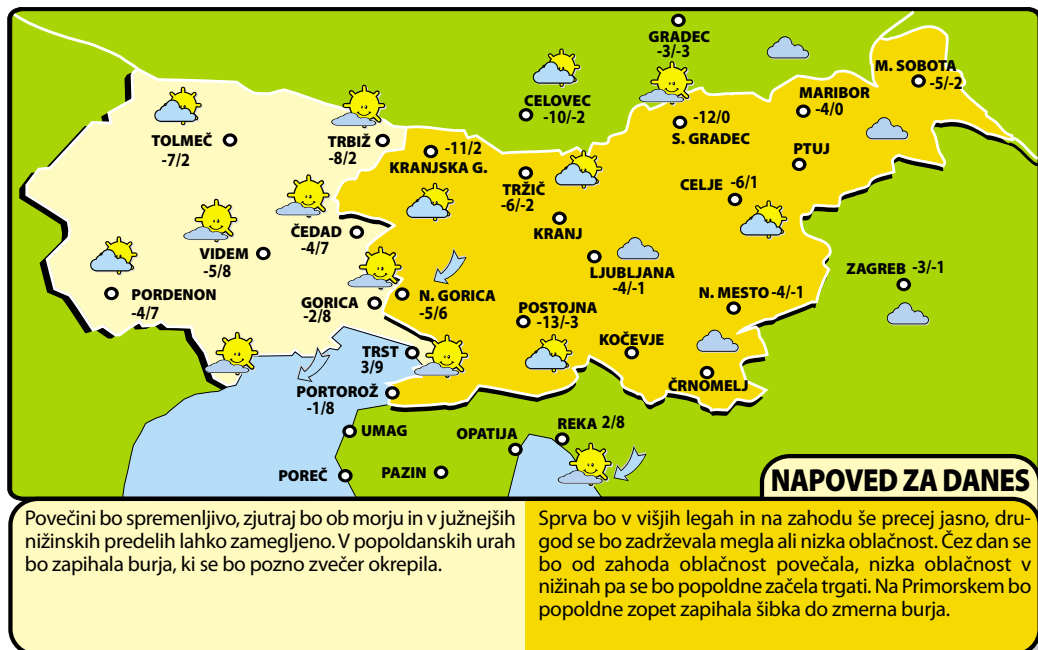
Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

DOLŽINA DNEVA Sonce vzhaja ob 7.45 in zatone ob 16.29 Dolžina dneva 8.44.	BIOPROGNOZA Pri vremensko občutljivih ljudeh se bodo pojavljale z vremenom povezane težave, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Priporočamo večjo previdnost.	MORJE Morje skoraj mirno, temperatura morja 9,9 stopinj C.
LUNINE MENE Luna vzhaja ob 24.00 in zatone ob 11.13		
PLIMOVANJE Danes: ob 3.06 najvišje 33 cm, ob 10.17 najnižje -10 cm, ob 13.49 najvišje -5 cm, ob 19.46 najnižje -20 cm. Jutri: ob 3.57 najvišje 33 cm, ob 11.49 najnižje -18 cm, ob 17.13 najvišje -7 cm, ob 20.54 najnižje -11 cm.	TEMPERATURE V GORAH °C 500 m -3 2000 m -4 1000 m 1 2500 m -6 1500 m -1 2864 m -8	UV INDEKS Ob jasnem vremenu bo UV indeks po nižinah sredi dneva 4,5 in v gorah 5,5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

DOPIS IZ PARIZA - Okolju prijazni prazniki med tradicijo in inovativnostjo

Ananas ali jetrna pašteta?

Tudi Francozi so letos veliko bolj pozorni na praznično porabo - Champs Elysees okrašeni z ekološkimi lučkami

PARIZ - Tudi Pariz je v prazničnem ozračju, lučke krasijo mesto že ves december in ljudje so se kot vsako leto ujele v vrtnice nakupov. Eh ja, tudi na francoski strani se govori o izgubi starih dobrih tradicij in o norem konsumizmu. Ali res vse tako propada, ali se le spreminja? Kako je bilo nekdaj?

Nekoč so bili prazniki poseben čas, ko je bilo dovoljeno norenje in ko si si lahko dodobra napolnil želodec, kajti v vsakdanu je bil pesem povsem drugačna. Glede norenja smo se danes kar pomirili - v starem Rimu ali stari koledniki so to bolje obvladali. Kaj pa glede obilja? Ima to sploh še smisel? Naloženi krožniki so, na primer, za mnoge vsakodnevno pravilo in mnogi imajo težave s holesterolom in tehtnico. Morda pa se stvari spreminjajo, sicer ne zaradi zdravja, ampak denarnice. Tudi v Franciji je vsakdanji argument medijev »pouvoir d'achat«, kupna moč, ki naj bi bila vedno manjša. Je blaginje konec? Konec obloženih miz in norega nakupovanja?

Mize so polne, toda ne tako kot pred leti; v trgovinah še vedno mrgoli kupcev, toda nakupi so bolj skromni. Vsi so zelo pozorni na porabo, in to ne le posamezniki, ampak tudi država, mesta, občine. Champs Elysees krasijo letošnje ekološke lučke, s katerimi bo mesto prihranilo 70% energije (100kWh namesto 1980 kWh). Znano je, da povpraševanje (po elektriki, vodi, gorivu...) narašča, toda rezerve in zmogljivosti našega planeta niso neomejene. Danes se mizi blagostanja pridružujejo nezahodne države (Kitajska, Indija in druge), toda znanstveniki opozarjajo, da naša Zemlja ne bi prenesla, če bi večina prebivalstva prevzela konsumistični način življenja. In katere so rešitve?

Nekateri vidijo rešitve v ekološkem pristopu: reciklaža, manj odpadkov, ekološki pridelki, varčevanje z elektriko in gorivi itn. In za praznike? Miza s korenjem in zeleno bi bila bolj žalostna... Seveda ni potrebno, da popolnoma črtamo praznične priboljške, saj »eko« ni protisloven ne s tradicijo ne z inovativnostjo. Na primer, večina Francozov je izjavila, da za ima za praznični desert najraje ličije, ananas in

papajo (menuji se spreminjajo). Toda ekotično sadje pomeni oddaljene dežele, torej prevoz in CO2! Ni nujno: pridelki, ki so pripotovali z ladjo, sodijo k okolju prijaznim. Raziskovalci so določili energetsko porabo na tono pridelka in za ladjo je 0,1 mega joula/km/t, proti 9 mega joulov/km/t za letalo, 0,6 mega joula/km/t za vlak in 1,7 mega joula/km/t za tovornjake. Za Francoze je nepogrešljiva tradicionalna praznična jed meso; izbira med govedino, divjačino, svinjino in jagnjetino je odvisna od lokalnih tradicij. Meso je lahko bolj ali manj »ekološko«, predvsem glede na način reje in prevoza in prav glede tega so rezultati nekaterih

raziskav presenetljivi: ovčka iz Nove Zelandije je bolj »eko« kot nemška, ker prva preživi vse življenje na pašnikih, druga pa v hlevu in tako kljub prevozu prva porabi manj energije in manj onesnažuje.

Ko smo pri prazničnih jedilih in živalih, ne moremo mimo »«fois gras», jetrne paštete, ki je vsako leto na zatožni klopi. Da bi gos imela čim večja jetra, jo bajejo s hrano na ne ravno prostovoljen način: držijo ji odprt kljun in spuščajo hrano po požiralniku. Nekatere tradicije niso ravno plemenite. In nenazadnje, glede tradicije in inovativnosti prazničnih menujev: v Parizu je praznična jed plemeniti par šampanjec in ostrige, toda to

je bil in je še privilegij debelejših denarnic. No, na veliko veselje Francozov naj bi bilo vsaj plemenito penice vino - glede na način proizvodnje, prevoz - ekološko.

Tradicionalna praznična prehrana je bila in je odvisna od možnosti in okolja; danes je slednje veliko širše, svetovno. Razlogi za spremembe so različni: porazdelitev blaginje, prebivalstvo, ekološki problemi itn. Bodo prazniki izgubili staro norost pretiravanja in postali plehko zmerni? Če bomo v vsakdanu bolj pozorni, bomo za praznike lahko spustili vaje in obilne porcije nam bodo v veselje, brez večje škode in moralnih mačk.

Jana Radović

SRBIJA Putin častni meščan več srbskih mest

BEOGRAD - Vse več srbskih mest podeljuje ruskemu predsedniku Vladimirju Putinu naziv častnega meščana. Zaradi podpore pri reševanju kosovskega vprašanja so ga za častnega meščana nazadnje imenovali v mestu Sombor na meji z Madžarsko, potem ko ga je ta čast že doletela v mestih Vrbas, Ložnica, Raška in Apatin, je poročanje medijev v Beogradu povzela nemška tiskovna agencija dpa.

Pobuda za omenjeno potezo v Somborju naj bi prišla iz vrst nacionalističnih radikalcev, ki ne podpirajo vključevanja Srbije v Evropsko unijo, zavzemajo pa se za tesne povezave z Rusijo. Kmalu naj bi Putin postal tudi častni meščan Niša, še poroča dpa.

V New Yorku letos rekordno malo umorov

NEW YORK - Policijska statistika večjih ameriških mest ob koncu leta kaže, da oblastem ponekod uspeva držati najhujšo obliko kriminala, to je umore, pod nadzorom, drugje pa tega uspeha nimajo. V New Yorku so do petka za letos našli 488 umorov, lani pa jih je bilo v celotnem letu 596. To pomeni, da bo umorov najmanj vse od leta 1963, ko se je uvedla resna statistika. V New Yorku je bilo sicer najhujše leta 1990, ko so našli 2245 umorov.

Število umorov v New Yorku je uspela zmanjšati predvsem bolj agresivna policijska strategija pošiljanja večjega števila ljudi v predele mesta, kjer je kriminal najvišji. Podoben trend uspeva tudi v Chicagu, kjer so do srede našli 435 umorov, kar pomeni, da jih bo letos najmanj od leta 1965, ko jih je bilo 395. V Chicagu so se bolj odločno lotili preganjanja uličnih tolpe, orožja in mamili. (STA)

Konzorcij obrnitnikov Dolina

vam želi srečno in veselo
2008

B.B. di Bandi Boris & Co. Snc
Obrtna Cona Dolina - 34018 Dolina
Tel.: 040 228983 - Fax: 040 8326154
www.bbartigrafiche.com

BETONFER Snc di Pangerc Aleksandra & Co.
Obrtna Cona Dolina - 34018 Dolina
Tel.: 040 227078 - 227084 - Fax: 040 228539
E-mail: betonfer@iol.it - www.betonfer.com

BREG di Kozina Severino
Obrtna Cona Dolina - 34018 Dolina
Tel.: 040 228563 - Fax: 040 228563

COMEC di Smotlak Sasa
Obrtna Cona Dolina - 34018 Dolina
Tel.: 040 227034 - Fax: 040 227095

COMEPLAST Srl
Obrtna Cona Dolina - 34018 Dolina
Tel.: 040 227034 - Fax: 040 227095

FORAUS Snc di Foraus Paolo & C.
Obrtna Cona Dolina - 34018 Dolina
Tel.: 040 8325010 - Fax: 040 8325010
E-mail: paforaus@tin.it - www.foraus.it

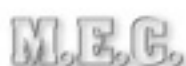
AUTOFFICINA G. & G. di Gripari M. & C.
Obrtna Cona Dolina - 34018 Dolina
Tel.: 040 228169 - Fax: 040 228169

GRAPHART Srl
Obrtna Cona Dolina - 34018 Dolina
Tel.: 040 8325009 - Fax: 040 0640353
www.graphart.it

Geom. IDLE TUL & C. Snc
Obrtna Cona Dolina - 34018 Dolina
Tel.: 040 818141
E-mail: impresatul@tin.it

M.E.C. Snc
Obrtna Cona Dolina - 34018 Dolina
Tel.: 040 8325009 - Fax: 040 0640353

MINGOT Srl
Obrtna Cona Dolina - 34018 Dolina
Tel.: 040 8327127 - Fax: 040 227087

MARIO VIDAK & C.

MARIO VIDAK & C. Snc
Obrtna Cona Dolina - 34018 Dolina
Tel.: 040 227032 - Fax: 040 227032

OTA & C. Snc di Ota Emilio & C.
Obrtna Cona Dolina - 34018 Dolina
Tel.: 040 228109 - Fax: 040 228109
E-mail: info@otaimpanti.it - www.otaimpanti.it

OTA M. & Figli Snc di Ota Carlo
Obrtna Cona Dolina - 34018 Dolina
Tel.: 040 228253 - Fax: 040 228253
E-mail: info@ota.it - www.ota.it

OTACAR di Ota David & C. Snc
Obrtna Cona Dolina - 34018 Dolina
Tel.: 040 228359 - Fax: 040 228359

P.M.L. Sas di Igor e Ivo Krizmancic & C.
Obrtna Cona Dolina - 34018 Dolina
Tel.: 040 228881 - Fax: 040 8326273
E-mail: pml@pml-ts.com - www.pml-ts.com

SALVI Snc di Slavec Roberto
Obrtna Cona Dolina - 34018 Dolina
Tel.: 040 228083 - Fax: 040 228083
E-mail: salvisnc@interfree.it

SIS.LI Sistemi Lignei Snc
Obrtna Cona Dolina - 34018 Dolina
Tel.: 040 228877 - Fax: 040 8326196
E-mail: info@sisli.it - www.sisli.it

VIP-CAR di Sancin Damjan
Obrtna Cona Dolina - 34018 Dolina
Tel.: 040 228264 - Fax: 040 228264

WILMA Srl
Obrtna Cona Dolina - 34018 Dolina
Tel.: 040 228530 - Fax: 040 228530
E-mail: lavanderia_wilma@libero.it

ZERJAL Snc di Zerjal L. & Figli
Obrtna Cona Dolina - 34018 Dolina
Tel.: 040 228201 - Fax: 040 228711

ZIVEC Snc di Zivec Stanislao & C.
Obrtna Cona Dolina - 34018 Dolina
Tel.: 040 228091 - Fax: 040 228389
E-mail: zivecsnc@libero.it

Obrtna Cona Dolina, 507/3 - 34018 Dolina (TS)
Tel. 040 228537 - www.zoneart.sdgz-ures.it